

**Zwezi-Kərisə suywáŋú sagi tə,
Zwan
nə púpúní
Zwan sagi tə yuu wa sugu**

Lìù tə, v nə púpúní sagi kv tə

Zwan yi Zwezi karbiə fugə bələ tə wa liù don. Mə v mù karbiu təntə nə gùnì v kə Zwezi con máŋá tə, ba nə wulə ba dé *Yuu-Tiu *nimaru wodiu tə. Zwan ba v tətə yurì boŋə mama. Ɖ boŋə v tìàn <karbiu tə don tə ba wa liù tə, Zwezi yà nə swə tə>.

Zwan púpúní yìèn mancin, Zwezi nə fwa tia yuu wa, ndə v duən tə nə. Ɖ púpúní tə duən də, tə nə tələ ba duən tə saga tə wa. Yá v dàñ ken kajaŋa zənzən, v gwin Zwezi sùràn tə də v tutunan tə dèñ v buri. Matie də Marəkə də Likə nə dí yáá ba púpúní ba suywáŋá tə. Ku kwa nə nə, kv wàá kv pin Zwan púpúní v suywáŋú tə Azi nagwanaa wa Efezə nə.

Lìà tə nə, Zwan nə púpúní

Zwan yəé də, v lià tə nə, v nə púpúní, ba yəé Zwezi sùràn tə də v tutunan tə, tə nə wulə suywáŋú saga batwa tə wa. Ɖ dàñ pìà v sùrí yìèn duən tə nə, v pa ba.

Sagi tə wa sugu

Zwan sagi tə ba nyin ndə Matie də Marəkə də Likə saga tə nə. Zwan pìà, sə liù tə, v nə kàrì v sagi tə, sə v lwarì də, Zwezi yi liù tə, Yu

nə tɔn. Yɪ nii *sùsùnà dí yáá ba swìn v yoo, də v yɪ Yɪ-Biu. Zwan púpúní v sagɪ tə soyun bələ yuu wa, tə mù nə yɪ, sə lià kə ba waa Zwezi-*Kərisə nə, də mɪ tə, kɔ nə ba zwèe Yɪ con.

Zwezi-Kərisə yɪ Yɪ sɔgv
(1 Zwan 1.1-3; 5.20)

¹ Yɪ sɔgv tə yà nə wulə, də lɔv tə wà fwa. Sɔgv tə wulə də Yɪ. Yá kɔ mù sɔgv tə yà nə yɪ Yɪ. ² Də lɔv tə wà fwa, kɔ mù yà nə wulə də Yɪ. ³ Yɪ twá də kɔ mù sɔgv tə, v ma fwa won mama. Won mama təlɔ, kɔ nə tà kɔ mù sɔgv təntə, nə Yɪ ma fwa kɔ. ⁴ Mə kɔ mù sɔgv təntə nə pɪn mɪ ləzoni nə. Yá kɔ mù nə pɪn poni ləzoni nə. ⁵ Poni yáá pɪpɪlɪ yikunu wa. Yá yikunu tə wà poni yáá nə cì.

⁶ Yɪ nə tɔn bɛɛ don, v yɪrɪ nə yɪ Zwan*. ⁷ D mù nə yəə poni tə. D dǎn twi, sə v bɪrɪ poni nə yɪ nətɔ, sə lià tə mama twá v nii sùràn tə nə, ba kə ba waa liù tə nə, v nə yɪ poni. ⁸ Zwan tətə yà nə tà poni tə. D yɪ v twi, sə v bɪrɪ poni nə yɪ nətɔ. ⁹ Sɔgv təntə nə yɪ cígá cígá poni. Kɔ mù nə twi lɔv wa, kɔ pɪrv ləzoni mama. ¹⁰ Kɔ mù Yɪ sɔgv təntə yà nə wulə lɔv tə wa. Yɪ twá sɔgv tə nə, v ma fwa lɔv. Yá lià tə lɔv nə tɪ ba ga wà kɔ lwarɪ. ¹¹ Kɔ sɔgv təntə twi kɔ dwíí tián con, ba lɔv nii wa, yá ba ga wà kɔ sèe. ¹² Lià tə mama, ba nə sèe kɔ, yá ba kə ba waa kɔ nə, kɔ pɪn cwəŋə ba mù lià təntə nə, sə ba jì Yɪ bia. ¹³ Ba nə ya Yɪ bia, kɔ tà kɔ twá

* **1:6** 1.6 Kɔ mù Zwan təntə nə yɪ *Zwan-Batisə, v nə li lià níá wa, kɔ twá də Yɪ yɪrɪ.

də læzoni lɔrɪ, nə à yèé læzwənə fɪra nə. Kɔ yɪ kɔ twá də Yɪ fɪra, ba ma yɪ v bɪa.

¹⁴ Kɔ m̀ Yɪ sɔgɔ tɛntə jigə læzwənə. Liù tɛntə yɪn nə tətəŋi wá. Nə nɪ v dun tə. Dun tɛntə yɪ v nyɪna Yɪ nə pɪn wá. Kɔ yɪ bidva kələn tə dun nə. D súé də pubwanv də cígá. ¹⁵ Zwan swɪn v yoo, v bɪrɪ v bubwi, v wú: «Mə v m̀ yoo nə à swɪn də, liù don wulə à kwa v biàn. D m̀ nə dwə nə. D yà dí yáá v wulə, də à tə təl. ¹⁶ Nə mama nɪ nə tori v jɔjə tə wa. Nə nɪ tə pubwanv nəfarv tə wa. Nə nɪ tə, tə pú duən kwa, wuu. ¹⁷ Yɪ twá də *Moyizə, v ma pa nəba v *nii tə. Yá v kúv twá də Zwezi-*Kərisə, v ma fwa v pubwanv tə nə yɪra, v ga pa nəba v cígá tə. ¹⁸ Liù tə wà Yɪ nɪ mama. Bidva kələn tə nə pɪn, ba lwarɪ Yɪ. D m̀ də Yɪ nə yɪ nədv, v ga wulə v nyɪna Yɪ sɛpuni nə».

*Kɔ tə, Zwan-Batisə nə swɪn v bɪrɪ
(Matìə 3.1-12; Marəkə 1.1-18; Likə 3.15-18; Zwan 5.33-36)*

¹⁹ *Zwifə-ba yun tìán nə zɪgɪ *Zwerizalɛmə nə, ba tun Yɪ *jɔŋwana tə, də *Levi dwíí tə wa lià duən Zwan con. Ba dàn vɛli ba yí wá, ba bwe wá, ba wú: «N m̀ nə yɪ wàà?» Nèń, kɔ tə, Zwan nə swɪn v bɪrɪ, kɔ máŋá tə wa. ²⁰ Zwan swɪn kɔ cígá tə, v bɪrɪ ba, v wú: «À m̀ nə tà *Kərisə!»

²¹ Ba tə ma bwe wá, ba wú: «N m̀ dàn nə yɪ wàà? N yɪ Yɪ nii *s̀s̀s̀ǹ Eli naaa?» D ma le ba, v wú: «À m̀ nə tà Eli!» Ba tə ma bwe wá, ba wú: «N yɪ Yɪ nii s̀s̀s̀ǹà tə naaa?» D ma

kúù le, v wú: «À mù nè tà Yui nii sùsùnà tē!»
²² Ba dàń ma swìn v con, ba wú: «N mù dàń nè yi wàà? Nē pìà kori, sē nē ja pìi nè va nè pa lià tē nè, ba nè tun nèba. Bèèèe nè n tētē bŷa dē, n yi?»
²³ Zwan-Batisē ma le, v wú: «À yi bēe tē, Yui nii sùsùnù *Ezayi nè swìn v yoo dē, v bubwi kasoo lanworu wa, v wú:

«Á kwian *Yuu-Tiu cwəŋə tē, á pa ka ya mənə mənə».»

²⁴ Lià tē, ba yà nè tun Zwan-Batisē con, ba duən yà yi *Farizian-ba. ²⁵ Ba ma bwe wá, ba wú: «N mù nè nè tà Kərisē, n ma kúù tà Eli, n ma kúù tà Yui nii sùsùnù tē, bēèèe nè pìn, n dàń ma li lià níá wa, ku twá dē Yi yiri?»
²⁶ Zwan-Batisē ma le ba, v wú: «À mù yi à li lià tē níá wa. Yá á tētəŋi wa liù wulə lá, á nè yèrì wá. ²⁷ D mù nè wá pú à kwa v bà. À jün mùrì, sē à kùrì† v nēe natŷra tētē».

²⁸ Yoo ku tē mama yà yi Betani nè, nè ku tun, Zwurəden mŷnaa tē bŷin tē don nè, Zwan yà nè li lià tē níá tē wa.

Zwezi yi Yui pabiə

²⁹ Ku tŷpŷri nè, Zwan-Batisē na Zwezi dē, v ma biàn v con. D ma swìn Zwezi yoo lià tē con, v wú: «Á nēŋə, Yui *pabiə tē, ka nè li lià mama cuna. ³⁰ Mē v mù yoo nè à swìn dē, v yi bēe tē, v nè wá pú à kwa v bà. D mù nè dwə nè. D yà dí yáá v wulə, dē à tē tələ. ³¹ À mù yà yèrì

† **1:27** 1.27 *Zwiŷə-ba con, ba yàá pa yoŋu, nè à yèé liù tē, ba nè ba wá dun pìn, sŷn liù nēe, sē ku bŷri dē, ba sēe wá ndē ba vee nè ba diè wa, nè à yèé, sē ku bŷri dē, v yi dun tíú.

wá. À mò yí à twi, sè à lè lià níá wa, kú twá dè Yú yí. À twi, sè à pa *Yízərayelə lià lwarí wá». ³²⁻³³ Zwan kùò swìn yoo kú tə, ɔ bɪrɪ, ɔ wú: «À mò yà yèrì wá. Yá Yú tɔn nə, sè à bà à lè lià níá wa. Ɖ tɔn nə, ɔ ga swìn də, à wá na Yú-*Sɪŋu tə, kú cúó liù yuu wa. Mə kú tíú nə li lià Yú-*Sɪŋu tə wa. À dàń nɪ Yú-Sɪŋu tə, kú nan yú nə, ndə gunpwənə nə, kú cú kú jèò Zwezi yuu wa. ³⁴ Yá à nɪ kú, à swìn à bɪrɪ də, ɔ mò nə ya Yú-Biu tə».

Zwezi tɛntɛn karbɪa tɛ
(*Matie 4.18-22*)

³⁵ Kú tɪpɔrɪ nə, Zwan kùò píì ɔ bà lá, ɔ mò dè ɔ karbɪa bələ. ³⁶ Ɖ nɪ Zwezi, də ɔ ma kèéń, ɔ ma swìn ɔ yoo, ɔ wú: «Á nəŋə, Yú *pabɪə tə nə!» ³⁷ Zwan karbɪa bələ tə nì kú sugu tɛntɛ. Ba dàń púé Zwezi kwa. ³⁸ Zwezi vɛvəri ɔ ywàń, də kú yí ɔ mò kwa nə ba púé. Ɖ ma bwe ba, ɔ wú: «Bèèèe nə á pìà?» Ba ma le wá, ba wú: «Rabi, (kú dèń nə yí karnyɪna), n yí n zɔrɪ yèn nə?» ³⁹ Zwezi ma le ba, ɔ wú: «Á bìàn, yá á wá na!» Ba dàń vɛli, ba na bwálí tə, Zwezi yà nə wulə. Ba də wá yɪn duən nə kú dɪn tə nə. Kú yà yí ndə dədəni nii lugu banɪa nə.

⁴⁰ Karbɪa bələ tə, ba nə nì Zwan sùràn tə, ba ga píì ba twá Zwezi nə tə, liù don yí nɛ yí Andərə. Ɖ yí Simon Piyerə nyánú.

⁴¹ Andərə dàń dí yáá, ɔ va ɔ yí ɔ tətə zɔnɔ Simon, ɔ swìn ɔ con, ɔ wú: «Nə mò nɪ liù tə, ɔ nə yí Mesi tə». Mesi dèń yí *Kərisə. ⁴² Andərə dàń ma ja Simon, ɔ va Zwezi con. Zwezi ma ywàń Simon, ɔ ga swìn, ɔ wú: «N mò nə yí

Zwɔnasə biú Simon. Ba wá bon mú Sefasə, ku mù dèń nè yɪ <kapan>.»

Zwezi bon Filipə də Natanayelə, sə ba twá v nə

⁴³ Ku tɪpɔɪ nə, Zwezi yà pìà, sə v va Galile nagwanaa wa. D dàń ma va v jérí Filipə. Zwezi swìn Filipə con, v wú: «Twá à nə!» ⁴⁴ Filipə yà yɪ Bətəsayɪda tíú. Andəre də Piyerə də nan ku mù tɪv təntə.

⁴⁵ Filipə də vèli v jérí Natanayelə. D ma swìn Natanayelə con, v wú: «Nə nɪ Zwezi. D yɪ *Nazaretə tíú, v ga yɪ Zwɔzɛfə biú. Mə v yoo nə swìn Yɪ *nii sagɪ tə wa, v nə pɪn *Moyizə nə, də Yɪ nii *sùsùnà saga tə wa». ⁴⁶ Natanayelə ma swìn Filipə con, v wú: «Wozəŋu wàà Nazaretə nə ku naŋa naaa?» ⁴⁷ Filipə ma le wá, v wú: «Bàá, yá n wá na!» Zwezi na Natanayelə, də v ma biàn v con, v ma swìn v yoo, v wú: «Á nəŋə, liù tə, v nə yɪ *Yɪzərayelə liù cígá cígá. D ba lià gɪgɪɪ». ⁴⁸ Natanayelə ma bwe Zwezi, v wú: «N yəé nə yèn nə?» Zwezi ma le wá, v wú: «À nɪ mú, də n yà tə wulə kapɪɪv tə dèń, də Filipə tə wà mú bon». ⁴⁹ Natanayelə dàń ma pìí, v wú: «Rabi, n mù nə yɪ Yɪ-Biu tə! N mù nə ga yɪ Yɪzərayelə lià pìú!» ⁵⁰ Zwezi ma swìn v con, v wú: «À nə swìn də, à yà nɪ mú kapɪɪv tə dèń nə, tə dàń nə pɪn, n kə n waa à nə. N tə wá na yofaran, tə nə dwə tətə». ⁵¹ Zwezi ma swìn, v sùrí lá, v wú: «Cígá mama, à mù nə swìn ku á con: Á

wá na lanworu də ku súrí. Yá Yu *malıke dı də tē cwi *Ləzwənə-Biu‡ tē yuu con».

2

Zwezi vəli fúru Kána nə

¹ Dian bələ kwa nə, ba vwə fúru Kána nə, Galile nagwanaa tē wa. Zwezi nuu də yın lá.

² Ba bon Zwezi də v karbıa tē də, ba nə wàá, sə ba bà, ku fúru tē wa. ³ Máná don wa, diven tē, ba nə nywın cànà tē wa, twi tē zwèe. Zwezi nuu tē dån swın v con, v wú: «Ba kúv ba diven jə».

⁴ Zwezi ma le v nuu tē, v wú: «Kan, bèèè n pıà də nə? À tutunən máná tē wà yı!» ⁵ D nuu tē ma swın tutunbıa tē con, v wú: «Á fwa ku tē mama, v nə wá swın á con». ⁶ Sawurən bardv, ba nə fwa də kapana, yà zıga ku bwálı tē wa. Ku nədv mama ya zwı litərə sapwıtwa, nə à yèé bíı. *Zwifə-ba yà kəni níá tē wa, ba ma sın ba tıàn, ndə ku nə yı ba yofwamıun, ba fwa nətv.

⁷ Zwezi ma swın ba con, v wú: «Á kənə níá á sú sawurən tē tə!» Tütunà tē ma kə níá ba sú tē nii. ⁸ Zwezi dån ma swın ba con, v wú: «Á dån kwaɣa, á ja va á pa liù tē nə, v nə ywàɣá wodirən tē yuu». Ba ma kwán tē, ba ja va, ba pa ku tíu nə. ⁹ Liù tē, v nə ywàɣá wodirən tē yuu, jon níá təntə, tē nə jigə diven tē, v nyv mancın. D yà yèrı diven təntə mù nə nan lá bwálı. Yá tütunà tē, ba nə kwán níá tē mù yà yèé. Liù tē, v nə ywàɣá wodirən tē yuu, dån ma bon kanbarı tē, ¹⁰ v swın v con, v wú: «Lıà

‡ **1:51** 1.51 Zwezi yı v tətə yoo nə v swın.

tə mama yàá dí yáá, ba pa diven tə, ku nə ywán zənzən. Yá máná tə wa, là tə nə nyua ba sú, ku kwa nə, ba dǎn yáá pa ba diven tə, ku nə ba ywán zənzən. N mù yá diven tə, ku nə ywán, ku bà ku yí síún».

¹¹ Mə Zwezi dıga v Yu diàn mımınan tə dèñ nətʉ. Ku yoo təntə tʉn Káná nə, Galile nagwanaa tə wa. Ku twá nətʉ, Zwezi ma birı v dun tə. Yá v karbıa tə ken ba waa v nə, ¹² Ku mù təntə kwa nə, v mù də v nuu, də v nyáná tə, də v karbıa tə vèli Kapərənayimə. Ba wà ku tıv təntə wa yın ba dání, ba fwa dıan bagalı cıci ku wa.

*Zwezi dıŋı baywələ, v lı Yu diè tə wa
(Matıə 12.38-40; 21.12-13; Marəkə 11.15-17; Likə 19.45-46)*

¹³ *Zwifə-ba *Pakə cànà tə yà bwələ. Zwezi ma zàn, v va *Zwerizalemə. ¹⁴ D nə yí lá, v vèli *Zwifə-ba Yu *diè dəwoo tə wa. D dǎn nı baywələ lá, də ba wulə ba yoli nıan, də pee də nasara gunponi*. D na là duən də, ba nə tın ba tabılan, ba ma lárı səbıa. ¹⁵ Zwezi ma zàn v ja ŋoni, v ma fwa fıfıv, v ma dıŋı ba mù də ba nıan tə, də ba pee tə mama, v lı Yu diè dəwoo tə wa. D yıgu səbilara tə səbıa tə, v lwá tıa. D yıgu ba tabılan tə, v vəvəri v pú tıa. ¹⁶ Zwezi dǎn ma swın là tə, ba nə yoli nasara gunponi tə con, v wú: «Á lıa tə mù wiən təntə yəbə! Á dǎnà ká tı à nyına Yu diè tə, á ma fwa yolu diè!» ¹⁷ Zwezi nə fwa nətʉ, v karbıa tə líı ba tıan, də ku púpúnı Yu sagı tə wa, ku wú: «Sonu

* **2:14** 2.14 Váná təntə yı ba ma fwa *joni ba pa Yu nə.

tə, à nə jə à pa n diè tə nə, yɪ ndə mən nə, tə dɛ́ à bɪcan wa».

¹⁸ Zwifə-ba yun tián dàn ma bwe Zwezi, ba wú: «Bèèè Yɪ diàn mɪmɪnɒ nə, n wá fwa n bɪrɪ nəba, sə nə ma lwarɪ də, n jə cwəŋə, sə n fwa yoo kv tə yiri?» ¹⁹ Zwezi ma le ba, v wú: «Á cùgá Yɪ diè ka tə. Yá à wá pií à lwà ka, diàn batwa nii nə». ²⁰ Zwifə-ba yun tián ma swìn, ba wú: «Ba fwa bɪna sapwilə də bardv, sə ba ma lwà Yɪ diè ka tə, ba pa, ka zwèe. Yá n mù dàn wú, n wá lwà ka diàn batwa nii nə?»

²¹ Zwezi yà nə swìn, də Yɪ diè tə, kv yà yɪ v tətə yɪra tə yoo nə, v swìn. ²² Kv mù nə pɪn, v karbɪa tə líi ba tiàn, də v yà swìn kv yoo tətə, v nə pií v bwin v nan tiàn wa, kwa nə. Yá ba dàn pɪn cígá kv tə nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa, də sugv tə nə, Zwezi nə swìn.

Zwezi yèé læzwənə pubvŋa mama

²³ *Pakə cànà tə máŋá wa, Zwezi yà wulə *Zwerizalemə nə. Lìà zənzən ken ba waa v nə, Yɪ diàn mɪmɪnan tə yɪrɪ, ba nə nɪ də, v fwa. ²⁴ Yá Zwezi bɪcan yà wà sɪn ba yuu wa. D yà yèé kv tə, ba mama nə yɪ. ²⁵ Zwezi yà tà liù tə, ba nə mɛ, sə ba swìn kv tə liù nə yɪ, ba bɪrɪ wá. D tətə yèé kv tə, kv nə wulə læzwənə bɪcan wa.

3

Zwezi də Nikodemə viyə yoo

(Matie 18.3; Zwan 1.12-13; 2 Korentə tián 5.17)

¹ Βεε don yà wulə *Farɪzɪan-ba wa, v yɪ *Zwifə-ba piú, v yɪrɪ nə yɪ Nikodemə. ² Dɪn

don nə, v zàn v va Zwezi con titun nə, v swìn v con, v wú: «Karnyına, nə yèé də, n yi liù tē, Yu nə tun, sə n kàrì nēba. Kù mù nə pın, n ma fwa Yu diàn mımınan tē, liù mama nə wàrì v fwa, də Yu nə tələ də ku tíú».

³ Zwezi ma le wá, v wú: «Cígá mama, à mù nə swìn ku n con: Liù nə wà v tiàn luri lurdun, v wàrì Yu pàrì tē wa liù v yanı». ⁴ Nikodemə ma swìn Zwezi con, v wú: «Nətə nə liù wá luri v tiàn lurdun, də v nə yi nəkwıa? D kúè wàá v pıí v zwı v nuu pùé wa, sə v luri wá, naaa?»

⁵ Zwezi ma le wá, v wú: «Cígá mama, à mù nə swìn ku n con: Də liù nə wà twá də níá, də Yu-*Siņu tē, v ma luri v tiàn, v wàrì Yu pàrì tē wa, v zwı. ⁶ Lià tē, ba nə yi bæe də kan nə luri, ba yi læzwənə dwíí nə ti ba. Yá lià tē, ba nə yi Yu-Siņu tē nə luri, ba də yi Yu-Siņu tē nə ti ba. ⁷ Dàn ká pa ku dı n yuu, də à nə swìn n con, à wú: Á me, sə á luri á tiàn lurdun. ⁸ Vuu yi ku fuli bwálí tē nə, ku nə swə. N yàá nən ku zəzugu, n ga yèrì bwálí tē, ku nə naņa, nə à yèé bwálí tē, ku nə vələ. Mə ku yi nətv də liù tē mama, Yu-Siņu tē nə luri». ⁹ Nikodemə dån ma bwe Zwezi, v wú: «Nətə nə ku nətv tē wàá ku tuņa?»

¹⁰ Zwezi ma le wá, v wú: «N yi karnyına, n yırı nə nan *Yızərayelə wa. N ga yèrì yìèn tē tē? ¹¹ Cígá mama, à mù nə swìn ku n con: Nə yàá swìn ku tē, nə nə yèé. Nə ga swìn nə bırı aba ku tē, nə nə nı. Yá á ba nə sugv jonə. ¹² Á ba cígá pın à sùràn tē nə, də à nə swìn tıa ka tē yuu yìèn tē yoo á con. Nətə nə á dån wá pa cígá à sùràn tē nə, də à nə wá swìn Yu sàñ

yìèn tə yoo á con? ¹³ Liù mama tə wà Yü sàñ nə dì, də ku tà *Ləzwənə-Biu* tə, ʋ nə nan Yü sàñ, ʋ cú.

¹⁴ *Moyizə fwa dən†, ʋ kə yu nə dav yuu wa, ʋ zɪɣɪ lià tə mama yáá con. Mə nətʋ tətə nə ba mɛ, sə ba zìn Ləzwənə-Biu‡ tə də ba kə yu nə lià mama yáá con. ¹⁵ Yá liù tə mama, ʋ dàñ nə ken ʋ waa ʋ nə, ʋ wá na mu tə, ku nə ba zwèe Yü con. ¹⁶ Cígá, Yü sóní lià mama zənzən. Ku mù nə pɪn, ʋ pa ʋ bidva kələn tə, sə liù tə mama, ʋ nə ken ʋ waa ʋ nə, ʋ kùù dàn ká jén mama. Yá ʋ wá na mu tə, ku nə ba zwèe Yü con. ¹⁷ Yü mù yà wà ʋ biú tə tun luw wa, sə ʋ b̀r̀r̀ lià b̀r̀r̀. Yü tun wá, sə ʋ jon lià ba cuna tə wa. ¹⁸ Liù tə, ʋ nə keni ʋ waa ʋ nə wuu, ba kùù bá b̀r̀r̀ ku tíú b̀r̀r̀. Yá liù tə, ʋ nə ba ʋ waa keni ʋ nə, ku tíú b̀r̀r̀ dí yáá ka b̀r̀r̀, ʋ nə ba ʋ waa keni Yü bidva kələn tə nə yɪɪ. ¹⁹ Á nəŋə, nətʋ tə gurɪ b̀r̀r̀ tə nə wá twá, ku ma bà. Poni twi luw wa, yá ləzoni ga sóní yikunu, ba doni poni tə, ba nə tɔŋa yolwana tə yɪɪ. ²⁰ Liù tə mama, ʋ nə tɔŋa yolwana, ʋ culi poni, ʋ ga ba poni wa naŋa. Fən ja wá, də dɪn don ʋ tutunkukwɪnan tə nə wá nan poni tə nə yɪɪ. ²¹ Yá liù tə, ʋ nə twá cígá cwəŋə, ʋ yáá bà poni wa, sə ʋ tutɔnɛ tə nan poni tə wa, sə lià mama na, də ʋ tutɔŋɪ mama twá Yü fira nə».

* **3:13** 3.13 Zwezi yɪ ʋ tətə yoo nə ʋ swɪn. † **3:14** 3.14 Ku dən tə yɪ ʋ fwa ku də cuna. Də dən nə dɪŋɪ liù, ku tíú ga ywàñ ku, ʋ kùù bá tɪ. ‡ **3:14** 3.14 Zwezi yɪ ba nə wá paa wá dagarɔ tə yuu wa, də ʋ nə wá pií ʋ va Yü con tə yoo nə, ʋ swɪn nətʋ.

*Zwan-Batisè kùv swìn Zwezi yoo
(Zwan 1.19-24)*

²² Kù mù tǝntǝ kwa nǝ, Zwezi karbǝ tǝ kwé wá, ba va Zwide nagwanaa wa. ð mù dǝ ba dǎn yà wulǝ lá, v ga li lià níá wa, kù twá dǝ Yü yiri. ²³ Zwan§ dǝ yà wulǝ Enon nǝ, kù nǝ bwǝlǝ dǝ Salimǝ. Níá yà dáá kù bwálí tǝ wa. ð dǎn li lià níá wa. Yá lià dǎn yà twi v con, sǝ v lǝ ba níá tǝ wa. ²⁴ Kù máǵá tǝ wa, dǝ ba tǝ wà Zwan ken bán diè wa.

²⁵ Zwan karbǝ tǝ, dǝ *Zwifǝ-ba yuu tíú don, zìn tútná ba pwǝrǝ wa. Ba tútná tǝ yi nǝtv liù nǝ wá sǝn v tiàn dǝ níá, ndǝ ba nǝ mǝ, sǝ ba fwa nǝtv, ba ma zilí Zwifǝ-ba yofwamǝvǝn tǝ. ²⁶ Zwan karbǝ tǝ zàn ba va ba yí wá, ba swìn v con, ba wú: «Karyǝna, liù don yà yǝn dǝ mú, Zwurǝden mǝnaa tǝ kwa con. N swìn v yoo n biri nǝba. Nǝn, v dǝ wulǝ v li lià níá wa, kù twá dǝ Yü yiri. Yá lià tǝ mama vǝlǝ v mù con». ²⁷ Zwan ma le, v wú: «Lǝzwǝnǝ mama wǝrǝ won v nǝ, dǝ kù nǝ tà kù tǝ, Yü nǝ ken kù diàn v jǝn wa. ²⁸ Á tǝtǝ yǝé, dǝ à swìn à biri dǝ, à mù nǝ tà *Kǝrisǝ tǝ. Á yi Yü nǝ tvn nǝ, sǝ à ya Kǝrisǝ yáá, à bà. ²⁹ Kù yi ndǝ liù nǝ, v nǝ jǝ v kan, v nǝ pià, sǝ v swe. Kanbarǝ nǝ ti v kan. Yá kanbarǝ tǝ dabǝ tǝ, v nǝ jǝn v sǝpuni nǝ, v yáá cǝga kanbarǝ tǝ sǝgv. ð pùé ya poli kanbarǝ tǝ sǝrǎn tǝ yiri. Mǝ à pupoli tǝ dáá zǝnzǝn nǝtv. ³⁰ Kù mù tǝ yiri, Zwezi dun mǝ, sǝ tǝ sǝrí, wuuu, sǝ à mù dun ga mun».

§ **3:23** 3.23 Kù mù Zwan tǝntǝ nǝ yi *Zwan-Batisǝ.

31 «Lìù tē nē nan Yü, wulə là tē mama yuu wa. Lìù tē, v nē yí tìran nē fwa, v yí tía tē nē tí. Yá v yàá swìn ndē lìù tē nē, v nē yí tía nyiən. Lìù tē, v nan Yü *sàń, v wulə là tē mama yuu wa. 32 Lìù tēntē yàá swìn kv tē ba tē, v nē nì dē v nē nì, v bırı. Yá lìù mama ga ba v sɔgɔ tē jɔɔ. 33 Lìù tē, v nē sèe v sɔgɔ, kv tíú bırı dē, Yü ya cígá. 34 Lìù tē, Yü nē tun, v yàá swìn Yü sùràn tē. Yá Yü yàá pa wá v mù Yü-*Sigu tē zənzən. 35 Nē nyina Yü swə v biú tē. Yá v ken won mama v jun wa. 36 Lìù tē, v nē keni v waa Yü-Biu tē nē wuu, v jə mi tē, kv ba zwèe Yü con. Yá lìù tē, v nē wà Yü-Biu tē nii zílí, v bá na mi. Yá Yü lɔɔ tē zaɔa v yuu wa, máɔá mama».

4

Samari tìán kan don yoo (Zwan 7.37-39; Tvtvnan 8.25)

1-3 *Farızian-ba nì dē, Zwezi na karbıa, v doni Zwan. D ga li là dē níá wa, kv twá dē Yü yırı, v doni wá. Kv cígá yà tà Zwezi tētē nē li là tē níá wa. Kv yà yí v karbıa tē. *Yuu-Tiu nē lwarı kv, v dān zàn v nan Zwide nagwanaa tē wa, v va Galile nagwanaa wa.

4 Yá Zwezi nē pìà, sē v va Galile nagwanaa tē wa, kv yà mē, sē v twá Samari nagwanaa wa v ɛ. 5 D dān vèli v yí Samari nagwanaa tē tiv don, ba nē boɔə <Sikarə>. Kv tiv tētē yà bwələ dē *Zwakəbə kárá tē, v nē pın v biú Zwəzefə nē. 6 Zwakəbə vıı yà wulə kárá tētē wa. Zwezi vèli v gwàrì. D dān twi v jèé vıı

tə nii nə. Kɔ máǵá təntə yà yɪ ndə yɪcav lugu fugə bələ nə.

⁷⁻⁸ Zwezi karɓa tə mù yà vɛli tɪfarɔ tə wa, sə ba yè wodiɔ. Samari tɪán kan don twi, sə ɔ tan níá vɪli tə wa. Zwezi ma swìn ɔ con, ɔ wú: «À lòrì níá, sə à nyɔ!» ⁹ Kan tə ma le wá, ɔ wú: «À mù yɪ Samari tɪán kan. Yá n mù ga yɪ *Zwifə. Bèèèe nə pɪn, n ma lòrì níá à con, sə n nyɔ?» Zwifə-ba də Samari tɪán yofwamɪnan yà tà nəɔɔ. Kɔ mù nə pɪn, ɔ swìn nəɔɔ.

¹⁰ Zwezi ma pií ɔ le kan tə, ɔ wú: «N yèrì won tə, kɔ nə yɪ Yɪ tarpɪɔn tə. Yá n yèrì liù tə, ɔ nə lòrì, sə n pa wá níá, sə ɔ nyɔ. N yà nə yèè kɔ tíú, n mù yà nə wá lòrì níá ɔ con, sə n nyɔ. Yá ɔ wá pa mú níá, tə nə pɪn mu». ¹¹ Kan tə ma kúɔ swìn Zwezi con, ɔ wú: «Yuu-Tiu, n dǎn nə ba won jə, kɔ nə wáá níá kɔ taɲa. Yá vɪli tə də dèñ ma lù. N dǎn wá na níá təntə yèn, tə nə pɪn mu? ¹² Vɪli kɔ tə, yɪ nə nɪbɛɛ Zwakɔbə nə pɪn nəba. Ɖ tətə Zwakɔbə, də ɔ bia, də váná tə mama, nyɔa kɔ níá. N buɲa də, n mù nə dwə wá, naaa?»

¹³ Zwezi ma kúɔ le kan tə, ɔ wú: «Liù mama nə nyɔa vɪli kɔ tə níá tə, nanyɔnɪ tə wá pií kɔ ja wá. ¹⁴ Yá liù nə nyɔa níá tə, à nə wá pa wá, nanyɔnɪ kúɔ ba pií kɔ ja kɔ tíú mama. Yá níá tə, à nə wá pa kɔ tíú nə, níá təntə wá jì nabuliyii ɔ waa, tə dəri wuuu, tə pɪn wá mu tə, kɔ nə ba zwèe Yɪ con». ¹⁵ Kan tə ma kúɔ lòrì Zwezi, ɔ wú: «Yuu-Tiu, pa nə níá təntə, sə nanyɔnɪ kúɔ dǎn ká pií kɔ ja nə. Sə à kúɔ dǎn ká pií à bà, à tan níá yəbə».

¹⁶ Zwezi ma swìn kan tē con, v wú: «Vēli, n bon n barı, sē á bà yēbē!» ¹⁷ Kan tē le Zwezi, v wú: «À ba barı jē!» Zwezi ma kùv swìn kan tē con, v wú: «N jē cígá, sē n swìn dē, n ba barı jē. ¹⁸ N jın bara bonu. Yá n barı tē, n nē jē síún nē, v dē tà n barı. N swìn cígá à con!» ¹⁹ Kan tē dān ma swìn Zwezi con, v wú: «Yuu-Tiu, à na dē, n yı Yu nii *sùsùnù. ²⁰ Nē nıbara Samari tıán yà pın dun Yu nē paan ka tē yuu wa. Yá á mù Zwifē-ba mù bırı dē, bwálı tē, ba nē mē, sē ba pa dun Yu nē, yı kv wulē *Zwerizalemē wa».

²¹ Zwezi ma swìn v con, v wú: «Kan, pa cígá à sugu tē nē. Máná biàn, kv máná tētē nē twi, là kùv ba va paan ka tē yuu wa, sē ba pa dun Yu nē. Kv ma ba ya Zwerizalemē wa, nē á wá pa dun nyına Yu nē. ²² Á mù Samari tıán, á yèrì liù tē, á nē pın dun wá. Nē mù Zwifē-ba, nē yèè liù tē, nē nē pın dun wá. Lwarı dē, Yu nē twá Zwifē-ba, v ma jōjē lēzoni ba cuna wa. ²³ Máná biàn. Yá kv máná tētē yı síún. Yá cígá cígá là tē, ba nē pın dun Yu nē tē, dān wá twá Yu-Sıju tē dē cígá nē, ba ma pa dun nyına Yu nē. Mē ba mù Yu jùnà tētē yiri nē, nyına Yu pıà. ²⁴ Yu yı Sıju. Yá là tē, ba nē pın wá dun mē, sē ba pın wá dun, dē Yu-Sıju tē saıv, dē cígá mama». ²⁵ Kan tē ma swìn Zwezi con, v wú: «À yèè dē Mesi tē, ba nē bojē *Kērisē, wá bà. D nē twi, v wá swìn tē mama yáá, v bırı nēba». ²⁶ Zwezi ma swìn kan tē con, v wú: «À mù nē yı kv liù tētē tētē! À mù, à nē swìn n con».

²⁷ Máná don wa, Zwezi karbia tē dān pıı ba

bà. Ku dìgà ba yuu dè, ku tē nē pɪn Zwezi swìn dè kan tē. Ba liù mama dè wà Zwezi bwe, v wú: «Bèèèè nē n pìà kan tē con?» Nē à yèé: «Bèèèè yoo nē n swìn kan tē con?» ²⁸ Kan tē dàń yá v kwàrá tē, v ga va tɪfarv tē wa, v swìn lià tē con, v wú: ²⁹ «Á biàn, á nèn bεε, v nē swìn won tē mama, à nē fwa. Dɪn don, ku wá ya Kərisə nē». ³⁰ Samari tiàn dàń nan ba tɪv tē wa, ba bà Zwezi con.

³¹ Ku twi ku yí máńá don wa, Zwezi karɓia tē yà wulə ba lòrì wá, ba wú: «Karnyɪna, yá, sè n dé wodiu!» ³² Zwezi ma swìn ba con, v wú: «À jə wodiu, à nē dé. Yá á ga yèrì ku wodiu tētə». ³³ D karɓia tē dàń swìn duən con, ba wú: «Mə ku nē yɪ liù nē ja wodiu, v bà v pa wá, sè v dé, naaa?» ³⁴ Zwezi ma swìn ba con, v wú: «À wodiu nē yɪ, sè à fwa ku tē nē yɪ liù tē, v nē tɪn nē, tē fɪra. À mε, sè à tɪn v tutɪnan tē, à pa tē nii sú. ³⁵ Á tətə swìn dè, ku ga cànì banɪa, sè ba za wiən. À mù swìn ku á con, á zɪan á yíá á kə yɪ nē, á ga jén kárí tē nē pìrì nətɪ, tē pìà zagv. ³⁶ Liù tē, v nē za tē, v dé yáá v na v ŋwírán. Yá v ga kəni wobɪa tē duən nē. Wobɪa tē, v nē kəni duən yɪ lià tē, Yɪ nē van ba, v jon, sè ba na mɪ, ku nē ba zwèe v con. Ku mù nē wá pa wodùrú tē, dè liù tē nē za mε wá yà pupwən wa. ³⁷ Ku mù yɪrɪ nē, yoo ku tē, ba nē swìn tē, yɪ cígá: «Liù yáá dù, v don ga za». ³⁸ À tɪn aba, à pa á va á za kárá wiən, á ga wà ka wa tɪn mama. Lià duən nē dí yáá ba tɪn ka wa. Á mù yɪ tori nē, á tì tutɪŋɪ tē nywarɪ wa».

39 Kan tɛ bɪrɪ dɛ, Zwezi swɪn v con, won tɛ mama, v nɛ fwa. Kɪ mɔ̀ nɛ pɪn, Samari tɪán zɛnzɛn nan tɪv tɛ wa, ba bɑ́, ba kɛ ba waa Zwezi nɛ. 40 Ba tɛ twi Zwezi con, ba lòrì wá, sɛ v ya dɛ ba. Yá Zwezi fwa dɪan bɛlɛ ba con. 41 Lìà duɛn zɛnzɛn tɛ ken ba waa Zwezi nɛ, sùràn tɛ yɪrɪ, v mù Zwezi tɛtɛ nɛ swɪn ba con. 42 Ba dàń ma swɪn kan tɛ con, ba wú: «Kɪ kùb̀ tà n sùràn tɛ nɛ pɪn, nɛ kɛ nɛ waa v nɛ. Nɛ tɛtɛ dàń nì v sùràn tɛ. Kɪ mù nɛ pɪn, nɛ yɛ́ɛ cígá mama dɛ, v joŋɛ lìà mama ba cɔna wa».

*Zwezi zwèe pìú don kwa liù biú yayıgv
(Likè 7.1-10)*

43 Zwezi fwa dɪan bɛlɛ kɪ bwálí tɛntɛ wa. Kɪ kwa nɛ, v zàn v lɛ v va Galile nagwanaa. 44 Zwezi tɛtɛ nɛ swɪn dɛ, Yɪ nii *sùsùnb̀ ba zìlɛ nɪ v tɛtɛ nyɪna tɪv wa. 45 Yá Zwezi nɛ yí Galile, Galile tɪán tɛ sɛɛ, ba jon wá, ba dɛ yà nɛ vɛli *Zwerizalemə *Pakɛ cànà tɛ, ba ga na kɪ tɛ mama, v nɛ tɔn kɪ cànà tɛ wa yɪrɪ. 46 Zwezi kùb̀ pìí v va Káná, kɪ nɛ wulɛ Galile nagwanaa tɛ wa. Mɛ kɪ mù tɪv tɛntɛ wa nɛ, v lwàń níá tɛ, v pa tɛ jì divɛn.

Pìú don kwa liù yà wulɛ Kapɛrɛnayimɛ nɛ, v biú yà nɛ yì. 47 Ɖ yà nì dɛ, Zwezi nan Zwide nagwanaa tɛ wa, v bà Galile. Ɖ dàń twi v yí Zwezi yɪra, v ga lòrì wá, v wú: «À lòrì mú, sɛ n bà Kapɛrɛnayimɛ, n zwèe yayıgv tɛ, kɪ nɛ pìà, kɪ gv à biú tɛ». 48 Zwezi ma swɪn v con, v wú: «Máŋá mama, á nɛ wà Yɪ dɪàn mɪmɪnan dɛ yomɪlan nɪ, á ba sɛɛ, á kɛnɪ á waa à nɛ». 49 Pìú kwa liù tɛ ma swɪn Zwezi con, v wú: «*Yuu-Tiu,

bà à sàń, də à biú tē tē wà tı». ⁵⁰ Zwezi ma kùò pií v le wá, v wú: «Vèli n sàń, n biú tē wulə v mu nə!» Bɛɛ tē pın cígá Zwezi sugu tē nə. Yá v dǎń ga ɛ, v vırı. ⁵¹ Mǎńǎ tē, v nə tē wulə cwəŋə wa, v ma vèli v sàń, də v tutunbia nə ba twi, ba jérí wá cwəŋə tē wa, ba swın v con, ba wú: «N biú tē nı yazurə, v wulə v mu nə». ⁵² D ma bwe ba, sə v jén mǎńǎ ka wa nə, v nı yazurə. D tutunbia tē ma swın v con, ba wú: «Dıan dıun tē dədəni nii lugu nədv mǎńǎ wa nə, yaɫɟa tē dugv wá». ⁵³ Biú tē nyına tē dǎń lwarı də, kv ya mǎńǎ tē tətə wa, Zwezi nə swın v con də, v biú tē nı yazurə, v wulə v mu nə. Kv dǎń pın v mù də v diè là mama kə ba waa Zwezi nə.

⁵⁴ Kv mù Yu diàn mımınv təntə, nə yı bələ nii nyiən, Zwezi nə fwa, də v nə nan Zwıde v va Galile.

5

Zwezi pın yazurə bɛɛ don nə, v yà nə yı gwànú

(Marəkə 2.28; Zwan 7.19-24; 9.1-17)

¹ Kv kwa nə, *Zwifə-ba dí cànà don. Zwezi dǎń ma zàn v va *Zwerizalemə. ² Zwerizalemə wa, cǎrú yà wulə mımii don nii nə, ba nə boŋə kv mımii təntə <pabii mımii>. *Ebərə-ba sugu wa, ba yà jə cǎrú təntə, ba boŋə <Betəsəda>. Cǎrú təntə yà jə napakulan bonu. ³ Yayıŋa kapıpv, də lilirən, də gwanan, də kwanan yà nə tégé napakulan təntə wa. [Ba yà tégé lá, ba dǎnı də, cǎrú tē níá tē dwanı. ⁴ Mǎńǎ don wa, *malıka yáá cú, ka dwanı níá tē. Liú tē, v nə

dí yáá, v zv níá tē wa, dē tē nē dwan tē zwēe, kv tíu yáá na yazurē. Dē v yayıgv tē nē swē, kv ya nētv mama.]

⁵ Bēe don dē yà tégé lá dē v yayıgv, kv nē jē bına fitwa dē nana. ⁶ Zwezi yà dí yáá v yèé dē, kv bēe tēntē nē yì kv dání. Zwezi nē nı bēe tē v tégé, v bwe wá, v wú: «N pià, sē n na yazurē, naaa?» ⁷ Yayıgv tē ma le wá, v wú: «*Yuu-Tiu, à ba liù jē, sē v ja nē v kē níá tē wa, máǵá tē wa, tē nē dwanı. Tē nē wulē tē dwanı, à nē pià, sē à yí lá nē, dē liù don dí yáá, v zv, dē à tē wà yí». ⁸ Zwezi ma swın v con, v wú: «Zàn yu nē, n tı n sara tē, n viı!» ⁹ Naa nēdv, dē bēe tē yayıgv tē zwēe, v zàn, v tı v sara tē, v viı. Kv mù yoo tēntē yı, kv tvn *Zwifə-ba *sié dun nē.

¹⁰ Kv mù nē pın, Zwifə-ba yun tián tē dān ma swın bēe tē, v nē nı yazurē tē con, ba wú: «Zèn dun tē yı sié dun. Kv culē, sē n zin n sara tē!»

¹¹ Bēe tē ma piı v le ba, v wú: «Liù tē, v nē zwēe à yayıgv tē, swın à con, dē à zàn, à tı à sara tē, à ga viı». ¹² Zwifə-ba yun tián tē dān ma bwe wá, ba wú: «Wàà nē yı kv liù tēntē, v nē swın n con dē, n zàn, n tı n sara tē, n ga viı?»

¹³ Yá bēe tē, v yayıgv tē nē zwēe tē, dē yà yèrì kv liù tē, v nē zwēe kv. Zwezi yà le v viı lalv tē yıı, ba yà nē wulē kv bwálı tē wa.

¹⁴ Kv kwa nē, Zwezi piı v na bēe tēntē Zwifə-ba Yu *diè tē wa, v ma swın v con, v wú: «Cvǵv zēni, sívn nē nı yazurē, n kúv dān ká piı n tvn cvna, sē yoo don, kv nē dwē kv tē, kúv dān ká piı, kv yı mú». ¹⁵ Bēe tē dān vèli, v swın Zwifə-ba yun tián tē con dē, kv ya Zwezi nē zwēe v

yayıgv tē. ¹⁶ Kū mē yırı nē, Zwifə-ba yun tian dān zān, ba zıga Zwezi nē, kú nē yı ba sié dıın tē nē, v fwa kú yoo tēntē yırı.

(Zwan 10.30-38; 2 Korēntē tian 5.10)

¹⁷ Zwezi ma le ba, v wú: «À nyina Yı yı v tıŋa wuuu, dē sún mama, à dē yı à tıŋa».

¹⁸ Zwezi sugv tēntē kú sūrı lá, kú pa Zwifə-ba yun tian tē dān kwen, ba pià cwəŋə, sē ba gv wá. Kú tē v nē cùgù ba sié dıın tē cıı nē pın, ba pià, ba gv wá. Kú yı v nē kú swın dē, Yı nē ya v nylıra tē yırı. Kú nētv pià kú bırı dē, v jē v tian, v ma man dē Yı.

¹⁹ Zwezi dān piı v swın Zwifə-ba yun tian tē con, v wú: «Cıgá mama, à mē nē swın kú á con: Yı-Bıu tē wàrı won mama v fwa v tian nē. Kú tē, Yı-Bıu tē nē na, dē v nyina Yı fwa, v dē yáá fwa kú. ²⁰ Yı swē v biú tē. Yá v dān yáá bırı wá kú tē mama, v mē Yı tētē nē fwa. D wá bırı tıtvnan, tē nē dwē tē tē, v biú tē nē, sē kú ma gwárı aba. ²¹ Kú yı cıgá, à nyina Yı yáá bwin tıga, v pa ba mı. Kú mē nē pın, Yı-Bıu tē dē pın mı lià tē nē, v nē pià. ²² Kú tē sūrı lá, à nyina Yı ba liú mama bürà bürı. D yá bürà tē mama v biú tē jıın wa. ²³ D fwa kú nētv, sē lià tē mama pa dıın v biú tē nē, ndē ba nē pın dıın nyina Yı nē. Nyina Yı nē tvn biú tē. Liú tē, v nē ba dıın biú tē nē pın, kú tíú ba dıın pın nyina tē dē nē. ²⁴ Cıgá mama, à mē nē swın kú á con: Liú tē, v nē cıga à sürān tē, v ga kēni v waa liú tē nē, v nē tvn nē wuuu, kú tíú jē mı tē, kú nē ba zwēe Yı con. Yá Yı bürà tē, kú ba dé wá. D yı v twá dē tıın, v ma na mı

Yu con. ²⁵ Cígá mama, à mù nè swìn ku á con: Mánjá biàn, yá ku mánjá tètə yí síún tətə. Tiga tə də wá nì Yu-Biu tə kori. Yá ba tə, ba nè nì v kori tə, ba ga sèe v kori tə, ba wá na mu tə, ku nè ba zwèe Yu con. ²⁶ Ndə nətə nyina Yu nè jə mu v tətə jìàn wa, mə nətə nè v pɪn v biú tə də jə mu v jìàn wa. ²⁷ Yu ken diàn v biú tə juun wa, sə v buri lià bura, v nè ya *Ləzwənə-Biu* tə yiri. ²⁸ Mánjá don biàn, á dàná ká pa yìèn tə tə di á yuu. Ku mánjá tə wa, lià tə mama, ba nè wulə ləbərə wa, wá nì Ləzwənə-Biu tə kori. ²⁹ Lià tə nè tun zəni wá bwin ba nan, ba ya mu wa, ku nè ba zwèe Yu con. Ba tə də, ba nè tun lwani, wá bwin ba nan, sə Yu buri ba bura».

Won tə nè biri də, Zwezi jə diàn

³⁰ Ku kwa nè, Zwezi kúù swìn, v wú: «À mù wàri won mama à fwa à tiàn nè, də ku nè tà ku tə, Yu nè biri nè, sə à buri ku bura. Yá à bura tə də ga yi cígá ciɪ. À pià, sə à fwa liú tə, v nè tun nè tə fira. À ba pià, sə à fwa à tətə fira.

³¹ Də à tətə nè swìn à tiàn yoo, ku sugu tə bá lá nè dé. ³² Ku yi liú don nè swìn à yoo v biri. À ga yəé də, ku tə, v nè swìn à yuu wa, yi cígá. ³³ Á tun lià Zwan† con, v də swìn cígá tə, v biri. ³⁴ À mù tà ləzwənə nè mə, sə ba swìn à yoo. À swìn yoo ku tə, sə ku jon aba á cuna wa. ³⁵ Zwan yi ndə canú nè, ku poni nè piri aba. Ku mù nè pɪn, á sèe, á poli á pùé də wá, mánjá mancɪn wa. ³⁶ Ku tə Zwan nè swìn à yuu

* 5:27 5.27 Zwezi yi v tətə yoo nè v swìn. † 5:33 5.33 Ku mù Zwan tətə nè yi *Zwan-Batise, v nè li lià níá wa, ku twá də Yu yiri.

wa, yoo wulə kv nə dwə kv. À nyina Yui pɪn nə tɔtɔnan, sə à tɔn. Tə tɔtɔnan tə, à nə tɔja nə bɪri də, kv ya nyina Yui nə tɔn nə. ³⁷ Nyina Yui tə, v nə tɔn nə, yəé kv tə, à nə yi. Á tə wà v kori nì, mama. Á ga tə wà v yáá ni á yii wa. ³⁸ Liù tə, Yui nə tɔn, á wà á waa ken kv tíú nə. Kv mù nə pɪn, á ba v sɔgv tə sèe. ³⁹ Á kàrì kv tə nə púpúní Yui sagi tə wa, á ma pià mu tə, kv nə ba zwèe Yui con. Kv Yui sagi tɔntə nə bɪri kv tə, à nə yi. ⁴⁰ Yá á ba pià, sə á bà à con, sə á na mu tə, kv nə ba zwèe Yui con.

⁴¹ À mù ba pià, sə ləzoni nə pa dun nə. ⁴² À yəé aba də, á ba Yui sonu tə jə. ⁴³ À mù twi lɔv wa à nyina Yui yuu yiri, yá á wà nə sèe. Yá liù don nə twi lɔv wa v tətə yuu yiri, á wá sèe kv tíú. ⁴⁴ Á dun yi á tətə nə pɪn duən nə, á ga kùè ba dun tə, Yui cɪcɪ nə wá pa aba, pià. Kv mù nə pɪn, á kùè ba á waa kəni Yui nə. ⁴⁵ Á dànà ká bún də, à mù nə wá kə talí á yuu wa, à nyina Yui yáá con. Á ja yala *Moyizə nə. D mù Moyizə nə wá kə talí á yuu wa. ⁴⁶ Kv yi à mù yoo Moyizə púpúní. Á yà nə kəni á waa Moyizə nə, á yà wá kə á waa à də nə wuuu. ⁴⁷ Á wà cígá pɪn kv tə, Moyizə nə púpúní tə nə. Kv mù nə pɪn, á bá cígá à də sɔgv tə nə pɪn».

6

*Zwezi pùlì dipen v pa bara mùrò bonu nə
(Matìə 14.13-21; Marəkə 6.30-44; Likə
9.10-17)*

¹ Kɔ kwa nə, Zwezi zàn, ɔ va Galile mɔnaa tɔ vàn tɔ don nə. Mɔnaa tɔntɔ yɪ don yà nə yɪ <Tiberiyadɛ mɔnaa>. ² Lalɔ tɔ nɪ Yɪ dɪàn mɪmɪnan tɔ, Zwezi nə fwa. Ɖ yàá zwèe yayɪŋa tɔ yayɪran. Kɔ mù nə pɪn, là zənzən yà púé ɔ kwa. ³ Zwezi dɛ ɔ karbɪa tɔ dɪgà, ba jèé paan yuu wa.

⁴ Kɔ máŋá tɔ wa, dɛ *Zwifə-ba cànà tɔ, ba nə boŋɛ <*Pakɛ> tɔ bwələ. ⁵ Zwezi zɪn ɔ yáá, sɛ ɔ ywàń, dɛ nèn lalɔ nə, kɔ biàn ɔ con. Ɖ ma swɪn Filipɛ con, ɔ wú: «Nɛ wá na dipɛn yèn, nə yè, nə pa là ba tɔ mɛ dé?» ⁶ Zwezi nə swɪn kɔ nɛtv Filipɛ con, kɔ ga yɪ, sɛ ɔ ma ja Filipɛ dɛn nə, ɔ tɛtɛ yà yèé kɔ tɔ, ɔ nə wá fwa. ⁷ Filipɛ ma le wá, ɔ wú: «Nɛ nə yè dipɛn cɪnɪa sɛbikulan* biələ (200) dɛ tɛtɛ, ba liù mama wàri dipɛn kuku ɔ nɪ». ⁸ Zwezi karbiu tɔ don, ba nə boŋɛ Andɛrɛ, ɔ nə yɪ Simon Piyɛrɛ nubiu, dàń ma le Zwezi, ɔ wú: ⁹ «Dipɛn bonu, ba nə fwa dɛ ɔrɛzɛ† mun, dɛ fɛlə bɛlə nə wulɛ bisɪmabara don con yɛbɛ. Kɔ bɪrɪ dɛ, tɔ yɪ ndɛ tutɔ nə, là zənzən ba tɔ yáá con». ¹⁰ Gav yà dáá kɔ bwálɪ tɔntɔ wa. Zwezi ma swɪn ba con, ɔ wú: «Á pɪan là tɔ mama jèń tɪa». Bara tɔ yɪ ndɛ mùrù bonu (5 000) nə, ba nə mɛ tɪa ba jèé. ¹¹ Zwezi tɪ dipɛn tɔ, ɔ ga kɛ Yɪ lèèèe. Ɖ nə kən Yɪ lèèèe ɔ zwèe, ɔ tàrɪ ba dɛ tɔ, ɔ ga tàrɪ fɛlə tɔ, dɛ ɔ pa ba. Ba liù tɔ mama, ɔ nə jèń tɪa, ɔ nɪ tori, ndɛ ɔ nə pɪà nɛtv. ¹² Máŋá tɔ wa, ba mama nə dí ba sú, Zwezi swɪn ɔ karbɪa tɔ con, ɔ wú:

* **6:7** 6.7 Cɪnɪa sɛbikɔlb nədv yɪ yɪtɔrɪ nədv tɔtɔŋɪ ŋwírán.

† **6:9** 6.9 Ɖrɛzɛ mun tɔntɔ yɪ ndɛ nyanswɛ mun nə.

«Á pèegà dipen mumunə tə, tə nə gá tə, sə tə won mama dàn ká jén». ¹³ Zwezi karbia tə pèe dipen mumunə tə. Tə súó fɣaran fugə bələ. Kɔ ga ɣi dipen bonu tə, lià tə nə dí, ba gá.

¹⁴ Lià tə nə ni ɣu diàn mɔmɔv təntə, Zwezi nə fwa, ba swìn, ba wú: «Cígá mama, bæ wà tə nə ɣi ɣu nii *sùsùnù tə, v nə mɛ, sə v bà luv wa». ¹⁵ Zwezi lwarɪ də, ba wá bà, ba ja wá diàn yuu wa, sə ba ma fwa ba pìú. D kúú zàn v kwen v fàrí, v va paan tə yuu, v cɪɪ.

Zwezi vèli níá yuu wa

(Matìə 14.22-34; Marəkə 6.45-53)

¹⁶ Kɔ dədəni nii nə, Zwezi karbia tə vèli, ba nan mɔnaa tə nə. ¹⁷ Ba zva níá yuu bori wa, sə ba bən, ba va Kapɛrənayimə. Kɔ tɪv tə wulə mɔnaa tə kwa. Tɪa yà bəbəri ka zwèe, də Zwezi tə wà ba con vèli, v ɣí. ¹⁸ Vuv dàn nyí kɔ zàn, kɔ fuli də diàn. Muv tə níá dàn ga zaɣa ɣu nə. ¹⁹ Zwezi karbia tə ye níá tə, kɔ ɣí ndə kilomɛtərə bonu, nə à yèé bardv. Kɔ máɣá tə wa, ba dàn ni Zwezi, də v vèli níá tə yuu wa, v ma biàn ba níá yuu bori tə con. Fən dàn yà zva ba. ²⁰ Zwezi swìn ba con, v wú: «Kɔ ya à mù nə, á dànà ká pa fən ja aba!» ²¹ Ba yà pìà ba tì wá, ba kə níá yuu bori tə wa. Kɔ máɣá tə wa, də níá yuu bori tə dwen bəbəri tə ɣɪra, bwálí tə nə, ba yà nə vèli tə.

Zwezi ɣi wodiu, kɔ nə pɪn mi

(1 Zwan 5.10-13; 1 Korɛntə tìán 10.3-4)

²² Kɔ tɪpɔri nə, laluv, kɔ yà nə wulə bəbəri tə don tə nə, lwarɪ də níá yuu bori nədv nə

wulə lá. Ba lwarı də, Zwezi wà v karbia tə níá yuu bori tə wa zwı, kv yı ba cıci nə viı. ²³ Níá yuu bwərə duən nan Tiberiyadə, tə bà tə yı bwálı tə nə, ba nə dí dipen tə, Yuu-Tiu Zwezi nə kən Yı lèèèe. ²⁴ Lalbu tə lwarı də, Zwezi də v karbia tə təló lá, ba dən zva níá yuu bwərə təntə wa, ba vèli Kaperənayimə, sə ba pìà Zwezi.

²⁵ Lalbu tə vèli, kv na Zwezi muna tə bəbəru tə don nə. Ba ma bwe wá, ba wú: «Karnyna dədwə nə n twi yəbə?» ²⁶ Zwezi le ba, v wú: «Cígá mama, à mù nə swın kv á con: Kv tà á nə nı Yı dıàn mımınan tə, nə pın á twá lá á pìà nə. Kv ya dipen tə, á nə dí á sú, tə nə pın, á twá lá á pìà nə. ²⁷ Á dənà ká tun wodi u cıci yıı, kv nə wáá kv cùgà. Á tıŋa wodi u tə yıı, kv nə wulə wuu, kv ga pın mı tə, kv nə ba zwèe Yı con. *Ləzwənə-Biu‡ tə nə wá pa aba kv wodi u təntə. Á nyına Yı pın v nii tə nə, sə à tun à pa wá». ²⁸ Ba ma bwe Zwezi, ba wú: «Bèèèe nə nə mə, sə nə fwa, sə nə ma tun tutunan tə, Yı nə swə?» ²⁹ Zwezi le ba, v wú: «Won tə, kv nə ya Yı tutuŋı tə, v nə swə, kv mù nə yı, sə á kə á waa liù tə nə, v mù Yı nə tun». ³⁰ Ba dən swın v con, ba wú: «Bèèèe Yı dıàn mımınan nə, n wá fwa, n bıı nəba, sə kv pa, nə kə nə waa n nə? Bèèèe tutuŋı nə n wá tun? ³¹ Kv máŋá ba yigə, nə nıbara-ba tə yın kasoo lanworu tə wa. Kv bwálı təntə wa, ba dí wodi u, ba nə boŋə <manə§>. Kv tun, ndə kv nə

‡ **6:27** 6.27 Zwezi yı v tətə yoo nə v swın. § **6:31** 6.31 Manə yı wodi u tə, Yı nə pın Yızərayelə là tə nə, kasoo lanworu tə wa.

púpúní Yü sagı tə wa, kü wú:

«Yü pın, wodiü nan Yü sàń nə, kü bà, kü pa ba, ba dé».»

³² Zwezi ma le ba, v wú: «Cígá mama, à mù nə swìn kü á con: Kü tà *Moyizə nə pın aba dipen tə, kü nə nan Yü sàń tə. Kü ya à nyına Yü nə pın aba cígá cígá dipen tə, kü nə nan Yü sàń kü bà. ³³ Dipen tə, Yü nə pın, kü mù nə yı liù tə, v nə nan Yü sàń v cú. D mù nə pın mü ləzoni nə».

³⁴ Lià dǎń swìn Zwezi con, ba wú: «*Yuu-Tiu, pa nəba wodiü tǎntə dıın mama!» ³⁵ Zwezi dǎń ma swìn v burı ba, v wú: «À mù nə yı wodiü tə, kü nə pın mü, kü nə ba zwèe Yü con. Liù tə, v nə twi à con, niən kùb bá ja kü tíú míámían. Liù tə, v də nə ken v waa à nə, nanyvni kùb bá ja kü tíú míámían. ³⁶ À dǎń swìn kü á con, á ni nə də, yá á tə ba á waa kəni à nə. ³⁷ Lià tə mama, à nyına Yü nə pın nə, wá bà à con. Yá liù tə, v nə twi à con, à bá vǎrì kü tíú à dvgv, abada. ³⁸ Kü tà à nan Yü à cú, sə à tun à tətə fıra. Kü yı, sə à tun liù tə, v nə tun nə, fıra. ³⁹ Á dǎń nəǵə, kü tə nə yı liù tə, v nə tun nə tə, fıra. D ba pìà, sə lià tə mama, v nə pın nə, tə ladva tətə jén. Kü ya v pìà, sə à bwin ba mama, à zìn tian wa, à kə mü tə wa, kü nə ba zwèe v con, lvv zaŋv máńǵá nə. ⁴⁰ À nyına Yü fıra nə ya kü tə nətən. D pìà, sə liù tə mama, v nə ni Yü-Biu tə, v ga kə v waa v nə, sə kü tíú na mü tə, kü nə ba zwèe v con. Yá à wá bwin wá, à zìn tian wa, à kə mü tə wa, kü nə ba zwèe Yü con, lvv zaŋv máńǵá nə».

41 *Zwifə-ba yun tìán ḡḡḡwɪn Zwezi yoo duən con, də ʋ nə swìn, ʋ wú: «À mù yɪ wodiɪ, kʋ nan Yɪ sàń kʋ cú». 42 Ba dàń swìn, ba wú: «Kʋ tà Zwezi, ʋ nə yɪ Zwɔzɛfə bìú tə, naaa? Nə yèé ʋ nuu də ʋ nyɪna. Bèèè nə pɪn, ʋ ma kùb pìí ʋ swìn də, ʋ yɪ ʋ nan Yɪ sàń, ʋ bà?»

43 Zwezi ma le ba, ʋ wú: «Á dàná ká ḡḡḡwɪn duən con! 44 Liù mama wàrì à con ʋ twi, də à nyɪna Yɪ tə, ʋ nə tun nə tə, nə wà kʋ tíú van, ʋ pa nə, sə à bwin wá à zìn tian wa, lʋv zaŋʋ máŋá nə. 45 Kʋ púpúní Yɪ nii *sùsùnbə saga tə wa, kʋ wú:

⟨Yɪ nə wá kàrì ba mama⟩.

Liù tə mama, ʋ nə cʊḡ à nyɪna Yɪ sʊḡ tə, ʋ ga sèe ʋ kàrà tə, ʋ wá bà à con. 46 Kʋ nətʋ ba pià kʋ birɪ də, liù don nɪ à nyɪna Yɪ. Kʋ yɪ liù tə, ʋ nə nan Yɪ con, ʋ mù nə nɪ à nyɪna Yɪ. 47 Cígá mama, à mù nə swìn kʋ á con: Liù tə, ʋ nə ken ʋ waa à mù nə, ʋ jə mi tə, kʋ nə ba zwèe Yɪ con. 48 Á mù nə yɪ wodiɪ tə, kʋ nə pɪn mi læzwənə nə. 49 Á nɪbara-ba tə dí wodiɪ tə, ba nə boŋə ⟨manə⟩, kasɔɔ lanworu tə wa, yá ba tɪga. 50 Yá wodiɪ tə, kʋ nə nan Yɪ sàń, kʋ cú tə, kʋ mù ya yiri don. Liù tə, ʋ nə dí kʋ, ʋ kùb bá tɪ. 51 Á mù yɪ wodiɪ tə, kʋ nə pɪn mi, kʋ nə nan Yɪ sàń kʋ cú. Liù tə, ʋ nə dí kʋ wodiɪ təntə, ʋ wá yà mi wa, kʋ nə ba zwèe Yɪ con, abada. Á yɪra tə nə yɪ wodiɪ təntə, à nə wá pa, sə læzoni na mi tə, kʋ nə ba zwèe Yɪ con».

52 Zwifə-ba yun tìán tótòní duən, kʋ yoo təntə yɪrɪ, ba swìn, ba wú: «Kʋ wá twá nətə, sə bæe wà tə ma pa nəba ʋ yɪra tə, nə dé?»

⁵³ Zwezi dàń ma swìn ba con, v wú: «Cígá mama, à mù nè swìn ku á con: Də á nè wà *Ləzwənə-Biu* tə yira tə dí, á nè wà à jana tə nywìn, á ba mu tə, ku nè ba zwèe Yı con, tə jə á tìàn nè. ⁵⁴ Liù tə, v nè dí à yira tə, v nè nyva à jana tə, v jə mu tə, ku nè ba zwèe Yı con. Yá à wá bwin wá à zìn tian wa, á kə mu wa, ku nè ba zwèe, luv zaŋv máńá nè. ⁵⁵ À yira tə yi cígá cígá wodiu. Yá à jana tə də yi cígá cígá nanywıa. ⁵⁶ Liù tə, v nè dí à yira tə, v ga nyv à jana tə, ku tíu wulə də nè, à də ga wulə də wá. ⁵⁷ À nyına Yı nè tun nè. D mù nè jə mu. Ku mù nè pın, à twá də wá, à də ma jə mu. Yá liù tə, v nè dí nè, v də wá twá nè v jə mu, ku nè ba zwèe Yı con. ⁵⁸ Nèń, wodiu təntə, ku nè nan Yı sàń ku cú, tə dèń nè. Ku wodiu təntə ba yi ndə wodiu tə, à nıbara-ba nè dí, yá ba tə ga ti tə. Liù tə, v nè dí wodiu təntə, v wá yà mu wa, ku nè ba zwèe Yı con, abada».

⁵⁹ Zwezi swìn sùràn təntə, máńá tə wa, v nè wulə Kapərənayimə nè, Zwifə-ba *jéré diè tə wa, v kàrì.

Svɔv tə, ku nè pın mu tə, ku nè ba zwèe Yı con
(*Ebərə-ba 3.12; 4.12-13; 10.38-39; 1 Piyerə 2.6-9*)

⁶⁰ Zwezi karbia tə cɔv v sùràn tə, ba zwèe. Ku kwa nè, ba zunı swìn, ba wú: «Kàrà ka tə dà ka le, liù mama wàrì ka tə n sèe». ⁶¹ Zwezi yà yèé v waa con də, v karbia tə ŋuŋwın yoo təntə yira. D dàń ma swìn ba con, v wú: «Ku

* **6:53** 6.53 Zwezi yi v tətə yoo nè v swìn.

yoo tǝntǝ gwàrì á vǎnà, naaa? ⁶² Sǝ á dàń nǝ nɪ *Lǝzwǝnǝ-Biu† tǝ, dǝ v ma dì bwǎlǐ tǝ nǝ, v ya nǝ wulǝ, ku wá yà nǝtǝ ku pa aba? ⁶³ Ku ya Yɪ-*Siɲu tǝ nǝ pɪn mu lǝzwǝnǝ nǝ. Lǝzwǝnǝ dìàn mù ya tutv. Sùràn tǝ, à nǝ swìn á con, tǝ mù nǝ yɪ Yɪ-Siɲu tǝ, tǝ mù ga nǝ yɪ mu tǝ. ⁶⁴ Lǝ duǝn wulǝ á tǝtǝɲi wa, ba nǝ ba ba waa kǝni à nǝ». Zwezi yà dí yáá, v yǝǝ lǝ tǝ, ba nǝ wà ba waa ken v nǝ. D yà dí yáá, v yǝǝ liù tǝ, v nǝ wá ja v mù, v pa. ⁶⁵ D tǝ bwé v swìn, v wú: «Mǝ ku mù nǝ pɪn, à ma swìn á con dǝ, liù mama wàrì à con v twi, dǝ à nyɪna Yɪ nǝ wà cwǝɲǝ pɪn ku tíú nǝ».

⁶⁶ Ku nǝ mǝ, ku máɲá tǝntǝ wa, v karbɪa tǝ zɔnɪ pǐi ba yá wá, ba kúù ba v nǝ twá. ⁶⁷ Zwezi ma swìn karbɪa fugǝ bǝlǝ tǝ con, v wú: «Á mù ba pǐà, sǝ á víi naaa?» ⁶⁸ Simon Piyerǝ ma le wá, v wú: «*Yuu-Tiu, wàà con nǝ, nǝ wá pǐi nǝ va? N mù nǝ jǝ sùràn tǝ, tǝ nǝ pɪn mu, ku nǝ ba zwǝe Yɪ con. ⁶⁹ Yá nǝ mù ken nǝ waa n nǝ, nǝ ga yǝǝ dǝ, n mù nǝ yɪ liù tǝ, n nǝ yɪ Yɪ nǝ tɪ». ⁷⁰ Zwezi le ba, v wú: «Ku tà à mù nǝ kúrí á mù lǝ fugǝ bǝlǝ tǝ mǝ, naaa? Ku ya nǝtv, yá á wa liù don yɪ *Sitana». ⁷¹ Ku yà yɪ Zwidasǝ Yisǝkariyǝtǝ, v nǝ yɪ Simon biù tǝ, yoo nǝ, Zwezi yà swìn nǝtv. Karbɪa fugǝ bǝlǝ tǝ wa, mǝ v mù Zwidasǝ tǝ, nǝ wá ja Zwezi, v pa.

† **6:62** 6.62 Zwezi yɪ v tǝtǝ yoo nǝ v swìn.

7

Zwezi nubia tə wà wá sèè
(Zwan 15.18-19; Matie 10.16)

¹ Ku mù təntə kwa nə, Zwezi yàá jijiri Galile nagwanaa tə wa. *Zwifə-ba yun tìán pià wá, sə ba gu. Ku mù nə pìn, v yà kùò ba pià, sə v jijirə Zwide nagwanaa tə wa. ² Ku máṅá tə wa, də Zwifə-ba cànà tə, ba nə boṅə <silə cànà*>, tə bwələ.

³ Zwezi nyáná tə dàń ma swìn v con, ba wú: «Nan yəbə! N va Zwide, sə n karbia tə wàní ba na yìèn tə, n nə tuṅa. ⁴ Liù tə, v nə pià, sə ba lwarı ku tə, v nə yı, v ba v yìèn sègè v fwa. Yièn tə tə, n nə tuṅa nətən, n dàń tun tə, sə lià me na mú». ⁵ D nyáná tə sugu təntə biri də, ba wà ba waa v nə ken. ⁶ Zwezi ma swìn ba con, v wú: «À mù máṅá tə wà yí. Á mù con nə, máṅá mama ziən, ka pa aba. ⁷ Lià tə, ba nə yı luu nə ti, wàri á mù ba duṅa. À mù swìn də, ba tutunε tə ba ziən. Ku mù nə pìn, ba duṅa nə. ⁸ Á mù vèli cànà tə! À mù tə ba cànà təntə vèli síún, à máṅá tə wà yí». ⁹ D swìn sùràn təntə ba con. Yá v pìi v wulə Galile nə.

Zwezi vèli Zwerizalemə silə cànà tə máṅá wa
(Zwan 4.10-14)

¹⁰ Zwezi nyáná tə vèli cànà tə. Ku kwa nə, v də tətə zàn v va lá. D nə vèli tə, v sègè v tìàn. D wà v tìàn biri.

¹¹ *Zwifə-ba yun tìán yà twá lá, ba pià Zwezi cànà tə wa, də ba bwe, ba wú: «D wa yèn nə?»

* 7:2 7.2 Wiən zagu kwa nə, Zwifə-ba yàá dé ku cànà təntə.

¹² Lalbu tɛ sʊsʊnɪ duɛn nɛ zɛnzɛn bɑ tɛtɛŋi wɑ, ʊ yuu wɑ. Bɑ duɛn swɪn, bɑ wú: «D yɪ bɛɛ tɛ, ʊ nɛ tuŋɑ zɛni». Bɑ duɛn dɛ kúv wú: «Ōn ɔn! Kunkun nɛ! D mù nɛ pɪn lalbu tɛ gugurɛ».

¹³ Fɛn yà jɛ lià tɛ, Zwifɛ-bɑ yun tián tɛ yɪri. Kʊ mù nɛ pɪn, bɑ liù dɛ mɑmɑ yà bɑ Zwezi yoo swɪn nɛpon nɛpon ʊ nii wɑ.

¹⁴ Máná tɛ, cànà tɛ nɛ zʊɑ kɑ tɛtɛŋi wɑ, Zwezi zàn ʊ yɑ *Zwifɛ-bɑ Yɪ *diè tɛ wɑ. D wulɛ ʊ kàri lià tɛ. ¹⁵ Kʊ gwárí Zwifɛ-bɑ yun tián tɛ, bɑ gɑ swɪn, bɑ wú: «Bɛɛ ʊ tɛ wà kàri. Kʊ dǎn nɛ fwa nɛtɛ, ʊ mɑ yèé Yɪ sagɪ tɛ zɛni zɛni?» ¹⁶ Zwezi le bɑ, ʊ wú: «Kàrà tɛ à nɛ kàri, kʊ tà kʊ nɑn à tɛtɛ. Kʊ yɪ kʊ nɑn Yɪ tɛ, ʊ nɛ tun nɛ. ¹⁷ Liù tɛ, ʊ nɛ sɛɛ, sɛ ʊ tun Yɪ fɪrɑ, kʊ tíú wá lwarɪ, à kàrà kʊ tɛ nɛ nɑn Yɪ, nɛ à yèé dɛ kʊ nɛ yɪ à tɛtɛ sùràn. ¹⁸ Liù tɛ, ʊ sùràn nɛ nɑŋɑ ʊ tɛtɛ, kʊ yɪ ʊ pià, sɛ ʊ pɑ dun ʊ tɛtɛ nɛ. Yá liù tɛ, ʊ nɛ pià, sɛ ʊ pɑ dun liù don nɛ, kʊ tíú nɛ tun wá, ʊ yàá swɪn cígá. Yá kunkun yoo tɛlɛ dɛ wá. ¹⁹ *Moyizɛ nɛ pɪn ɑbɑ Yɪ *nii tɛ. Yá á liù mɑmɑ bɑ kʊ nii zílí. Bɛɛɛ dǎn nɛ pɪn, á pià, sɛ á gv nɛ?»

²⁰ Lalbu tɛ le wá, kʊ wú: «N yɪ *zinɛ nɛ jɛ mú! Wàà nɛ pià, sɛ ʊ gv mú?» ²¹ Zwezi kúv le bɑ, ʊ wú: «À tun yoo nɛdʊ, kʊ gɑ gwárí á mɑmɑ. ²² Moyizɛ pɪn ɑbɑ nii, sɛ á *gwɛŋɛ bɛɛ. D pɪn kʊ nii tɛntɛ, kʊ gɑ tà ʊ mù nɛ dɪgɑ kɑ gwɛŋɛ tɛ dɛn. Kʊ yɪ kʊ nɑn dɛ á nɪbɑrɑ-bɑ. Yá á gwɛŋɛ bɛɛ Zwifɛ-bɑ *sié dɪn tɛ dɛ tɛtɛ nɛ. ²³ Á gwɛŋɛ liù sié dɪn tɛ nɛ, sɛ á dǎnɑ ká cùgù Yɪ nii tɛ, ʊ nɛ pɪn Moyizɛ nɛ. Bɛɛɛ nɛ pɪn, á

lɥa zaŋa à yuu wa, də à nə pɪn ləzwənpɪrɪ nə yazurə siə dɪn nə? ²⁴ Á dànà ká ywàñ də yíá, á ma b̀̀r̀̀r̀̀ b̀̀r̀̀r̀̀. Á nə wá b̀̀r̀̀r̀̀ b̀̀r̀̀r̀̀, sə á pa ku twá də cígá».

Zwezi nə yɪ liù tə, Yɪ nə tun

²⁵ *Zwerizalemə tián duən swìn, ba wú: «Ku tà bæe wà tə nə, ba pià, sə ba gu tə, naaa? ²⁶ Nèñ, ɐ nə ɐ zɪga ɐ swìn ɐ fira lià tə mama yáá con, ba ga ba yoo mama ɐ con swìn. Yá nə yun tián tə lwarɪ də, ɐ mù nə yɪ liù tə, ɐ nə yɪ *Kərisə tə cígá mama, naaa? ²⁷ Liù tə, ɐ nə yɪ Kərisə, wá bà. ɔ nə twi, liù mama bá yəni bwálí tə, ɐ nə nan. Yá ku nə yɪ bæe wà tə mù, nə yèé bwálí tə, ɐ nə nan». ²⁸ Mánǵá tə wa, Zwezi nə wulə ɐ kàr̀̀r̀̀ *Zwifə-ba Yɪ *diè tə wa, ɐ swìn ɐ kə yɪ nə, ɐ wú: «Á buŋa də, á yèé nə? Á yèé à nə nan lá, cígá mama, naaa? À tətə nə wà lɐv twi à tián nə, ku ya liù nə tun nə. Á yèr̀̀r̀̀ liù tə, ɐ nə tun nə. Ku liù tətə nə yɪ cígá tíú. ²⁹ Mə ɐ mù con nə, à nan. ɔ mù nə tun nə. Ku mù nə pɪn, à mù yèé wá». ³⁰ Zwezi nə swìn ku nətv tə, ba dǵá pià, sə ba ja wá. Yá ba liù mama j̀̀àn wà ɐ yira dwən. Mánǵá tə wà yí, sə ba ja wá.

³¹ Lalɐv tə wa, lià zənzən ken ba waa ɐ nə, ba ga swìn, ba wú: «Kərisə tə nə twi lɐv wa, ɐ wá fwa Yɪ dián mɪmɪnan, ɐ doni tətə bæe wà tə nə fwa, naaa?»

³² *Farɪzɪan-ba nì ku tə, lià tə nə ŋɔŋwɪn ba tətəŋi wa, Zwezi yɪrɪ. Ba mù, də Yɪ *jɔŋwana yun tián tə dǵá tun Yɪ diè lià tə nə c̀̀ ka nə tə, sə ba ja wá.

³³ Zwezi swìn ba con, v wú: «À tē wulə də aba, máŋá mancın wa. Kú kwa nə, à wá píi à va liù tē con, v nə tun nə. ³⁴ Bwálí tē, à nə vèli, á wàrì lá á twi. Kú mù nə pın, á wá pià nə. Yá á bá na nə». ³⁵ Zwifə-ba yun tián dān bwe duən, ba wú: «Yən nə, v wá va, sē nə ba wá nı? Kú yı v pià, sē v va Zwifə-ba con, ba nə wulə *Gərekə-ba tián tē wa, naaa? Kú dān nə ya, v pià v kàrì Gərekə-ba, naaa? ³⁶ Sugu tēntə dēn nə yı bēèèè? D swìn də, nə wá pià wá, yá nə bá na wá. D tē swìn də, bwálí tē, v nə vèli, nə wàrì lá, nə vèli».

Zwezi yı ndə nabuliyii nə

³⁷ Cànà tē talıkwá dıun tē yın dıun nəfarv. Zwezi dān zàn v zıga yı nə, v swìn, v wú: «Də nanyvni nə jə liù, sē v bà à con, v nyv níá. ³⁸ Liù tē, v nə keni v waa à nə wuuu, níá wá nan v con tē dəri. Níá tēntə pın mı. Mə nətv nə, kú púpúní Yı sagı tē wa». ³⁹ Zwezi nə swìn nətv tē, kú ya Yı-*Siŋu tē yoo nə, v swìn. Kú mù Siŋu tēntə nə Yı nə wá pa lià tē nə, ba nə keni ba waa v nə wuuu. Zwezi yà tē wà v dun tē wa píi v dı. Kú mù nə pın, v yà tē wà pın, Yı-Siŋu tē bà lvv wa.

Lalvv tē pwèè duən wa Zwezi yıri (Tvtvnan 28.23-27)

⁴⁰ Lalvv tē wa lià duən nə nı tē sùràn tēntə, ba swìn, ba wú: «Bεε wà tē cígá ya Yı nii *sùsùnù tē!» ⁴¹ Ba duən də swìn, ba wú: «D mù nə yı *Kərisə!» Ba duən də tē kúb swìn, ba wú: «Kərisə tē mε, sē v nan Galile nagwanaa wa?» ⁴² Kərisə wá nan piú *Davidə dwíi tē wa.

Yá kv wá yà Bətələhemə nə. Mə Bətələhemə tıv təntə wa nə Davidə nan. Kv púpúní Yı sagı tə wa nətv. ⁴³ Kv m̀ nə pın, lià tə dən ma pwèe duən wa, Zwezi yıı. ⁴⁴ Lalıv tə wa lià duən yà pià, sə ba ja wá. Yá ba liù mama jìàn wà v yıı dwən.

⁴⁵ Lià tə, ba nə tıv, sə ba ja Zwezi, dən ma piı ba va *Zwifə-ba Yı *joıwana yun tián tə, də *Farızian-ba con. Ba bwe, ba wú: «Bèèèe nə pın, á ma wà Zwezi jın, á ja á bà?» ⁴⁶ Lià təntə ma le ba, ba wú: «Liù mama tə wà sıgv swın, ndə bæ təntə nə». ⁴⁷ Farızian-ba ma piı ba bwe ba, ba wú: «Yá á m̀ tətə wà á tián dıgv, á pa v ııgarı aba? ⁴⁸ Liù wulə yun tián tə, də Farızian-ba wa, v nə ken v waa Zwezi nə, naaa? ⁴⁹ Lalıv təntə, kv nə yèrì Yı *nii tə, v nə pın *Moyizə nə, wá c̀ıg̀». ⁵⁰ Farızian-ba wa liù don, də ya yın lá, v yıı nə Nikodemə. D m̀ nə dí yáá v va Zwezi con, máıá don wa. D zàn v swın ba duən tə con, v wú: ⁵¹ «Kv nə twá də Yı nii tə, v nə pın Moyizə nə, nə wàrì liù b̀rà nə b̀rì, də v nə wà v nii tın, v bıı nəba, sə nə cıgv v sıgv, nə lıarı kv tə, v nə fwa». ⁵² Ba ma le Nikodemə, ba wú: «N də tətə yı Galile tíú, naaa? Vəli, n kàrì kv tə, kv nə púpúní Yı sagı tə wa. N wá na də, Yı nii *s̀s̀s̀ǹ ǹdv mama tə wà Galile nan!»

*Kacwarıv don ba nə jın yoo
(Romə tián 2.1-3, 17-23)*

⁵³ [Kv kwa nə, ba liù də mama zàn, v va v sàń.

8

1 Yá Zwezi vèli *oliviye tìán paan tē yuu. 2 Ku tɪpɪɪ jju tətə nə, Zwezi kúù pìi v va *Zwifə-ba Yɪ *diè tē wa. Lalv tē mama twi v con. Yá v dàñ ga jèé tia, v kàrì ba.

3 Ku máṅá tē wa, Yɪ nii *yənu tìán tē, də *Farızian-ba jɪn kan don, ba ja bà. Ba zɪɪ kan tē là tē mama yáá con. Kan tətə yà yɪ ba dīgà v yuu, də v wulə v cwàrì. 4 Yá ba swìn Zwezi con, ba wú: «Karnyina, kan wà tē yɪ, ba zàn ba ja nəpon nəpon də, v wulə v cwàrì. 5 *Moyizə pɪn nəba nii Yɪ *nii sagɪ tē wa, sə nə dɪlɪ kayirə tətə də kapana nə gv. N mù dàñ wú bèèè?» 6 Ba yà swìn ku nətv tē, sə ba ma ja Zwezi dèñ nə, sə ba dàñ twá ku nə, ba kə yoo v nii nə. Zwezi kwá tia, v ja v jɪfva, v ma púpúní tia. 7 Ba dàñ nə tē zɪga lál, ba bwe wá, v kwíán yɪ nə, v swìn ba con, v wú: «Á wa liù tē, v tē nə wà cuna fwa, sə v dí yáá, v tì kapan, v ma dɪlɪ kan tē». 8 Yá v kúù pìi v kwá, v wulə v púpúní tia. 9 Máṅá tē, ba nə nì ku nətv tē, ku zɪɪ ba nəkwia tíu tē nə, ba nan nədv nədv, ba va ba zwèe. Yá ku ga Zwezi cɪcɪ də kan tē, v nə zɪga v yáá con. 10 Zwezi dàñ ma kwíán yɪ nə, v swìn v con, v wú: «Kan, là tē, ba nə pìà, ba kə yoo n yuu wa, tē wa yèn nə? Ba liù mama wà mú yoo fwa, sə ku cùgù mú, naaa?» 11 Kan tē ma le Zwezi, v wú: «*Yuu-Tiu, liù mama təló». Zwezi ma swìn v con, v wú: «Á də nə bá fwa mú yoo, sə à cùgù mú. Vèli, n dàñ nə kúù dàn ká pìi n tvn cuna, míámíán».]

Zwezi pɪn poni ləzoni nə
(Zwan 1.4-5, 9-12; 5.26-37; 12.46-50)

¹² Zwezi dàń kúù pìí, ʋ swìn là tə con, ʋ wú: «À mù nə yɪ ləzoni poni. Liù tə, ʋ nə twá də nə, kʋ tíú bá va yikunu wa, abada. Yá ʋ wá na poni tə, kʋ nə pɪn mi tə, kʋ nə ba zwèe Yɪ con».

¹³ Kʋ yuu wa, *Farizian-ba swìn ʋ con, ba wú: «N tətə nə swìn n tətə yoo. Kʋ mù nə pɪn, n sugu tə ba dèń jə». ¹⁴ Zwezi ma le ba, ʋ wú: «Də à nə swə à swìn à tətə yoo, kʋ yɪ cígá. À mù yèé bwálí tə, à nə nan lá à bà, à ga yèé à tə vèli lá. Á mù yèrì bwálí tə, à nə nan lá, á ma kúù yèrì bwálí tə, à nə vèli. ¹⁵ Á mù yàá twá də ləzoni yənu nə, á ma bùrì là bùrà. Á mù ba liù mama bùrà bùrì. ¹⁶ Yá à mù nə wá bùrì liù bùrà də, kʋ yàá ya kʋ cígá wa. Kʋ tà à cɪcɪ. Á nyɪna Yɪ tə, ʋ nə tɔn nə, ʋ yàá wulə də nə. ¹⁷ Kʋ púpúní Yɪ *nii sagɪ tə wa, ʋ nə pɪn *Moyizə nə ʋ pa aba, də là bələ nə swìn yoo nədu, kʋ yoo tə yɪ cígá. ¹⁸ À mù swìn à tətə yoo, yá à nyɪna tə, ʋ nə tɔn nə, ʋ də swìn kʋ yoo təntə». ¹⁹ Ba dàń ma swìn ʋ con, ba wú: «N nyɪna tə wa yèn nə?» Zwezi le ba, ʋ wú: «Á yèrì à tətə, á ma yèrì à nyɪna tə də. Də á nə yèé nə, á wá yəni à nyɪna tə də».

²⁰ Zwezi yà wulə *Zwifə-ba *Yɪ diè tə wa, səbɪa tə nə kəni lá bwálí nə, ʋ kàrì là tə. Mə kʋ bwálí tə wa, ʋ swìn sùràn təntə. Kʋ máńá təntə wa, də ʋ janu máńá tə wà yí. Kʋ mù nə pɪn, liù mama wà wá jɪn.

*Zwezi biri də, v vələ v nyina Yı con
(Zwan 7.33-36)*

²¹ Zwezi kúv pıı v swın lıà con, v wú: «À mù wá vıı, á wá pıà nə, á ga. Yá á wá tı á cına tə wa. Á wàrì bwálı tə, à nə vələ, á vəli». ²² *Zwifə-ba yun tıàn dãn swın duən con, ba wú: «D nə swın də, nə wàrì bwálı tə, v nə vələ tə, nə vəli, kv bá ya v pıà, v gv v tıàn?» ²³ Zwezi le ba, v wú: «Á dəkıu yı kv wulə tıa ka tə yuu, à mù dəkıu ga yı kv nan Yı. Á mù sãn nə yı lıv kv tə, à mù tà lıv kv tə lıü. ²⁴ Kv mù nə pın, à ma swın á con də, á wá tı á cına tə wa. Á nə wà cıgá pın də, à mù nə yı lıü tə, v nə wulə máıgá mama, wuuu, á wá tı á cına tə wa». ²⁵ Ba ma bwe wá, ba wú: «N mù nə yı wàà?» Zwezi le ba, v wú: «À dí yáá à swın á con kv jıv tə mama. ²⁶ Á yuu yıèn dáá zənzən, à nə mε, sə à swın tə yoo á con. Lıü tə, v nə tıv nə, yı cıgá tıı. Yá kv tə, v nə biri nə, kv mù nə, à də swın lıà con, ba nə yı lıv nə tı». ²⁷ Ba yà wà lıarı də, kv ya nyına Yı yoo nə, v swın. ²⁸ Zwezi dãn ma swın ba con, v wú: «Máıgá tə, á nə wá zın *Ləzwənə-Bıu* tə, á kə yı nə, kv máıgá tə wa, á dãn wá lıarı də, à mù nə yı lıü tə, à nə wulə máıgá mama, wuuu. Á wá lıarı də, à ba won mama fwa à tıàn nə. Yá à sùràn tə yı kv tə à nyına Yı nə kàrì nə, à swın à biri lıà tə. ²⁹ Máıgá mama, à fwa kv tə, lıü tə, v nə tıv nə, nə swə. Kv mù nə pın, v wulə də nə. D wà nə yá à cıcı».

* **8:28** 8.28 Zwezi yı v nə wá pıı v va Yı con tə yoo nə v swın nətı.

³⁰ Mánǵá tē wa, Zwezi swìn kv nētṽ tē, là zēnzēn ken ba waa ṽ nē.

Cígá yí ka naŋa Yí con

(Romē tián 6.14-23; Galasi tián 3.7, 29; 1 Zwan 3.8-10)

³¹ Zwezi swìn *Zwifē-ba con, ba nē keni ba waa ṽ nē, ṽ wú: «Á nē jon à sùràn tē, á zílí tē nii, dē á cígá yí à karbia. ³² Kv nētṽ nē wá pa á lwarí cígá tē. Yá cígá tē nē wá jon aba á cuna tē wa, sē á tını á tián». ³³ Zwifē-ba tē ma pìí ba le Zwezi, ba wú: «Nē mù yí ba luri nēba *Abērahāmē dwíí tē wa. Nē mù wà liù yōŋu yin míámíán. Kv fwa nētē, n ma wú: <Á dān wá tını á tián?> » ³⁴ Zwezi ma le ba, ṽ wú: «Cígá mama, à mù nē swìn kv á con: Liù tē mama, ṽ nē tŋa cuna, ṽ yí cuna yōŋu. ³⁵ Yá yōŋu tà ṽ wulē sán wa, mánǵá mama. Sán tē biù nē wulē sán tē wa, mánǵá mama wuu. ³⁶ Dē Yí-Biu tē dān nē jon aba á cuna wa, á wá tını á tián, cígá cígá. ³⁷ À yèè dē, ba luri aba Abērahāmē dwíí tē wa. Á ba à sùràn tē jōŋē. Kv mù nē pın, á pìà, sē á gv nē. ³⁸ Kv tē, à nyına nē pın à na, kv mù nē à swìn á con. Á dē yí kv tē, á dē nyına tē nē biri aba, nē á cuga, nē á tŋa». ³⁹ Ba kùè pìí ba le wá, ba wú: «Nē nyına nē yí Abērahāmē!» Zwezi ma swìn ba con, ṽ wú: «Dē á cígá nē nan Abērahāmē dwíí tē wa, á mē, sē á fwa kv tē Abērahāmē nē fwa. ⁴⁰ Á nē pìà, sē á gv nē, à mù liù tē, à nē swìn cígá tē, Yí nē biri nē á con, Abērahāmē wà kv nyın don fwa. ⁴¹ Kv yí á nyına tē tutōnan nē, á tŋa». Ba ma kùè swìn ṽ con, ba wú: «Nē

tà bia tə, ba nə lɔrɪ yirə duən nə. Nə nyɪna yɪ nəɔv, ku mù nə yɪ Yɪ». ⁴² Zwezi le ba, v wú: «Də Yɪ cígá yà nə yɪ á nyɪna, á yà wá sóní nə. Ku ya Yɪ con nə, à nan à bà. Ku tà à tətə nə twi à tiàn nə, ku ya v mù nə tun nə. ⁴³ Bèèè nə pɪn, á ba à sugv tə dèñ nèn? Ku yɪ á nə ba pìà, sə á sèe à sùràn tə. ⁴⁴ Á nyɪna nə yɪ *Sɪtana. Ku mù nə pɪn, á pìà á tun á nyɪna təntə fɪra yìèn. Ku jɪv mama, v yɪn lagurɔ. D wà cígá swənə mama. Yɪ cígá ga təlɛ v con. Májá tə, v nə kɔnɪ kɔnkɔn tə, v sùràn yàá yɪ, ndə v tətə nə yɪ nətɔ. D yɪ kɔnkɔnɔ tə, v nə ya kɔnkɔna nyɪna. ⁴⁵ À mù yɪ, à nə swìn cígá tə nə pɪn, á ba nə cígá pɪn. ⁴⁶ Á wa lá, wàà nə wàá v bɪrɪ də, à tun cɔna? Də ku nə yɪ cígá nə à swìn, bèèè nə pɪn, á ma ba nə cígá pɪn? ⁴⁷ Liù tə, v nə ya Yɪ nyiən, v yàá cɔgv Yɪ sùràn tə. Á tà Yɪ nyiən. Ku mù nə pɪn, á ba Yɪ sùràn tə cɔga».

Zwezi də Abərahəmə yoo
(Zwan 10.25-33)

⁴⁸ *Zwifə-ba yun tiàn tə dàñ ma swìn Zwezi con, ba wú: «Nə ba cígá jə, sə nə swìn də, n yɪ Samari tíú, yá *zinə də wulə n yuu wa, naaa?» ⁴⁹ Zwezi le ba, v wú: «Zinə təlɛ à yuu wa. Ku yɪ à mù bwɪ à nyɪna Yɪ nə. Yá á mù wulə á muɲə nə. ⁵⁰ À mù ba à dun pìà. Liù nəɔva nə wulə, v nə pìà dun tə, sə v pa nə. D mù ga nə bɪrɪ lià bɪrà. ⁵¹ Cígá mama, à mù nə swìn ku á con: Liù tə, v nə zilí à sùràn tə nii, v bá tɪ abada». ⁵² Zwifə-ba yun tiàn ma swìn v con,

ba wú: «Síún nē, nē dàń nē yèé dē, n yí zínē nē wulē n yuu wá. *Abērahāmē tīga, Yú nīi *sùsùnà tē dē tīga. Yá n mù swìn dē, liù nē zilí n sùràn tē nīi, v bá tī abada. ⁵³ N dwē nē nībēē Abērahāmē, v nē tīga, naaa? Yú nīi sùsùnà tē dē tīga. N mù buḡa dē n yí wàà?» ⁵⁴ Zwezi le ba, v wú: «Kv nē yí à tētē nē pín dun à tìàn nē, tē dun tē yí totv. Kv yí à nyina Yú tē nē pín dun nē. D mù liù tē, á nē swìn dē, v yí á Yú tē. ⁵⁵ Á mù yèrì wá, à mù ga yèé wá. Dē à nē swìn dē, à yèrì wá, à ya kunkuv ndē á nē. À yèé wá, à ga jē v sugv tē. ⁵⁶ Á nībēē Abērahāmē pùé poli dē, v nē bún dē, v wá na à túrí dūn tē. D nī kv dūn tē, yá v yín pupwēn wá». ⁵⁷ Zwifē-ba yun tìán swìn v con, ba wú: «N tē nē ba bīna finu jē, yá n nī Abērahāmē, naaa?» ⁵⁸ Zwezi le ba, v wú: «Cígá mama, à mù nē swìn kv á con: À mù yà wulē, dē ba tē wà Abērahāmē luv».

⁵⁹ Kv mù sugv tētē yuu wá, ba pēē kapana, sē ba ma dīl wá. Kv mù nē pín, Zwezi sègè, v nan Zwifē-ba Yú *dìè tē wá.

9

Zwezi pori bēē don yía (Marəkē 8.22-25; 10.46-52)

¹ Dūn don nē, Zwezi tì cwēḡē don, v lē. D nē ma lē, máǵá tē wá, v nī bēē don. Ba luv wá liliu. ² Zwezi karbīa tē ma bwe wá, ba wú: «Karnyina, ba luv bēē tē liliu. Wàà nē tun cūna? Kv yí v mù, nē à yèé v nyina-ba nē tun cūna, kv ma pa v yí liliu?» ³ Zwezi le ba, v wú: «Kv tà v mù nē tun cūna, nē à yèé v nyina-ba

nə tɔn cɔna. Kɔ yɪ kɔ yɪ nɛtɔ, sɛ Yɪ tɔtɔnan tɛ twá v nə, tɛ bɪrɪ tɛ tɪàn. ⁴ À mɛ, sɛ à tɔn Yɪ tɔtɔnan tɛ, dɛ tɪa tɛ wà yɪ. Ɖ mù Yɪ nə tɔn nə. Tɪa nə twi ka yɪ, liù mama kùbù bá wàní v tɔn. ⁵ Mánǵá tɛ wa, à nə tɛ wulɛ lɔv wa, à yɪ lɛzwənɛ poni».

⁶ Zwezi nə swìn tɛ sùràn tɛntɛ kwa nə, v pi mɪmɪan tɪa, v ma bu tɪran mancɪn. Ɖ ga fwa tɪran tɛntɛ, v ma tà liliu tɛ yɪá nə. ⁷ Yá v ga swìn v con, v wú: «Vɛli cǎrú tɛ wa, ba nə boŋɛ <Silowe>, n kwán níá, n ma puli n yáá tɛ». Silowe tɛ dɛn nə yɪ <liù, ba nə tɔn>. Liliu tɛ vɛli, v puli v yáá tɛ. Ɖ pɪí v bɪàn, mánǵá tɛ, v yɪá tɛ pórɪ tɛ na lá zɛni. ⁸ Ɖ jɛn duɛn, dɛ ba tɛ, ba nə dí yáá, ba na wá dɛ, v lòrɪ tɛ, dǎn ma swìn, ba wú: «Kɔ tà bɛɛ wà tɛ, yà nə jɛɔ tɪa, v lòrɪ tɛ, naaa?» ⁹ Ba duɛn swìn, ba wú: «Mɛ v nə». Ba duɛn dɛ swìn, ba wú: «Kɔ tà v mù. Kɔ yɪ v nyɪnyɪga». Bɛɛ tɛ tɛtɛ dǎn ma swìn, v wú: «Kɔ cíǵá ya à mù!» ¹⁰ Ba dǎn ma bwe wá, ba wú: «Nɛtɛ nə kɔ twá, n yɪá tɛ ma pórɪ?» ¹¹ Ɖ ma le ba, v wú: «Bɛɛ tɛ, ba nə boŋɛ Zwezi tɛ, nə fwa tɪran, v ma tà à yɪá tɛ nə, v ga swìn à con, sɛ à va à puli à yáá tɛ cǎrú tɛ wa, ba nə boŋɛ <Silowe>. À ma va lá, à nə puli à yɪá tɛ à zwèe, kwa nə, à yɪá tɛ na lá». ¹² Ba tɛ ma bwe wá, ba wú: «Bɛɛ tɛntɛ wulɛ yèn nə?» Ɖ ma le ba, v wú: «À yèrɪ v bwálɪ».

Farɪzian-ba tɛ bwe liliu tɛ, v yɪá nə pórɪ tɛ

¹³ Ba dǎn ma ja bɛɛ tɛ, v yɪá tɛ nə pórɪ tɛ, ba ja va *Farɪzian-ba con. ¹⁴ Ɖɪn tɛntɛ yɪn *Zwifɛ-ba *siò ɪn, yá Zwezi ga fwa tɪran, v

ma póri bæe tē yíá. ¹⁵ Kú mù nè pín, Farızian-ba dē kúú bwe bæe tē, ba wú: «Kú fwa nētē, n yíá tē ma póri?» D le ba, v wú: «Zwezi fwa tıran mancın, v kē à yíá tē nè. Á vèli à puli à yáá tē. Mē kú nè, à na lá». ¹⁶ Kú yoo tētē yuu wa, Farızian-ba wa là swın, ba wú: «Kú bæe tētē wà Yu nan. Kú mù nè pín, v ba sié dıın tē nii zilı». Ba duən dē kúú swın, ba wú: «Nētē nè cuna liú wá twá, v ma fwa Yu dıın mimııv tētē yiri?» Kú nētē tē pın ba pwēe duən wa. ¹⁷ Ba kúú bwe bæe tē, v yà nè yı liliu tē, ba wú: «N mù con, n buıa dē bæe tētē, v nè póri n yíá tē, yı wàà?» Bæe tē ma le ba, v wú: «D yı Yu nii *sùsùnú».

¹⁸ Zwifē-ba yun tıán tē wà cígá pın dē, v tētē yà yın liliu, yá v yíá tē ga póri. Kú mù nè pın, ba ma bon v nuu dē v nyına. ¹⁹ Ba nè twı ba yı lá, ba bwe ba, ba wú: «Bæe wà tē cígá ya á mù biú, naaa? Cígá mama, á wú v yı ba lırı wá liliu? Kú dıın fwa nētē, v ma na lá?» ²⁰ D nuu dē v nyına tē ma le, ba wú: «Nē yèé dē, v ya nè mù biú, yá v ga yı ba lırı wá liliu. ²¹ Kú nè fwa nētē, v dıın ma na lá síún nè, nè yèrı kú mù. Nē ma kúú yèrı liú tē dē, v nè póri v yíá tē. Á bwıə v tētē, v dē yı nəkwiá, v wáá v tētē yoo v swın». ²² Zwifē-ba yun tıán fən yà jē v nuu dē v nyına tē. Kú mù nè pın, ba swın kú nētē tē. Zwifē-ba yun tıán yà ken nii nēdv, sē ba dııı liú tē mama, v nè wá swın dē, Zwezi nè yı *Kerise, ba lı ba *jéré diè tē wa. ²³ Kú mù nè pın, v nuu dē v nyına tē ma swın dē, v dē yı nəkwiá, ba bwıə v tētē.

24 Farızian-ba kúò bon liliu tə, v yía tə nə pórí tə, nəe bələ nii nə, ba swìn v con, ba wú: «Swìn cígá Yu yáá con. Nə mù yèé də, bεε wà tə yi cunu». 25 D le ba, v wú: «Də v nə yi cunu, à mù yèrì kv. Yoo nədu nə, à yèé. À yà yi liliu, yá sívn nə à yía dahn na lá». 26 Ba ma swìn v con, ba wú: «Nətə nə, v fwa mú? Kv yi v fwa nətə, v ma pwéré n yía tə?» 27 Bεε tə kúò le ba, v wú: «À dí yáá à swìn kv, à bırı aba, yá á wà kv cugu. Bèèèe nə pın, á pià, sə à kúò pií à bwé kv? Kv yi á də tətə pià, sə á jì v karbia, naaa?» 28 Ba dahn twın wá, ba ga swìn, ba wú: «Kv yi n mù nə ya v karbiu, nə mù yi *Moyizə karbia. 29 Nə yèé də, Yu swìn Moyizə con. D tə ba tə mù, nə yèrì bwálí tə, v nə nan». 30 Bεε tə ma le ba, v wú: «Mə kv yoo təntə nə gwári nə də, á nə yèrì v nə nan lá, yá v ga pórí à mù yía. 31 Nə yèé də, Yu ba cunu yjuntı le. Kv ya liù tə, v nə zilí Yu nii, v ga tɔŋa Yu fıra nə, Yu yáá cugu. 32 Nə tə wà nì mama abada də, liù pórí liliu yía, ba nə lɔrı wá, də v yi nətə. 33 Də bεε təntə yà nə wà Yu nan, v yà wàrì won mama, v tɔŋa». 34 Ba ma le wá, ba wú: «N tətə mama yi ba lɔrı mú cuna wa, n ga pià, sə n kàrì nəba!» Ba dahn ma dıŋı wá, ba lı ba jéré diè tə wa.

(Likə 10.21; 2 Korəntə tìán 4.3-6; 1 Piyerə 2.6-8)

35 Zwezi dahn nì də, Farızian-ba dıŋı bεε tə, v yà nə yi liliu tə, ba lı ba jéré diè tə wa. Zwezi ma jérí bεε tə, v bwe wá, v wú: «N ken n waa *Ləzwənə-Biu* tə nə, naaa?» 36 Bεε tə le

* 9:35 9.35 Zwezi yi v tətə yoo nə v swìn.

Zwezi, v wú: «Kv m̀ nè yi wàà, *Yuu-Tiu? À swə, sə à kə à waa v nè». ³⁷ Zwezi ma swìn v con, v wú: «N yíá cə kv tíú yuu wa. Mə v m̀ nè wulə v swìn n con, síún nè!» ³⁸ Βεε tə dǎn ma swìn, v wú: «Yuu-Tiu, à ken à waa n nè». Yá v ga tv v nadwana yuu, v bv Zwezi nè.

³⁹ Zwezi dǎn ma swìn, v wú: «À twi lvv kv tə wa, sə à b̀r̀r̀r̀ là b̀r̀r̀r̀. À pa lilirən yíá pórí, à ga pa là tə, ba yíá nè na lá, lwǎn ba jì lilirən». ⁴⁰ Farızıan-ba là duən yà wulə kv bwálí tə wa. Ba nè nì tə s̀r̀r̀n təntə, ba bwe Zwezi, ba wú: «Nə də yi lilirən, naaa?» ⁴¹ Zwezi le ba, v wú: «Á yà nè ya lilirən, á yà ba cuna jə. Á dǎn nè swìn də, á na lá. Kv m̀ nè pın, á cuna tə wulə wuu».

10

Zwezi yi payırv nəzəŋu (1 Piyerə 2.24-25, 5, 1-4)

¹⁻² Zwezi kàr̀r̀r̀ là tə də zwansıarı, v wú: «Cígá mama, à m̀ nè swìn kv á con: Liù tə, v nè twá mimii, v ma zwı patuu wa, kv tíú nè yi payırv tə. Yá liù tə, v nè ba patuu mimii twá, v ma zwı, v ga twá kv bwálí don, v ma zwı, kv tíú yi ŋwìàn, v ga yi lagırv. ³ Liù tə, v nè cì patuu tə nii nè, v yàá s̀r̀r̀r̀ kv mimii, v pa payırv tə nè. Yá pee tə ga cuga tə payırv tə kori. D yàá bon v piə mama də ka yırv, v ma li tə patuu tə wa. ⁴ D nè li pee tə mama, v zwèe, v dǎn yàá ya tə yáá, pee tə ga pú v kwa. Kv nətı bırvı də, tə yèé v kori swíán. ⁵ Pee tə bá s̀e, tə pwí liù

don kwa. Tə yèrì v kori swíán. Kù mù nè pɪn, tə nè nɪ liù don, tə wá dəri, tə jén v yáá nè».

⁶ Zwezi kàrì lià tə də zwansɪsara tə, ba ga wà yoo tə, v nè pià, sə v swìn ba con, tə dèh nì. ⁷ Zwezi kùb swìn, v sùrí lá, v wú: «Cígá mama, à mù nè swìn kù á con: À mù nè yɪ patuu tə mimii. ⁸ Lià tə mama, ba nè dí à yáá, ba bà tə yɪ ŋwɪna də lagɔra. Yá pee tə wà ba cɔgv. ⁹ À mù nè yɪ ndə mimii nè. Liù tə, v nè twá də nè, v ma zv Yɪ wá jon kù tíú. D wàá v zwɪ də v naŋa ndə pee tə nè, v ga wá na v nii wodiu də. ¹⁰ ŋwìàn mù yɪ v yáá bà, sə v ŋv, sə v gv, sə v cògù. À mù yɪ à twi, sə à tɪ, sə lià tə ma na mi, sə ba na mi, kù nè ywán cígá cígá.

¹¹ À mù nè yɪ payɪrv nəzəŋu. Payɪrv nəzəŋu yáá ja v mi, v ma lárí v pee yuu nè. ¹² Yá liù tə, v nè cì pee nè, sə ba ŋwín wá, kù tíú mù yɪ səbiu tə nè, v ywàŋá. Yá pee tə tà v mù nyiən. Kù mù nè pɪn, v nè nɪ buyuru, də nyankwan kù biàn, v yáá dugv pee tə, v ga dəri v jén. Buyuru tə dàh yáá tv pee tə wa, kù ja tə, kù laga tə duən yáá nè. ¹³ Kù nətv dàh bɪrɪ də, v yɪ v tuŋa səbiu yɪrɪ, pee tə yoo ba wá jə. ¹⁴ À mù nè yɪ payɪrv nəzəŋu tə. À yèé à pee tə, à pee tə də ga yèé nè. ¹⁵ Mə nətv nè, à mù də à nyɪna Yɪ tə yèé duən. D yèé nè à də ga yèé wá. À ja à mi, à ma lárí à pee yuu nè. ¹⁶ À tə jə pee duən, tə nè tɛlé patuu kù tə wa. À mɛ, sə à pià tə pee tɛntə, də à ja bà. Pee tə mama dàh wá nì à kori. Kù dàh wá yà patuu nədv, yá payɪrv tə də wá yà nədv. ¹⁷ À pɪn à mi tə,

sə à kúù pìí à jon. Kù mù nè pùn, à nyina Yù swə nè. ¹⁸ Liù mama wàrì à mu tə, ɔ li ɔ tiàn nè. À mù tətə nè ja cwəŋə, sə à pa à mu tə, à mù nè ma ja cwəŋə də, sə à pìí à jon à mu tə. À nyina Yù nè pùn nè ku nii tətə». ¹⁹ Zwezi sùràn tətə ku pùn, Zwifə-ba yun tiàn tə kúù píí ba pwèe duən wa. ²⁰ Ba wa lià zənzən yà swìn, ba wú: «*Zini nè wulə ɔ yuu wa, ɔ ga nyàŋà. Á dànà ká cɔɔ ɔ sùràn tə!» ²¹ Ba duən də swìn, ba wú: «Zini nè wulə liù yuu wa, ɔ wàrì sùràn tətə ɔ swìn. Liù tə zini nè jə, ɔ wàrì liù yíá ɔ pórí».

*Zwifə-ba yun tiàn viɔa Zwezi
(Zwan 8.51-59; 14.9-11)*

²² Ba yà wulə ba dé cànà don, ka nè yì *Zwifə-ba Yù *diè tə nii sùrú bini cànà, *Zw-erizalemə nè. Kù máŋá tə yà yì waran máŋá. ²³ Zwezi vèli Yù diè tə wa. Ɖ jijiri bwálí tə nè, ba nè boŋə <Salumun napakulu>. ²⁴ Zwifə-ba yun tiàn kɪkarɪ wá, ba ga swìn ɔ con, ba wú: «N pià, sə nè bèeé n yoo nè waa con, wuuu, ku jə vələ dɪn don? Swìn ku nè con nəpon nəpon də, n cígá nè yì *Kərisə».

²⁵ Zwezi ma le ba, ɔ wú: «À dí yáá à swìn ku á con, yá á wà cígá pùn à sugu tə nè. Yìèn tə, à nyina Yù nè pùn nii, à ma fwa, tə mù nè biri liù tə, à nè ya. ²⁶ Á twá á təlɛ à pee tə wa. Kù mù nè pùn, á wà cígá pùn à sugu tə nè. ²⁷ À mù pee tə cɔga à kori. À də yèð tə swíán, yá tə ga pwí à kwa. ²⁸ À pùn tə mu tə, ku nè ba zwèe Yù con. Tə kúù bá jén, abada. Yá liù də mama

kùò wàrì tə, ɔ li à jìàn wa. ²⁹ À nyina Yɪ dɪàn tə dwə won mama. Ɖ mù nə pɪn pee tə nə. Yá liù mama kùò wàrì tə, ɔ li ɔ mù nyina Yɪ jìàn wa. ³⁰ À mù də à nyina Yɪ ya nədu».

³¹ Zwifə-ba yun tián kùò pèe kapana, sə ba ma dɪli Zwezi, ba gv. ³² Zwezi ma bwé, ɔ swìn ba con, ɔ wú: «À nyina Yɪ dɪàn tə pɪn, à tun tutunzəŋə zənzən, á yía yuu wa. Kɔ ka tətə yiri nə, á pià, sə á dɪli nə, á gv?» ³³ Zwifə-ba yun tián le wá, ba wú: «Kɔ tà nə pià nə dɪli mù, nə gv, n nə tun tutunzəŋu yiri. N swìn n twɪn Yɪ. N də ya ləzwənə, n ga pià, n ja n tián, n ma fwa Yɪ». ³⁴ Zwezi le ba, ɔ wú: «Kɔ púpúní á sagɪ tə wa də, Yɪ swìn də, á yi yia. ³⁵ Kɔ mù sagɪ təntə wa, Yɪ swìn ləzoni con, ɔ ga ja ba, ɔ boŋə <yia>. Nə ga yèé də, nə wàrì kɔ tə, Yɪ nə swìn ɔ sagɪ tə wa nə, nə pɪn kɔ jén lá. ³⁶ À mù ya nyina Yɪ nə kúrí nə, ɔ kə vən nə, ɔ tun lɔv kɔ tə wa. Yá à dǎn swìn də, à yi Yɪ-Biu. Á dǎn fwa nətə, á ma wú, də à twɪn Yɪ? ³⁷ Də à nə bá à nyina Yɪ tutunan tə tɔŋa, á dǎnà ká pa nə cígá! ³⁸ Yá à dǎn nə tɔŋa à nyina Yɪ tutunan tə, á mɛ, sə á pa nə cígá. Á nə ba pià, sə á pa nə cígá, kɔ mɛ, sə á tà tutunɪ tə yiri, á pa nə cígá. Kɔ nətɔ wá pa á lwarɪ də, à nyina Yɪ wulə də nə, à də ga wulə də à nyina Yɪ».

³⁹ Ba kùò zàn, ba pià, ba ja Zwezi. Ɖ ma jén ba yía yuu. ⁴⁰ Zwezi kùò pií, ɔ va Zwurəden mɔnaa tə nii nə, bwálí tə, Zwan* nə dí yáá, ɔ

* **10:40** 10.40 Kɔ mù Zwan təntə nə yi *Zwan-Batisə, ɔ nə li là níá wa, kɔ twá də Yɪ yiri.

lè lià tē níá wá. D vèli v wulə kv bwáí tēntə nē. ⁴¹ Lià zənzən twi v con, ba swìn, ba wú: «Zwan mù wà Yü diàn mímínv mama fwa. Yá yìèn tē mama, v nē swìn bēè wà tē yuu wa, tē ya cígá». ⁴² Kv bwáí tēntə nē, lià zənzən ken ba waa Zwezi nē.

11

Zwezi bwin Lazarə, v li tian wa
(*Likə 10.38-40; 7.11-16; Marəkə 5.35-43; Zwan 5.21; 6.40*)

¹⁻² Betani tián bēè don, ba nē boŋə Lazarə, tua yayıgv. Mə kv tiv tēntə wa nē, Mari, də v zunu Marətə də yà wulə. Mari yà nē yı kan tē, v nē lwé tıralı Zwezi nēè nē, v ga ja v yukıran, v ma pupugu tē. D mù nabua yà nē yı Lazarə tē. ³ Lazarə nakwana tē dān ma tun liù, sē v swìn Zwezi con, v wú: «*Yuu-Tiu, nēn, n dabaswənə tē tua yayıgv». ⁴ Zwezi nē nì kv yoo tēntə, v swìn, v wú: «Lazarə yayıgv tē bá gv wá. Yayıgv tēntə ya Yü nē pià, v twá kv nē, v ma bıri v dun tē, sē v pa, Yü-Biu* tē na dun».

⁵ Yá Zwezi yà swə Marətə, də v nyánú Mari, də Lazarə. ⁶ Zwezi nē nì də, Lazarə yì tē, v tē fwa diàn bələ bwáí tēntə wa, v yà nē wulə. ⁷ Kv kwa nē, v swìn v karbıa tē con, v wú: «Nē pirə, nē va Zwide nagwanaa tē wa». ⁸ D karbıa tē ma le wá, ba wú: «Karnyına, kv yı nətə? *Zwifə-ba yun tián pià, ba dılı mú də kapana, ba gv lá nē. Kv tē wà diàn, yá n ga tē pià, sē n pií n va lá?» ⁹ Zwezi le ba, v wú: «Dıun wa, lugu fugə bələ nē wulə lá. Liù nē vèli yıcau wa,

* **11:4** 11.4 Zwezi yı v tətə yoo nē v swìn.

υ ba υ naa mà won nə. Luv ku tɛ yɪcav tɛ dàñ nə pɪn υ yíá na lá. ¹⁰ Yá liù nə kúv υ lwàń, υ vɛli tɪtɪn nə, υ yíá nə ba poni na tɛ, υ yàá mà υ naa won nə».

¹¹ Zwezi nə swìn sùràn tɛntɛ kwa nə, υ swìn ba con, υ wú: «Nə dabɛɛ Lazarə yɪ υ dwèe, yá à mɛ, sɛ à va à zìn wá». ¹² D karbɪa tɛ ma le wá, ba wú: «Yuu-Tiu, dɛ ku nə yɪ υ dwèe, υ yayɪɟv tɛ wá zwèe». ¹³ Zwezi yà pià, sɛ υ swìn dɛ, Lazarə yɪ υ tɪɟa. Yá υ karbɪa tɛ mù yà buɟa dɛ, ku cíɟá yɪ υ dwèe. ¹⁴ Zwezi dàñ ma swìn ku nəpon tɛ ba con, υ wú: «Lazarə yɪ υ tɪɟa. ¹⁵ À jɛ pupwɛn dɛ, á tɛtɛ nə yèé dɛ, à wà lá vɛli tɛ yɪɪ. Ku mù nə wá pa, á kɛ á waa à nə. Nə dàñ vɛlɛ υ con». ¹⁶ Toma tɛ, ba yà nə boɟɛ <yɪɟɟ>, υ dàñ ma swìn υ karbiduɛn tɛ con, υ wú: «Nə dɛ vɛlɛ, nə twá karnyɪna nə, nə tɪ».

¹⁷ Máná tɛ, Zwezi nə vɛli υ yí lá, υ nɪ dɛ, ba nə gùrì Lazarə, ku jɛ dɪan banɪa. ¹⁸ Betani yà bwɛlɛ *Zwerizalemə, ndɛ kilomɛtɛrɛ batwa nə. ¹⁹ Yá Zwifə-ba tɛ yà dáá, ba nə twi Marɛtɛ dɛ Mari con, sɛ ba kɛ ba pupuɛ ba nabua tɛ tɪan tɛ yɪɪ.

²⁰ Marɛtɛ dàñ nə nì dɛ, Zwezi biàn, υ nan υ va, sɛ υ jérí wá. Mari mù pií sàń nə, υ jèé ba diè. ²¹ Marɛtɛ nə jérí Zwezi, υ swìn υ con, υ wú: «Yuu-Tiu, dɛ n yà nə yɪn yəbɛ, à nabua tɛ yà ba tɪ. ²² Yá dɛ ku mɛ, à yèé dɛ, máná ku tɛ dɛ tɛtɛ wa, won tɛ mama, n nə lɔ̀rì Yɪ con, Yɪ wá pa ku mú». ²³ Zwezi ma swìn υ con, υ wú: «N nabua tɛ wá pií υ bwin, υ nan tɪan wa». ²⁴ Marɛtɛ le Zwezi, υ wú: «À yèé dɛ, Yɪ wá bwin wá, υ lɪ tɪan wa. Ku yoo tɛ wá tɪn, máná

tə wa, Yü nə wá bwin tıga tə, v li tian wa, luv zaŋv máŋá nə».

²⁵ Zwezi ma swìn v con, v wú: «À mù nə yı ka bwin tıga, à mù ga nə yı mı tíú. Liù tə, v nə keni v waa à nə wuu, v wá yà mı wa, də v nə swə, v ti də. ²⁶ Yá liù tə də, v nə wulə mı wa, v ga kə v waa à nə, v mù kúv bá ti, abada. N pın cígá kv yoo təntə nə, naaa?» ²⁷ Marətə le Zwezi, v wú: «Awo, Yuu-Tiu, à pın cígá yoo təntə nə də, n yı *Kərisə, n ga yı Yü-Biu. N mù nə ya liù tə, v nə mə, sə v bà luv wa».

²⁸ Marətə nə swìn kv nətv tə kwa nə, v pıi v vıi. D dān vəli, v bon v nyánú Mari, v sègè, v swìn v con, v wú: «Karnyına twi yəbə, yá v boŋə mú». ²⁹ Mari nə ni tə sùràn təntə, v nyí v zàn lala, v ma vələ Zwezi con. ³⁰ Zwezi yà tə wulə bwálí tə nə, Marətə nə jérí wá. D yà tə wà Betani tiv tə wa zwı. ³¹ Zwifə-ba yà twi diè tə wa, sə ba kə Mari pupwən. Ba dān ni wá də, v zàn lala, v naŋa kàrá wa. Ba də ma zàn, ba pú v kwa. Ba yà buŋa də, kv yı v vəli ləbəri tə yuu, sə v kwi.

³² D vəli v yí bwálí tə, Zwezi nə wulə lá. Máŋá tə, v nə ni wá, v tua Zwezi nəe dān, v ga swìn v con, v wú: «Yuu-Tiu, də n yà nə yın yəbə, à nabva tə yà ba ti». ³³ Zwezi dān ni də, Mari yı v kwi, yá Zwifə-ba tə, ba nə wulə v kwa, də ga kwi. Kv vuvugu v bıcan, yá pucunı ga zv wá. ³⁴ D dān ma bwe ba, v wú: «Yèn nə nə, á gùrì wá?» Ba le wá, ba wú: «Yuu-Tiu bàá, n wá na kv bwálí».

³⁵ Zwezi dàń wulə v kwi. ³⁶ Zwifə-ba dàń ma swìn, ba wú: «Á nı nətʋ tə, v yà nə swə Lazarə». ³⁷ Ba wa lià duən də kúv swìn, ba wú: «D mù liù tə, v nə pórı liliu tə yía tə, v yà kúv wàrì v fwa, sə bεε wà tə dān ká tı, naaa?»

³⁸ Kʋ kúv vuvugu Zwezi bıcan, yá v dàń ga vələ ləbəri tə nii nə. Ləbəri tə yà yı ba kva paan wa. Yá kapan dàń yà sun kʋ mimii nə.

³⁹ Zwezi swìn, v wú: «Á surə kapan tə!» Tıgı tə nakva Marətə ma swìn Zwezi con, v wú: «Yuu-Tiu, v dàń lwá sív nə. Kʋ dıan banıa nə zən, ba nə gùrì wá».

⁴⁰ Zwezi le wá, v wú: «À wà n con swìn də, n nə keni n waa à nə, n wá na Yı dun tə».

⁴¹ Ba dàń ma súrı kapan tə. Zwezi zın v yía v kə yı nə, v ga swìn, v wú: «Á nyına, à kəni n lèèè, n nə le nə tə yırı.

⁴² À mù yəə də, n le nə dıın mama. Kʋ dàń yı lalv tə yırı, kʋ nə wulə yəbə nə, à swìn kʋ. À pìà, sə ba pa cıgá də, kʋ yı n mù nə tvn nə».

⁴³ D nə swìn kʋ nətʋ tə kwa nə, v swìn də dıàn, v kə yı nə, v wú: «Lazarə, nan yəbə!»

⁴⁴ Tıgı tə nan ləbəri tə wa, v jıàn də v nεε ga vwə də gantwen. Yá gànə də ga pú v yáá nə. Zwezi ma swìn lià tə con, v wú: «Á kʋra tə, sə v vıì».

*Zwifə-ba yun tián pìà Zwezi, sə ba gv
(Likə 16.31)*

⁴⁵ *Zwifə-ba wa lià zənzən, ba yà nə twi Mari con, nı kʋ tə Zwezi nə fwa, ba ga kə ba waa v nə. ⁴⁶ Yá ba wa lià duən vəli, ba man kʋ tə, Zwezi nə fwa tə, ba bırı *Farızian-ba.

⁴⁷ Farızian-ba də Yı *joŋwana yun tián tə dàń bon Zwifə-ba yun tián duən, ba nə bürì

*bùrà tɛ, ba kun duən nə, ba ga swìn, ba wú: «Bɛɛ tɛ tɔŋa Yɪ diàn mɪmɪnan zɛnzɛn. Bɛɛɛ won nə, nə wá fwa v yɪra? ⁴⁸ Də nə nə yá wá, sə v tɔn tɛ, lià tɛ mama wá kə ba waa v nə. Yá *Romə-ba lià wá bà, ba li nəba, ba ga cùgù nə Zwifə-bə Yɪ *diè tɛ, də nə dwíí tián tɛ nə lɔv tɛ mama wa». ⁴⁹ Liù don yɪn ba wa, v nə yɪ Yɪ jɔŋwana yun tián nəkwia, kv bɪnɪ tɛntɛ nə, v yɪri nə Kayifə. D swìn ba con, v wú: «Á ba yoo mama dèń nèn. ⁵⁰ Á buŋa zəni, sə á yəni də, bɛɛ nədva nə tɪga nə dwíí tián tɛ yɪri, kv kukwa kv pa aba, kv doni, ba nə wá cùgù nə dwíí tɛ mama». ⁵¹ Sùràn tɛntɛ yà tà v tɛtɛ fɪra sùràn. Kv yɪ v yà nə yɪ Yɪ jɔŋwana yun tián nəkwia kv bɪnɪ tɛntɛ nə yɪri. Kv mù nə pɪn, Yɪ twá də wá, v ma swìn v nii sugv də, Zwezi mɛ, sə v ti Zwifə-ba dwíí tɛ yɪri. ⁵² Kv nətv tɛ yà tà ba cɪcɪ dwíí tɛ yɪri nə, v wá ti. Kv yɪ, sə v pìí v van Yɪ bia tɛ, ba nə laga duən yáá nə, v ja bà, v kə duən nə, v pa ba jì dwíí nədv.

⁵³ Kv nə zɪgɪ kv diɪn tɛntɛ nə, Zwifə-ba yun tián tɛ ken ba nii nədv, sə ba gv Zwezi. ⁵⁴ Kv mù nə pɪn, Zwezi yà kúv bá jijiri, v vɛli Zwifə-ba pwərə wa. D nan kv bwálí tɛntɛ wa, v zv nagwanaa don wa, kv nə bwələ də kasɔɔ lanworu. D mù də v karbia tɛ yà yɪn nagwanaa tɛntɛ tɪv don nə, ba nə boŋə <Efərayimə>.

⁵⁵ Zwifə-ba *Pakə càna tɛ yà bwələ. Lià zɛnzɛn dàń nan nagwanaa tɛntɛ wa, ba va *Zwerizalemə də càna tɛ tɛ wà yí, sə ba kwɛn ba yìèn ba mù də Yɪ pwərə wa. ⁵⁶ Lià dàń yà twá lá, ba pìà Zwezi Zwifə-ba Yɪ diè tɛ wa,

də ba bwe duən, ba wú: «Bèèè nə, á buŋa v yoo wa? Á yèrì də, v nə wá bà cànà tə, naaa?»
⁵⁷ Yı jorŋwana yun tián tə, də Farızian-ba yà pın nii kv tə də, liù tə mama, v nə yèé Zwezi bwálí, sə v swìn kv v bırı, v pa ba yəni, sə ba va, ba ja wá.

12

Mari lwé tıralı nuŋa Zwezi nɛɛ nə (Matıə 26.6-13; Marəkə 14.3-9)

¹ Zwezi vəli Betani, də *Pakə cànà tə ga dıan bardv, sə ka yí. Mə Lazarə tə, v nə tıga, Zwezi ma bwin wá tə, yà wulə kv tiv təntə nə. ² Ba fwa wodiu, ba pa Zwezi nə. Marətə yà nə wulə, v tərì wodiu tə. Lazarə də yın lià tə wa, ba mù də Zwezi nə jèé, ba dó.

³ Mari dàñ tì tıralı nuŋa litərə fan, kv kwəne nə dáá. Kv yı ba fwa kv də narədə paa tətə. D twe kv Zwezi nɛɛ nə, yá v ga ja v yukıran, v ma pupugu v nɛɛ nə. Dìè tə mama nii súé də tıralı nuŋa tə lwán tə. ⁴ Karbiu don yın karbıa tə wa, ba nə boŋə Yisəkariyotə Zwidasə. Mə v mù karbiu təntə, nə wá ja Zwezi, v pa duŋa nə. D zàn v swìn, v wú: ⁵ «Kv ya nətə, n ma wà tıralı nuŋa kv tə yoli səbikulan* biətwa, sə n pa zıra nə?» ⁶ Yá v nə swìn kv nətı tə, kv tà zıra yoo cígá nə jə wá. Kv yı v ya ŋwìàn. D yà nə jə ba səbıa lóò tə, v yàá ŋwìn səbiu tə, ba nə kəni kv wa. ⁷ Zwezi dàñ ma swìn Zwidasə con, v wú: «Yá wá sənbwen! Tıralı nuŋa kv tə

* **12:5** 12.5 Səbikulə nədv yı yıtıri nədv tutıŋı ŋwírán.

yi, v lwé à nè, sə kv ma kwen nè dtun tē nè, ba nè wá kē nè ləbəri wa. ⁸ Zura wulə də aba máǵá mama. Yá à mù ga bá ya də aba máǵá mama».

⁹ *Zwifə-ba lalvu nì dē, Zwezi wulə Betani nè. Ba dǎn vèli, ba yí lá, ba pià Zwezi. Kv kùù tà Zwezi cɪcɪ nè, ba pià, sə ba na, kv dǎn yi də Lazarə tē, Zwezi nè bwin v zìn tian wa, nè ba pià, sə ba na. ¹⁰⁻¹¹ Zwifə-ba lià zənzən yà naǵa ba wa, ba kəni ba waa Zwezi nè, v nè bwin Lazarə v zìn tian tē wa yiri. Kv mù nè pɪn, Yu jonwana yun tián tē yà pɪn nii, sə ba gv Lazarə dē.

Zwezi vèli Zwerizalemə
(*Matie 21.1-11; Marəkə 11.1-10; Likə 19.29-44*)

¹² Kv tɪpuri nè, lalvu tē, kv nè twi *Pakə cànà tē, nì dē, Zwezi wulə cwəŋə wa, v ma biàn *Zwerizalemə. ¹³ Ba za† kura nəə ba ja nan, sə ba jéri wá, də ba bubwi, ba wú:

«Ozana! Sə dun tē mə ya liù tē yuu wa, v nè biàn *Yuu-Tiu yiri tē yuu nè. D mù liù təntə nè yi *Yızərayelə piú».

¹⁴ Zwezi nɪ bɪnabiə, v dɪ v jèé ka yuu. Kv yoo təntə púpúní Yu sagɪ tē wa, kv wú:

¹⁵ «Siyon‡ tián-ba, á dǎnà ká pa fən ja aba. Á nəŋə, á piú tē biàn. D yi v jèé bɪnabiə yuu wa».

¹⁶ Kv máǵá təntə wa, Zwezi karbiə tē yà wà yìèn təntə dèñ lwarɪ. Zwezi nè bwin, v nan

† **12:13** 12.13 Ba fwa kv nətv tē, sə ma pa dun Zwezi nè.

‡ **12:15** 12.15 Siyon yi Zwerizalemə yiri don.

tian wa, v na dun Yu con, kv mù tǝntǝ kwa nǝ, ba dǎn lí ba tiǎn dǝ, kv yǝ v mù yoo yǎ nǝ púpúní, Yu sagǝ tǝ wa. Yǎ v mù dǎn yǝ v tun tǝ, sǝ sùrǎn tǝntǝ nii sù.

¹⁷ Lalv, ba nǝ yǝn dǝ Zwezi, máǵá tǝ wa, v nǝ bon Lazare lǝbǝri tǝ wa, v bwin v li tian wa, yǎ wulǝ ba swǝn kv yoo tǝntǝ, ba bǝri liǎ nǝ. ¹⁸ Zwezi nǝ tun Yu diǎn mǝmǝnv tǝntǝ. Kv mù nǝ pǝn, liǎ tǝ, ba nǝ ni kv, ma bà, sǝ ba jǝrí wá. ¹⁹ *Farizian-ba dǎn ma swǝn duǝn con, ba wú: «Á tǝtǝ na dǝ, á wǎrǝ won mama á fwa. Á nǝǵǝ, lalv tǝ mama púǝ v kwa».

*Gǝrkǝ-ba liǎ duǝn dǝ piǎ, ba na Zwezi
(Matǝ 16.24-27; Ebǝrǝ-ba 2.9-10, 14-15)*

²⁰ *Gǝrkǝ-ba liǎ yǎ twá, ba wulǝ liǎ tǝ wa, ba nǝ twǝ *Zwerizalemǝ, sǝ ba bv Yu nǝ *Pakǝ canǎ tǝ wa. ²¹ Ba vǝli ba yǝ Filipǝ con, v mù nǝ nan Betǝsayǝda. Kv tiv tǝ nǝ wulǝ Galile nagwanaa tǝ wa. Ba lòrǝ wá, ba wú: «Yuu tíu, nǝ piǎ, sǝ nǝ na Zwezi!»

²² Filipǝ dǝ ma va, v swǝn kv Andǝre con. Ba liǎ bǝlǝ tǝ mǝ dǎn vǝli, ba swǝn kv Zwezi con. ²³ Zwezi ma le ba, v wú: «Mǎǵá dǎn yǝ, sǝ *Lǝzwǝnǝ-Biu§ tǝ na dun. ²⁴ Cǝǵá mama, à mù nǝ swǝn kv á con: Mǝbiu nǝ wǎ tia dǝn zwǝ, sǝ kv pv, kv wá yǎ mǝbiu nǝdv cǝcǝ, wuuu. Yǎ kv nǝ pva, kv kwa nǝ, kv yǎá fwa bia zǝnzǝn. ²⁵ Liù tǝ, v nǝ swǝ v mu, v wá kwǝn kv nǝ. Yǎ liù tǝ, v tǝtǝ mu tǝ yoo nǝ ba wá ja, lvv kv tǝ wa, v ba kwǝn v mu tǝ nǝ. D wá yǎ mu tǝ wa, kv nǝ ba zwǝe Yu con. ²⁶ Liù tǝ, v nǝ piǎ, sǝ v

§ **12:23** 12.23 Zwezi yǝ v tǝtǝ yoo nǝ v swǝn.

tun v pa nə, sə v pú à kwa. Ku nɛtv tɛ dahn wá pa bwálí tɛ, à nə wulə, à tɔ̀tɔ̀nɔ̀ tɛ də wá yà lá. Liù tɛ, v nə tɔ̀ŋa v pɪn nə, à nyɪna Yɪ wá pa ku tíú na dun».

Zwezi swìn v tian tɛ yoo

²⁷ Zwezi kùù sùrí lá, v wú: «Síún nə, à bɪcan yɪ gurɛgurɛ. Á dahn nə kùù wá swìn bèèè? Á kùù wà̀rì à nyɪna Yɪ à lòrì, sə v van nə v lɪ càn tɛtɛ wa. Ku yɪ mánjá ka tɛ càn tɛ nə, à twi, sə à dɔ́. ²⁸ Á dahn wá lòrì à nyɪna Yɪ, sə v pa v yɪrɪ tɛ na dun». Kori dahn ma swìn yɪ nə, ku wú: «Á dí yáá à bɪrɪ à dun tɛ, à tɛ wá kwɛn à bɪrɪ tɛ». ²⁹ Lalɔv tɛ ku nə yɪn lá, nì kori tɛtɛ, ba dahn swìn, ba wú: «Ku yɪ dwà nə baa». Ba duən də swìn, ba wú: «Ku yɪ *malɪka nə swìn v con». ³⁰ Zwezi dahn ma swìn, v bɪrɪ ba, v wú: «Ku tà à mù yɪrɪ nə, kori tɛ swìn. Ku yɪ á mù yɪrɪ nə, ku swìn. ³¹ Síún nə, mánjá yí, sə Yɪ bùrì lɛzoni bùrà. Mánjá yí, sə Yɪ dɪŋɪ lɔv ku tɛ pìú* tɛ. ³² Yá ku nə yɪ à mù, mánjá tɛ wa, ba nə wá zɪn nə yɪ nə, à wá van lɛzoni mama, à kɛ à con».

³³ D yà swìn ku nɛtv tɛ, sə v ma bɪrɪ v tian tɛ yiri, v nə wá yà nɛtv. ³⁴ Lalɔv tɛ ma le wá, ku wú: «Yɪ sagɪ tɛ bɪrɪ nəba də, *Kɛrisɛ tɛ, v mɛ, sə v ya lá mánjá mama, wuu, ku nə ba zwèè. Bèèè nə pɪn, n dahn ma swìn, də ku mɛ, sə ba zɪn *Lɛzwənə-Biu tɛ, ba kɛ yɪ nə? Lɛzwənə-Biu tɛtɛ nə yɪ wàà?» ³⁵ Zwezi ma le ba, v wú: «Poni tɛ wulə á tɛtɛŋi wa, mánjá mancɪn wa. Á

* **12:31** 12.31 Ku yɪ *Sítana.

vələ poni tə wa, máǵá tə wa, kʉ nə tə wulə də aba, sə yikunu dān ká bà tə dì á yuu. Liù tə, ʋ nə vələ yikunu wa, ʋ yèrì bwálí tə, ʋ nə vələ. ³⁶ Máǵá kʉ tə wa, poni tə nə tə wulə də aba, á mɛ, sə á sèe poni tə, sə kʉ pa á wàní á ya poni là». Zwezi nə swìn sùràn təntə kwa nə, ʋ nan ʋ yá ba, ʋ va ʋ sègè ʋ tiàn bwálí don nə.

Zwifə-ba vɪga, sə ba kə ba waa Zwezi nə

³⁷ Zwezi fwa Yɪ diàn mɪmɪnan zənzən *Zwifə-ba yíá yuu. Yá də kʉ mama ba tə vɪga, sə ba kə ba waa ʋ nə. ³⁸ Kʉ yɪn nətʉ, sə kʉ pa Yɪ nii *sùsùnù *Ezayi sɔgʉ tə nii ma sú. ʉ yà swìn, ʋ wú:

«*Yuu-Tiu, wàè nə pɪn cígá nə sɔgʉ tə nə, nə swìn nə bɪrɪ? Yuu-Tiu diàn tə yɪ ʋ bɪrɪ tə wàè nə?»

³⁹ Zwifə-ba yà wàrì cígá ba pɪn Yuu-Tiu sɔgʉ tə nə. Ezayi swìn kʉ yoo təntə, ʋ wú:

⁴⁰ «Yɪ púó ba yíá nə, ʋ ga pa ba pubɔŋa jén. Kʉ mù nə pɪn, ba yíá kúò ba na. Ba pubɔŋa də wàrì yoo dèń kʉ lwarɪ. Yá ba wàrì, ba lwanɪ pubɔŋɪ ba twi Yɪ con, sə ʋ jon ba ba yayɪran tə wa».

⁴¹ Ezayi dí yáá, ʋ na Zwezi dun tə. Yá kʉ dàń yɪ ʋ mù Zwezi yoo nə, ʋ swìn.

⁴² Də kʉ nətʉ mɛ, Zwifə-ba yun tiàn tə wa là zənzən ken ba waa Zwezi nə. Yá *Farɪzɪan-ba tə yɪrɪ nə, ba yà ba kʉ swìn ba nii wa, sə ba dàń ka dɪŋɪ ba *jéré diè tə wa. ⁴³ Kʉ bɪrɪ də, ba yà swə ləzoni dun, ba doni Yɪ dun.

Zwezi twi, sə ʋ jon là ba cɪna wa

44 Zwezi bubwi, v wú: «Lìù tə, v nə keni v waa à nə, ku tà à mù cɪcɪ nə, v keni v waa tə. Ku yi liù tə, v nə tun nə tə nə, v keni v waa tə wuu. 45 Lìù tə, v nə ni nə, v ni liù tə də, v nə tun nə. 46 À mù twi luv ku tə wa, sə à ya poni à pa ləzoni nə. Lìù tə mama, v nə keni v waa à nə, v dàn ká mé yikunu wa. 47 Də liù nə ni à sùràn tə, yá v ga ba tə nii nə twá, ku tà à mù nə bùrì v bùrà, sə à cùgù wá. À mù tà à twi, sə à bùrì lià tə, luv nə ti, ba bùrà. Ku ya à twi, sə à jon lià ba cuna wa. 48 Lìù tə, v nə vɪga nə, v ga wà à sùràn tə sèe, ku mù yoo təntə nə wá bùrì ku tíú bùrà. Sùràn tə, à nə swìn tə, nə wá bùrì v bùrà luv zaŋv máŋá wa. 49 À nyina Yɪ nə tun nə. Ɖ mù nə ken sùràn tə, à nə wá swìn, də tətə à nə wá kàrì à burɪ, à nii wa. Ku mù nə pɪn, à sùràn tə tà à tətə fɪra sùràn. 50 Yá à yèé də, à nyina Yɪ nii tə, v nə pɪn nə, nə pɪn mi tə, ku nə ba zwèe v con. Ku mù nə pɪn, ku tə à nə swìn, ku yi à swìn ndə nɛtv tə nə, à nyina Yɪ nə pɪn nii, sə à swìn ku».

13

Zwezi sɪn v karbɪa tə nɛɛ

(Likə 22.14-18, 24-27; Marəkə 10.43-45)

¹ Də tia tə nə wà purɪ, sə ba dé *Pakə càna tə, Zwezi yà dí yáá v yèé də, v máŋá yí. Ɖ yà yèé də, v mɛ, sə v yá luv ku tə, sə v pɪí v va v nyina Yɪ con. Zwezi yà sóní v kwa lià tə, ba nə wulə luv ku tə wa, yá v tə sóní ba zənzən, v ja lɛ.

² Zwezi də v karbta tə yà jèé duən nə, ba dé wodiu. *Sıtana mù yà dí yáá, v kə pubɔŋa Zwidasə Yisəkariyotə bıcan wa, v nə yɪ Simon biú, sə v pa Zwezi duŋa ja wá. ³ Zwezi yà yèé də, v yɪ v nan v nyɪna Yɪ con. Yá v yɪ v pií v vèli v nyɪna Yɪ con. D yèé də, v nyɪna Yɪ ken wiən tə me diàn v juɪn wa. ⁴ D dàń nyí v zàn wodiu tə yuu, v kùrì gànù tə, v nə zva yuu wa, v tún. Kɪ kwa nə, v tì pùpòó, v vwa v tànǎ nə. ⁵ Kɪ kwa nə, v dàń twe níá v kə tasav wa, v ga wulə v sɪn v karbta tə nɛɛ. Yá v ja pùpòó tə, kɪ nə vwə v tànǎ nə, v ma pupugə tə. ⁶ D dàń ma sɪn ba nɛɛ tə, v va v yí Simon Piyerə. Simon Piyerə ma swìn v con, v wú: «N mù *Yuu-Tiu, n bá sɪn à mù nɛɛ tə!» ⁷ Zwezi ma le wá, v wú: «Síún nə n tə yèrì kɪ tə, à nə fwa tə dèń. Yá n wá nì kɪ dèń, mánǎ don wa». ⁸ Piyerə ma swìn v con, v wú: «Abada! N bá sɪn à mù nɛɛ, mama!» Zwezi le wá, v wú: «Də à nə wà n nɛɛ tə sɪn, n bá ja tori à con». ⁹ Simon Piyerə ma swìn v con, v wú: «Yuu-Tiu, kɪ kúv tà à nɛɛ cɪcɪ nə, n wá sɪn, n dàń sɪn à jìàn tə, də à yuu tə me». ¹⁰ Zwezi le wá, v wú: «Liù tə, v nə swe níá, v kúv ba pià, sə ba swe v yɪra tə mama, də kɪ nə tà, v nɛɛ ka sɪn. D yɪra tə mama ziən. D bıcan yɪ nəpon Yɪ yáá con. Á bıcan yɪ nəpon. Yá kɪ dàń nə tà á mama». ¹¹ D yà yèé liù tə, v nə wá ja wá, v pa. Kɪ mù nə pɪn, v ma swìn də, kɪ tà ba mama bıcan nə ya nəpon Yɪ yáá con.

¹² Mánǎ tə wa, Zwezi nə sɪn ba nɛɛ tə, v zwèe, v tì v ganan tə, v zv, v ga pií v va v jèé v bwálí nə wodiu tə bıan nə. D dàń ga swìn

ba con, v wú: «Á yèé kv tə, à nə fwa aba, tə dèh, naaa? ¹³ Á boŋə nə, á wú: <karnyina>, nə à yèé <Yuu-Tiu>. Kv yi cígá nə, á swìn. Á yi karnyina, à ga yi Yuu-Tiu. ¹⁴ Də à mù liù tə, à nə yi Yuu-Tiu, à nə yi karnyina, à dàh nə sìn á nɛɛ, á də tətə dàh mɛ, sə á sìn duən nɛɛ. ¹⁵ Kv tə à nə fwa tə, à fwa kv, sə kv ya nyinyiga, kv pa aba, sə á də fwa kv duən yira, ndə à nə fwa kv á yira nɛv. ¹⁶ Cígá mama, à mù nə swìn kv á con: *Tɔtɔnbiu ba v yuu tíú dwə. Tɔntɔnv tə, ba nə tun, də ma ba liù tə, v nə tun wá, dwə. ¹⁷ Síún nə, á dàh yèé kv yoo təntə mama. Á fwa kv tə, à nə swìn á con, yá á wá yà pupwən wa».

(Matie 26.21-25; Marəke 14.18-21; Likə 22.21-23)

¹⁸ «Kv tà á mama yoo nə à swìn, à yèé lià tə, à nə kúrí. Kv tə nə púpúní Yu sagi tə wa, nii mɛ, sə kv sú. Kv swìn, kv wú: <Liù tə, à mù də wa nə wulə, nə dé wodiu tə duən nə, kv tíú vɛvəri v ziga à nə>.

¹⁹ Á swìn kv yoo təntə á con də, kv mánjá tə wà yí. Á pìà, kv nə yí, mánjá tə wa, sə á pa cígá də, à mù nə yi liù tə, à nə wulə, wuuu. ²⁰ Cígá mama, à mù nə swìn kv á con: Liù tə, v nə sɛɛ liù tə, à nə tun, kv tíú sɛɛ à tətə. Yá liù v nə sɛɛ nə, kv tíú sɛɛ liù* tə, v nə tun nə».

Zwidasə wá ja Zwezi, v pa

(Matie 26.31-35; Marəke 14.27-31; Likə 22.31-34; 1 Zwan 4.7-12)

* **13:20** 13.20 Kv nə yi Yu.

21 Zwezi nə swìn tə sùràn təntə kwa nə, ʋ bɪcan gugurə, ʋ ga swìn yoo ku tə, ʋ bɪrɪ ba, ʋ wú: «Cígá mama, à mù nə swìn ku á con: Á wa liù don wá ja nə, ʋ pa». 22 Karbɪa tə jèé, ba ywàń duən yɛɛ wa, də ba bwe ba tìàn, sə ba jón, ku yɪ wàà yoo nə Zwezi swìn. 23 Karbɪa tə wa karbiu† tə, Zwezi yà nə swə tə, yà nə jèé ʋ dà Zwezi nə. 24 Simon Piyerə dàń ma gwen wá, sə ʋ bwe Zwezi ʋ jón ku yɪ wàà nə, ʋ swìn. 25 Karbiu təntə ma guni ʋ kə Zwezi con, ʋ ga bwe wá, ʋ wú: «*Yuu-Tiu, ku tíú nə yɪ wàà?» 26 Zwezi le, ʋ wú: «Ku tíú nə yɪ liù tə, à nə wá kuli dipen kɪkau zɔŋa tə wa, à li à pa wá». Zwezi dàń ma tì dipen, ʋ kuli zɔŋa tə wa, ʋ li ʋ pa Zwidasə Yisəkariyotə nə, ʋ nə yɪ Simon biù. 27 Máná tə, Zwidasə nə jon dipen kɪkau tə, də *Sítana zwa ʋ bɪcan wa. Zwezi ma swìn ʋ con, ʋ wú: «Ku tə, n nə pià, sə n fwa tə, fwa ku lala!» 28 Lià tə, ba yà nə jèé wodiú tə bɪan nə ladva tətə yà wà ku tə, Zwezi nə swìn ʋ con, tə dèn lwarɪ. 29 Ku yɪ cígá, Zwidasə yà nə jə ba səbiu lòò tə. Ku mù nə pɪn, ba wa lià duən buŋa də, ku yɪ ndə Zwezi tɔn wá, sə ʋ va ʋ yè cànà tə zɪla, nə à yèé, sə ʋ pa won zɔra tə nə. 30 Zwidasə nə jon dipen kɪkau tə, mə ʋ ka nan də nə. Ku máná tə wa, də tɪa yí.

Zwezi pɪn nii nədvɪn
(Zwan 7.33-36)

31 Zwidasə nə nan tə, kwa nə, Zwezi swìn, ʋ wú: «Síún nə, *Ləzwənə-Biu‡ tə dàń wá na

† 13:23 13.23 Ku nə yɪ Zwan, ʋ nə púpúní ku sagɪ təntə.

‡ 13:31 13.31 Zwezi yɪ ʋ tətə yoo nə ʋ swìn

dun. Yá Yü wá twá wá, v biri v dun tē. ³² Yü twá dē wá, v biri v dun tē, yá v wá pa v na dun tē, tē nē wulə v mù Yü con. D wá pa à na tē dun tētē, síún síún. ³³ Á bía-ba, à dān yi à wulə dē aba máǵá mancın wa. Kū kwa nē, á wá pìà nē. Síún nē, à dān swìn á dē con, ndē à nē swìn *Zwifə-ba con dē, bwálí tē, à nē vèli, á wàrì lá, á vèli. ³⁴ Á pın aba *nii yìèn nēdun: Á swənē duən. Kū mē, sē á sóní duən, ndē à nē sóní aba nētü. ³⁵ Dē á nē swē duən, mē kū wá twá nētü, là mama ma lwarı dē, á ya à mù karbıa».

Zwezi biri dē, Piyerə wá swìn dē, v yèrì wá (Matıē 26.31-35; Marəkə 14.27-31; Likə 22.31-34; 1 Zwan 4.7-12)

³⁶ Kū kwa nē, Simon Piyerə bwe Zwezi, v wú: «*Yuu-Tiu, yèn nē n vèlə?» Zwezi ma le wá, v wú: «Bwálí tē, à nē vèlə, n wàrì à nē n twá, n vèli lá síún. Máǵá don wa nē, n wá twá à nē n va». ³⁷ Piyerə ma swìn, v wú: «Yuu-Tiu, bēèè nē pın, à ma wàrì n nē à twá, à vèli lá, síún? Á ken à sírí, sē à tı n yırı». ³⁸ Zwezi le wá, v wú: «N ken n sírí cıǵá mama, sē n tı à yırı? Cıǵá mama, à mù nē swìn kū n con: N wá swìn dē, n yèrì nē, nē batwa, dē cəbıv tē wà kwi».

14

Zwezi yi cwəǵə, ka nē vèlə v nyına Yü sàñ (2 Korəntə tıán 4.17-5.1; Ebərə-ba 9.24; 10.19-22; Kolosə tıán 3.1-4; Zwan 16.23-24)

¹ Zwezi swìn v karbıa tē con, v wú: «Á dānà ká pa á bıcan gugurə. Á kənə á waa Yü nē, sē

á kə á waa à də nə. ² Dii dáá à nyɪna Yɪ sàń tə wa, á nə wàá tə wa á yanɪ. Də diè yà nə tɛ́lé lá, à yà wá swìn kɔ á con. À dàń vɛ́li, sɛ́ à kwɛn diè tə, á nə wá yà lá, à tún á nə. ³ Yá máńá tə wa, à nə vɛ́li, à kwɛn á bwálí, à zwèe, à wá pìí à bà à tì aba, à ja va à con. Kɔ nɛ́tv tə dàń wá pa á də ya bwálí tə wa, à nə wulə. ⁴ Á yèé cwɛ́ɲə tə, ka nə vɛ́li bwálí tə, à nə vɛ́lɛ».

⁵ Toma ma swìn v con, v wú: «*Yuu-Tiu, nə dàń nə yèrì bwálí tə, n nə vɛ́lɛ tətə. Nə wá fwa nɛ́tə, nə ma lwarɪ kɔ cwɛ́ɲə?» ⁶ Zwezi le wá, v wú: «À mù nə yɪ cwɛ́ɲə, à mù nə yɪ cígá tíú, à mù nə yɪ mu. Liù mama wàrì nyɪna Yɪ con, v vɛ́li, də v nə wà à nə twá. ⁷ Də á nə yèé nə, á yèé à nyɪna Yɪ də. Yá síún tətə, á yèé wá, á nɪ wá».

⁸ Filipə ma swìn Zwezi con, v wú: «Yuu-Tiu, bírì nɛ́ba n nyɪna Yɪ tə, kɔ cíci mɛ́ nɛ́ba».

⁹ Zwezi ma swìn Filipə con, v wú: «Filipə, à wulə də aba, kɔ dian kɔ mɛ́ nɛ́tən, yá n tə yèrì nə, naaa? Liù tə, v nə nɪ nə, v nɪ à nyɪna Yɪ. Bèèèè nə pɪn, n ma swìn də, à bírì aba à nyɪna Yɪ? ¹⁰ N wà cígá pɪn də, à ya à wulə də à nyɪna Yɪ, yá à nyɪna Yɪ də ga wulə də nə, naaa? Sùràn tə, à nə swìn á con, kɔ tà à tətə pubɔ́ɲa sùràn. À nyɪna Yɪ tə, v nə wulə də nə, v mù nə tɔ́ɲa v tətə tutɔ́nan. ¹¹ Á mɛ́, sɛ́ á pa cígá də, à nə swìn, à wú, à wulə də à nyɪna Yɪ, yá à nyɪna Yɪ də wulə də nə. Kɔ nə kúv tà nɛ́tv, á mɛ́, sɛ́ á pa nə cígá, tutɔ́nan tə yɪrɪ, à nə tɔ́ɲa. ¹² Cígá mama, à mù nə swìn kɔ á con: Liù tə, v nə keni v waa à nə, v də wá fwa tutɔ́nan tə, à

nə fwa. D wá fwa tutɔnan, tə nə dwə tə. Á mù dàń vèli à nyɪna Yɪ con. ¹³ Yá won tə mama, á nə wá twá də à yɪrɪ tə, á lòrì, à wá tun ku, sə à nyɪna Yɪ wàní v na dun, à mù bìú tə yɪrɪ. ¹⁴ Á nə twá də à yɪrɪ tə, á ma lòrì won mama, à wá tun ku».

*Zwezi kàn nii də, v wá pa Yɪ-Siɲu tə bà
(Zwan 16.5-15; Filipə tìán 4.6-7; 1 Zwan 2.3-5)*

¹⁵ Zwezi kúò swìn, v sùrí, v wú: «Də á nə swə nə, á wá zílí à nii yìèn tə. ¹⁶ Á wá lòrì à nyɪna Yɪ, sə v pa liù tə, v nə wá san aba, bà, v ya də aba, máɲá mama, wuu. ¹⁷ Ku mù nə yɪ Yɪ-*Siɲu tə, ku nə bìrɪ v cígá tə. Lià tə, ba nə yɪ lɔv nə tɪ ba, ba wàrì ku ba nɪ, ba ma wàrì ku ba lwàrì. Ku mù nə pɪn, ba wàrì ku ba sèe. Ku wulə də á mù, yá ku wá yà də aba. Ku mù nə pɪn, á mù yèò ku. ¹⁸ Á bá yá aba ndə bitaran nə, à wá píí à bà á con. ¹⁹ Máɲá manɔn wa, lià tə, ba nə yɪ lɔv nə tɪ ba, ba kúò wàrì nə ba nɪ. Á wulə mɪ wa, yá á də wá yà mɪ wa. Ku mù nə pɪn, á mù wá na nə. ²⁰ Ku dɪn tə nə, á wá lwàrì də, à mù wulə də à nyɪna Yɪ. Á mù wá yà də nə, à də ga wá yà də aba. ²¹ Liù tə, v nə tún à *nii yìèn tə v bɪcan wa, v ga zílí tə nii, ku tíú swə nə, cígá cígá. Á nyɪna Yɪ wá sóní liù tə, v nə swə nə. Á də wá sóní wá, yá à wá bìrɪ à tìán wá».

²² D karbiu tə don, ba nə boɲə Zwidə, ku nə tà Zwidasə Yisəkariyotə, ma bwe wá, v wú: «*Yuu-Tiu, bèèè nə pɪn, n ma pià, sə n bìrɪ n

tìàn nèba, yá n ga bá bırı n tìàn là tē nè, ba nè yı luv nè ti?» ²³ Zwezi le wá, v wú: «Liù tē, v nè swē nè, v wá zilí à sugu tē nii. Yá à nyına Yı wá sóní wá. À mù dē à nyına Yı me dān wá bà v con, nè ya dē wá. ²⁴ Liù tē, v nè ba nè swē, v ba à sùràn tē nii zilí. Kú tē á nè nēn dē, à swìn nētən, kú tà à tētē sugu. Kú yı kú nan à nyına Yı con, v nè tun nè.

²⁵ À swìn kú yoo tētē á con dē, à tē wulē dē aba. ²⁶ Liù tē, v nè wá san aba, à nyına Yı nè wá twá dē à yırı tē, v tun, kú mù nè yı Yı-Sıgu tē. Kú nè twi, kú mù nè wá kàrì aba yoo mama. Yá kú wá lí aba yìèn tē mama, à nè swìn á con.

²⁷ À yá bıcan sié dē aba, à pın aba à tētē bıcan sié tē. Bıcan sié tē, à nè pın aba, kú tà ndē bıcan sié tē nè, là tē, ba nè yı luv nè ti ba, nè pın nētü. Á dānà ká pa á bıcan gugurē, á dānà ká pa fən ja aba. ²⁸ Á nì, dē à nè swìn á con, à wú: Á vırí yá à wá pıí à bà á con. Dē á nè swē nè, á pùé me, sē ka poli, à nè vèlē à nyına Yı con, tē yırı. Cígá, à nyına Yı nè dwē nè. ²⁹ À swìn tē yìèn tētē á con síún nè dē, tē máǵá tē wà yí, sē kú pa máǵá tē wa, tē nè yí, sē á pa cígá à sugu tē nè. ³⁰ Luv kú tē pıú* tē ma biàn. Yá v ba diàn mama jē à mù yuu wa. Kú mù nè pın, à kúv bá pıí à swìn á con zēnzēn. ³¹ Yá kú me, sē là tē, ba nè yı luv nè ti ba, lwàrì dē, à swē à nyına Yı, yá à ga tıǵa nētü tē, v nè pın nè nii, sē à tun. Á zaǵa yı nè, sē nè vıi bwálí kú tē wa».

* **14:30** 14.30 Kú yı *Sıtana yoo nè kú swìn.

15

*Zwezi də v karbɪa tə yɪ ndə diven tìú də kv
nɛɛ nə*

*(Kolosə tìán 2.6-7; Efɛzə tìán 3.17-19;
Zwan 13.34-35; 14.21-23; 1 Zwan 3.16-19;
4.7-12)*

¹ Zwezi kùò swìn, v sùrí lá, v wú: «À mù nə yɪ cígá cígá diven tìú. Yá à nyɪna Yɪ tə dàń nə yɪ kv tíú. ² Naa mama nə wulə à yɪra, ka nə ba bɪa zɪɲa, v yàá gwəŋə ka, v lɪ. Yá naa tə mama, ka nə zɪɲa bɪa, v yàá tá ka, sə ka kwɛn ka zɪn bɪa zənzən, ka sùrí lá. ³ Kàrà tə, à nə kàrà aba, ka dí yáá, ka pìrì á bɪcan tə Yɪ yáá con. ⁴ Á dàń mara à yɪra, ndə à nə marɪ á yɪra nətɔ. Tìú naa wàrì bɪa ka zɪɲa ka tìán nə, də ka nə wà tìú tə dəkúu yɪra marɪ. Mə nətɔ á də wàrì bɪa á zɪɲa á tìán nə, də á nə wà à yɪra marɪ.

⁵ À mù yɪ ndə diven tìú dəkúu nə, á mù dàń nə yɪ kv nɛɛ tə. Naa tə ka nə marɪ à yɪra, à də ga marɪ ka yɪra, ka yàá zən bɪa zənzən. Á wàrì won mama á fwa, də à nə tələ də aba. ⁶ Liù tə, v nə wà à yɪra marɪ, v yɪ ndə tìú tə naa nə, ba nə gwəŋə ba dugɔ. Yá ka wá kù. Kv kwa nə, ba wá pɛɛ ka dɛɛ tə wakuran təntə, ba kə mən wa, sə tə dé. ⁷ Də á nə marɪ à yɪra, yá à sùràn tə də ga wulə á bɪcanɪ wa, á lwərə kv tə mama, á nə pìà, yá á wá na kv. ⁸ Á nə zɪn bɪa zənzən, á ma bɪrɪ də, á ya à karbɪa, kv mù nə wá pa dun à nyɪna Yɪ nə.

⁹ À swə aba, ndə à nyɪna Yɪ nə sóní nə nətɔ. Á dàń pɪan à sonu tə ya á waa. ¹⁰ Də á nə zìlí

à *nii yìèn tə, à sonu tə wá yà á waa. Mə nətʊ nə à də zìlí à nyina Yɪ nii, yá ʋ sonu tə ga wulə à waa. ¹¹ À swìn ku nətʊ tə á con, sə ku pa à pupwən tə ya də aba. Yá ku wá pa á pupwən tə ya cígá cígá pupwən.

¹² Á nəḡə, à nii yìèn nə, à nə pɪn aba: Á swənə duən, ndə à nə sóní aba nətʊ. ¹³ Liù mama con, sonu don kúù təlɛ́ ku, də nə dwə liù nə tì ʋ mu, ʋ ma lárí ʋ dabara mɪa yuu nə. ¹⁴ Á ya à dabara, də á nə fwa ku tə, à nə pɪn nii, sə á fwa. ¹⁵ À kúù bá bon aba tutunbɪa. Tutunbiu yèrì ku tə, ʋ tutɔnyina tə nə fwa. À pɪn á lwarɪ ku tə mama, à nyina Yɪ nə bɪrɪ nə. Ku mù nə pɪn, à dàń boḡə aba à dabara. ¹⁶ À mù nə kúrí aba, á mù nə wà nə kúrí. À mù nə pɪn nii aba, sə á va á zɪn bɪa. Á bɪa tə mɛ, sə ba ya lá, wuuu. Yá won tə mama, á nə twá də à yɪrɪ tə, á ma lòrì à nyina Yɪ con, ʋ wá pa ku aba. ¹⁷ À nii tə, à nə pɪn aba, ku yɪ, sə á sóní duən».

*Lìà tə ba Zwezi də ʋ kwa lià tə swə
(Matìə 10.22-33; Zwan 16.1-3, 33)*

¹⁸ Zwezi kúù swìn, ʋ sùrí lá: «Də lià tə, ba nə yɪ lʊv nə tɪ ba, nə duḡa aba, á mɛ, sə á lwarɪ də, ba dí yáá ba dún à tətə. ¹⁹ Də á yà nə yɪ lià tə, lʊv nə tɪ aba, ba yà wá sóní aba, á nə yɪ ba mù lià tə yɪrɪ. À kúrí aba, à van à lɪ ba waa, á tà ba mù waa lià. Ku mù nə pɪn, ba ba aba swə. ²⁰ Á lie á tìàn də sɔḡu tə, à nə swìn á con: Tutunbiu ba ʋ tutɔnyina dwə. Də ba nə fɪfɪn nə, ba wá fɪfɪn á də. Ba nə zìlí à sɔḡu tə

nii, ba wá zílí á dè sɔgɔ tɛ nii. ²¹ Ba yèrì liù tɛ, v nɛ tɔn nɛ. Kɔ mù nɛ pɪn, ba wá fwa tɛ yìèn tɛntɛ mama á yɪra, à mù yɪrɪ nɛ. ²² Ba yuu yà bá jɛ cɔna, dɛ à yà nɛ wà twi, dɛ à yà nɛ wà ba con swìn. Yá síún nɛ, ba kúù wàrì ba swìn dɛ, ba yèrì ba cɔna yoo. ²³ Liù tɛ, v nɛ dɔŋa nɛ, v dɔŋa à nyɪna Yɪ dɛ. ²⁴ Dɛ à yà nɛ wà tutɔnan tɔn, ba tɛtɛŋi wa, liù don nɛ wà tɛ yiri v tɔn, ba yuu yà ba cɔna jɛ. Síún nɛ, ba nɪ tutɔnan tɛntɛ, ba ga tɛ dɔŋa nɛ, ba dɔŋa à nyɪna Yɪ dɛ. ²⁵ Kɔ yɪ nɛtɔ, sɛ kɔ pa tɛ nɛ púpúní ba Yɪ sagɪ tɛ wa, nii sú. Kɔ púpúní, kɔ wú: «Ba dɔŋa nɛ, yá kɔ ba dèŋ jɛ».

²⁶ À wá pa, à nyɪna Yɪ pa liù tɛ, v nɛ wá san aba, bà á con. D mù liù tɛntɛ nɛ yɪ Yɪ-*Siŋu tɛ. D yɪ v nan à nyɪna Yɪ con. D mù nɛ wá bɪrɪ aba cígá tɛ, v ga wá swìn à yoo. ²⁷ Á dɛ yɪn dɛ nɛ, kɔ jɪv mama. Kɔ mù nɛ pɪn, á dɛ wá swìn à yoo, á bɪrɪ».

16

(Zwan 15.18-25; Likɛ 6.22-23)

¹ Zwezi kúù swìn v sùrí lá, v wú: «À dí yáá, à swìn yìèn tɛntɛ á con, sɛ tɛ mánjá nɛ yí, á dànà ká píí á kɛ á kwa, á yá nɛ. ² Ba wá dɪŋɪ aba, ba lɪ *Zwifɛ-ba *jérɛ dii tɛ wa. Mánjá don tɛtɛ wá bà, liù tɛ mama, v nɛ wàní v gɔ aba, v tɛ wá bún dɛ, kɔ yɪ yozɛŋu nɛ, v fwa v pa Yɪ nɛ. ³ Ba wà nɛ yɛni, ba ga wà à nyɪna Yɪ yɛni. Kɔ mù nɛ pɪn, ba wá fwa nɛtɔ. ⁴ À swìn kɔ nɛtɔ tɛ á con, sɛ kɔ mánjá nɛ yí, sɛ á píí á líí á tiàn dɛ, à dí yáá à swìn kɔ á con. À wà kɔ yoo tɛntɛ

swìn á con, ku jjuv tē mama, à yà nē tē wulə də aba tē yiri».

Yu-Siṅu tē tvtvṅi yoo

(Zwan 14.16-17, 26; 1 Korēntə tìán 7.10-16; 1 Zwan 2.27)

⁵ Zwezi kùv swìn, v sùrí lá, v wú: «Sín nē, à pií à vələ liù tē con, v nē tun nē. Yá á ladva tətə ba nē bwe, sē v jén, à vələ yèn. ⁶ À nē swìn ku nətə tē á con, ku mù nē pɪn, á pùé cùgà zənzən. ⁷ Ku ga yi cígá nē, à swìn á con. À nē vií, ku mù nē wá san aba. Də à nē wà vií, liù tē, v nē wá bà v san aba, bá bà. Yá à nē vií, à wá pa v bà á con. ⁸ Mánjá tē wa, v mù liù tē, v nē wá san aba, nē twi. D wá biri lià tē, ba nē yi luv nē ti ba, cuna nē yi nətə, ku tē nē yi Yu cígá tē, də nətə, Yu nē wá buri lià bura. ⁹ Ba wà ba waa ken à nē. Ku mù nē pɪn, ba dwé duən ba cuna tē yoo wa. ¹⁰ À vələ à nyina Yu con, yá á kùv bá pií á na nē. Ku mù nē pɪn, ba dwé duən Yu cígá tē yoo wa. ¹¹ Yu dí yáá v buri luv ku tē piú* tē bura. Ku mù nē pɪn, ba dwé duən Yu bura tē yoo wa.

¹² À tē jē yìèn duən zənzən, sē à swìn á con. Á dān nē tē wàri tē á janí. ¹³ Mánjá tē, Yu-Siṅu tē, ku nē biri cígá tē, nē twi, ku mù nē wá biri aba Yu cígá tē mama. Ku bá swìn ku tətə sùràn. Ku ya yìèn tē mama, ku nē dí yáá ku nì, də tē wá bà nē ku wá swìn ku biri aba. ¹⁴ Ku wá jon ku tē nē ya à mù nyiən, ku swìn ku biri aba. Yá ku dān wá pa, à na dun. ¹⁵ Won

* **16:11** 16.11 Ku nē yi *Sitana.

tə mama, à nyina Yı nə jə, kɔ ya à də nyiən. Kɔ mù nə pɪn, à ma swìn á con də, Yı-Siŋu tə wá jon kɔ tə nə ya à mù nyiən, kɔ swìn kɔ bɪrɪ aba».

*Pucɔni wá lwàń kɔ jə pupwən
(Zwan 14.18-19)*

¹⁶ Zwezi kúv swìn, v sùrí lá, v wú: «[À mù vèli à nyina Yı con.] Kɔ wá fwa mancɪn, də á kúv wàrì nə á nɪ. Kɔ kwa nə mancɪn, də á kúv wá pìí á na nə».

¹⁷ Zwezi karbɪa tə duən dàń swìn duən con, ba wú: «Bèèèè nə v pìà, sə v swìn nə con də, v mù wá va v nyina Yı con? Yá kɔ wá fwa mancɪn, də nə kúv wàrì wá nə nɪ. Kɔ kwa nə mancɪn, nə kúv wá pìí, nə na wá?» ¹⁸ D karbɪa tə swìn, ba wú: «Zwezi nə swìn nə con də, mánǎ mancɪn, nə ba pìí nə na wá, kɔ nətɔ tə dən ya bèèèè? Nə yèrì kɔ tə, v nə pìà, sə v swìn».

¹⁹ Zwezi yà yèé də, ba pìà ba bwe wá kɔ dən nə. D dàń ma swìn ba con, v wú: «À swìn kɔ á con də, kɔ wá fwa mancɪn, də á kúv wàrì nə á nɪ. Kɔ kwa nə mancɪn, á kúv wá pìí, á na nə. Kɔ mù dən nə nə, á bwe duən, naaa? ²⁰ Cígá mama, à mù nə swìn kɔ á con: Á wá kwi, á pùé cùgù, yá là tə, ba nə yɪ luv nə tɪ, ba mù ga wulə ba jwe. Pucɔni wà yí aba, yá á pucɔni tə wá lwàń, kɔ jì pupwən. ²¹ Kɔ yɪ ndə mánǎ tə, kan nə pìà v lura, kɔ nə ya càn kɔ nə pa wá nətɔ. Yá mánǎ tə, v nə lɪrɪ bisɪmaa tə, kɔ kwa nə, v yàá sú də pupwən, v nə lɪrɪ ləzwənə, v kə luv wa tə yɪrɪ. Kɔ mù nə pɪn, v yàá swèèé v

càn tə yoo. ²² Mə ku yi nətʋ á də con. Á wulə càn wa síún, yá à wá piì à na aba. Ku mánjá tə wa, á dàń wá yà pupwən wa. Yá liù mama ga bá wàní ʋ cì á pupwən tə yáá nə. ²³ Ku dɪn tətə nə, á kúè bá bwe nə yoo mama. Cígá mama, à mù nə swìn ku á con: Won tə mama, á nə wá lòrì à nyina Yɪ con, ʋ wá pa ku aba, à mù yiri. ²⁴ Də zèn mama, á tə wà à yiri tə nə twá á lòrì won mama. Á lwərə, yá á wá na, sə ku pa á pupwən tə sú. ²⁵ À twá də zwansɪsari, à ma swìn yièn tə tə á con. Mánjá biàn, à nə kúè bá twá də zwansɪsari, à ma swìn á con. Á dàń wá biri aba ku tə mama, ku nə yi à nyina Yɪ yoo, nəpon nəpon. ²⁶⁻²⁷ Mánjá tətə nə yí, á wá twá də à yiri tə, á ma lòrì à nyina Yɪ con. Ku tà à pià à swìn də, à wá lòrì à nyina Yɪ à pa aba. Á nyina Yɪ tətə swə aba, á nə swə nə, á ga pa cígá də, à ya à nan ʋ con tə yiri. ²⁸ Á ya à nan à nyina Yɪ con, à bà lɔʋ wa. Síún nə, à kúè naŋa lɔʋ wa, à vələ à nyina Yɪ con».

²⁹ D karbiə tə dàń ma swìn ʋ con, ba wú: «Á nəŋə, ku nə síún nə, n dàń swìn nəpon nəpon nə con. N kúè ba zwansɪsari nə twá, n ma swìn nə con. ³⁰ Síún nə, nə dàń yèé də, n yèé yièn tə mama, yá n bá pià, sə ba bwe mú bwie. Ku mù nə pɪn, nə ma pa cígá də, n nan Yɪ con». ³¹ Zwezi ma swìn, ʋ wú: «Síún nə, á dàń pɪn cígá, naaa? ³² Á nəŋə, mánjá don biàn, ka yí ka zwèè tətə. Á wá dəri á jén duən yáá nə. Á liù mama wá pià bwálí ʋ va. Á wá yá à cɪɪ. Ku mánjá tə wa, à ga tà à cɪɪ. Á nyina Yɪ wulə də

nə. ³³ À swìn kv nətʋ tə á con, sə kv pa á ya bɪcan sié wa, à mù də á mù nimarʋ tə yiri. Á wá dé càn lʋʋ kv tə wa. Á dǎn nə daŋa á bɪcan, à mù dí diàn lʋʋ yuu wa».

17

Zwezi lǎrì Yı v karbıa tə yiri

(Romə tián 8.34; Ebərə-ba 4.14-16; 7.24-28)

¹ Zwezi nə swìn kv nətʋ tə, v zwèe, v zìn v yáá, v kə yı nə, v ga swìn, v wú: «À nyina Yı, máŋá yí. Pa à mù, n biú tə na dun. Sə n biú tə də wǎnı v bırı n dun tə. ² N ken diàn nə cwəŋə n biú tə juun wa, sə v ya ləzwənə mama yuu wa, sə v wǎnı v pa mı tə, kv nə ba zwèe n mù con, là tə mama nə, n nə pın wá. ³ Mı tə, kv nə ba zwèe, tə nə ya, sə ba lwarı, n mù Yı nədʋ tə, n nə yı cígá, də liú tə n nə tʋn tə, kv mù nə yı Zwezi-*Kərisə. ⁴ À pın, n na dun tia yuu yəbə. À tʋn n tutuŋı tə, n nə pın nə, sə à tʋn tə, à zwèe. ⁵ À yà jèé n səpuni nə dun wa, də lʋʋ nə tə wà fwa. À nyina Yı, síún nə, n dǎn pa, sə à piı à na à dun təntə n səpuni nə.

⁶ Ləzoni tə, ba nə yı lʋʋ nə tı ba, n tı ba wa là, n pa nə. À pın, ba lwǎrì n mù Yı. Ba yà yı n mù nə tı, ba zılı n sɔgʋ tə nii. ⁷ Ba dǎn lwarı də, won tə mama, n nə pın nə yı kv nan n con. ⁸ Sùràn tə, n nə pın nə, à swìn tə ba con, yá ba ga sèe, ba jon tə. Ba lwarı də, à cígá nan n mù con, ba ga pa cígá də, kv yı n mù nə tʋn nə.

9 À lòrì mú à pɪn ba. À ba mù lòrì lià tɛ, ba nɛ
 yɪ luv nɛ ti ba, yɪrɪ. Kɪ yɪ à lòrì mú lià tɛ yɪrɪ,
 n nɛ pɪn nɛ, ba nɛ yɪ n mù nyiən. 10 Won tɛ
 mama, kɪ nɛ yɪ à mù nyiən, kɪ yɪ n mù nyiən.
 Kɪ tɛ ga nɛ yɪ n mù nyiən, kɪ yɪ à dɛ nyiən. Yá
 ba mù lià tɛntɛ, ba nɛ yɪ n mù nyiən, nɛ bɪrɪ à
 dun tɛ. 11 À mù kúù tɛlɛ luv wa. Ba mù tɛ ga
 wulɛ luv wa. À mù wá bà n con. À nyɪna Yɪ,
 n ba man don ja. N pɪn nɛ n yɪrɪ tɛ. À twá n
 yɪrɪ tɛntɛ diàn tɛ nɛ, à cì n lià tɛ nɛ. Pa, sɛ
 ba ya nɛdɪ, ndɛ à mù dɛ mú nɛ yɪ nɛdɪ nɛtɪ.
 12 Májá tɛ, à nɛ yɪn dɛ ba, à yá cì ba tɛ nɛ,
 n nɛ pɪn nɛ, dɛ n yɪrɪ tɛ diàn tɛ. Lià tɛntɛ,
 n nɛ pɪn nɛ, à cígá ba nɛ, yá ba liù mama wà
 jén, dɛ kɪ nɛ tà liù tɛ, ɪ nɛ mɛ, sɛ ɪ jén. Kɪ yí
 nɛtɪ, sɛ kɪ tɛ nɛ púpúní Yɪ sagɪ tɛ wa, nii ma
 sú. 13 Síún nɛ, à biàn n mù con. À swìn sùràn
 tɛntɛ luv wa, sɛ kɪ pa, n lià tɛ na à pupwɛn
 tɛ. Sɛ kɪ mù pupwɛn tɛ sú ba, cígá cígá. 14 À
 swìn n sugɪ tɛ, à bɪrɪ ba. Lià tɛ, ba nɛ yɪ luv
 nɛ ti ba, dún ba, ba nɛ tà ba lià tɛ yɪrɪ, ndɛ à
 nɛ tà ba liù tɛ nɛtɪ. 15 Kɪ tà à lòrì mú, sɛ n li n
 lià tɛ luv wa. À yɪ à lòrì mú, sɛ n cì ba nɛ, ba
 dàn ká tɪ *Sɪtana jɪn wa. 16 Ndɛ nɛtɪ tɛ, à nɛ
 tà luv nɛ ti nɛ. Mɛ nɛtɪ ba dɛ tà luv nɛ ti ba.
 17 Twá n cígá tɛ nɛ, n pa, sɛ ba ya n mù nɛ ti
 ba. N sugɪ tɛ nɛ yɪ kɪ mù cígá tɛ. 18 Ndɛ nɛtɪ
 tɛ, n nɛ tɪn nɛ luv wa, mɛ nɛtɪ tɛtɛ nɛ, à dɛ
 tɪn ba luv wa. 19 À tà ba mù yɪrɪ, à yá à tiàn à
 pa mú, sɛ kɪ pa, ba dɛ ya n mù lià, cígá cígá.
 20 Kɪ tà à lià tɛ cɪcɪ yɪrɪ nɛ, à lòrì mú. À lòrì
 mú ba tɛ mama yɪrɪ, ba nɛ wá twá ba kàrà tɛ

nə, ba ma kə ba waa à nə. ²¹ À fira nə yɪ, sə ba mama ya nədu, ndə n mù à nyɪna Yɪ də à mù, nə wulə də duən nətu. À pìà, sə ba mù də nə mù mama ya nədu, sə ku pa lià tə, ba nə yɪ lɔv nə ti ba, pa cígá də, ku yɪ n mù nə tun nə. ²² À mù də n mù nə yɪ nədu. À pɪn ba dun tə, n nə pɪn nə, sə ku pa ba də ya nədu. ²³ À wulə də ba, n də ga wulə də nə, sə ku pa ba wàní ba ya nədu, cígá cígá. Ku wá pa lià tə, ba nə yɪ lɔv nə ti ba, lwàrì də, n mù nə tun nə. Yá ba wá lwarɪ də, n mù sóní ba, ndə n nə sóní nə nətu.

²⁴ À nyɪna Yɪ, à pìà cígá mama, sə à mù də lià tə, n nə pɪn nə tə, ya bwálí tə nə, à nə wá yà. Ku wá pa, ba na à dun tə. Dun tə, n nə pɪn nə, də lɔv tə wà fwa, n nə sóní nə, tə yɪrɪ. ²⁵ À nyɪna Yɪ tə, n nə yɪ cígá tíú. Lià tə, ba nə yɪ lɔv nə ti ba, ba mù yèrì mú. À mù ga yèé mú. Yá lià tə, n nə pɪn nə tə, də lwarɪ də, n mù nə tun nə. ²⁶ À pɪn ba lwarɪ n yɪrɪ tə. Yá à tə wá bwé, à pa ba lwarɪ n yɪrɪ tə. À fira nə yɪ, sə sonu tə, n nə swə nə, tə dàń ya də ba, sə à də tətə wàní à ya də ba».

18

Zwezi janv tə yoo

(Matie 26.36-56; Marəkə 14.32-50; Likə 22.39-53)

¹ Zwezi nə swìn ku nətu tə, v zwèe kwa nə, v mù də v karbɪa tə zàn, ba nan, ba va, ba galv nacwəŋə tə, ba nə boŋə <Sedəron>. Ku mù

nacwəŋə təntə nii nə, tìán kárá don yà wulə lá. D mù də v karbua tə vəli, ba zu ka kwa.

² Májá mama, Zwezi də v karbua tə yáá vəli ba jəni kv bwálí təntə nə. Kv mù nə pɪn, Zwidasə dān ma yèé kv bwálí. D mù Zwidasə təntə nə wá ja Zwezi v pa. ³ Zwidasə jɪn pamana púlí, də *Zwifə-ba Yɪ *dìè lià tə nə cì ka nə tə, v ja va kv bwálí təntə nə. Ba mù lià təntə yà yɪ Zwifə-ba Yɪ *jɔŋwana yun tìán tə, də *Farɪzɪan-ba yà nə tɔn ba. Pamana tə də lià duən tə yà jə sɪsɪran mən, də cànán, də kwatara zɪla.

⁴ Zwezi də yà yèé yoo tə mama, kv nə wá yí wá. D dān ma va v yí ba nii, v bwe ba, v wú: «Wàà nə á pià?» ⁵ Ba le wá, ba wú: «Zwezi, *Nazarətə tíú tə!» Zwezi ma swìn ba con, v wú: «Á mù nə!» Yá Zwidasə tə, v nə wá ja Zwezi v pa tə, yà zɪga də ba. ⁶ Májá tə wa, Zwezi nə swìn ba con də, kv yɪ v mù tə, ba twən ba kə ba kwa, ba ga tu tɪa.

⁷ Zwezi kúv bwé v bwe ba, v wú: «Wàà nə á pià?» Ba də kúv le, ba wú: «Zwezi, Nazarətə tíú tə!» ⁸ Zwezi kúv le ba, v wú: «Á dí yáá, à swìn á con də, kv yɪ à mù nə. Də kv nə yɪ à mù nə, á pià, sə á yá bara-ba tə mù, sə ba vií». ⁹ Kv yɪn nətv, sə kv tə, v nə dí yáá v swìn, nii ma sú. D swìn, v wú: «Lià tə, n mù à nyɪna Yɪ nə pɪn nə, à wà ba liù mama dɔgv».

¹⁰ Simon Piyerə yà jə lagɔrɪ sùv. D dān ma van v lagɔrɪ sùv tə, v cùrɪ, v ma za Yɪ jɔŋwana yun tìán nəkwɪa tə tùtùnù jɪzən zɪun, v gwəŋə. Tùtùnù təntə yɪrɪ nə yɪ Maləkisə. ¹¹ Zwezi ma

swìn Piyerə con, v wú: «Píi n turti n lagurti sùv tə kv lòò wa. N buŋa də, kv wà mɛ, sɛ yacara tə, à nyɪna Yɪ nə pɪn nə yí nə, naaa?»

Ba ja Zwezi, ba va Anə con
(Zwan 11.49-50)

¹² Pamana púlí tə, də ba yuu tíú tə, də *Zwifə-ba Yɪ *dìè lià tə nə cì ka nə tə, Zwifə-ba yun tián nə tɔn tə, dàń jɪn Zwezi ba vwa. ¹³ Ba dí yáá, ba ja wá, ba va Anə con. Anə yà yɪ Kayifə tɪnbɛɛ. Kayifə yà ga nə yɪ Yɪ *joŋwana yun tián nəkwɪa kv bɪnɪ tɛntə nə. ¹⁴ Mə Kayifə tɛntə yà nə kwè Zwifə-ba yun tián tə, v wú: «Bɛɛ nədva nə tɪga nə dwíí tə yɪrɪ, kv kvkwa kv pa aba, kv doni, ba nə wá cùgù nə dwíí tə mama».

Piyerə swìn də, v yèrì Zwezi
(Matìə 26.69-70; Marəkə 14.66-68; Likə 22.54-57)

¹⁵ Simon Piyerə də Zwezi karbiu don yà púé Zwezi kwa. *Zwifə-ba Yɪ *joŋwana yun tián nəkwɪa tə yà yèé karbiu tɛntə. Kv mù nə pɪn, v pú Zwezi kwa, v zv Yɪ joŋwana yun tián nəkwɪa tə dəwoo wa. ¹⁶ Yá Piyerə mù yà zɪga kàrá yáá dəwoo tə mimii nii nə. Karbiu tə don tə, Yɪ joŋwana yun tián nəkwɪa tə nə yèé tə, nan v swìn kan tə con, v nə cì mimii tə nə. Karbiu tɛntə ga pa Piyerə zv dəwoo tə wa. ¹⁷ Tɔtɔnbva tə, v nə cì mimii tə nə, dàń ma swìn Piyerə con, v wú: «N də yà tà bɛɛ wà tə karbɪa tə wa liù don, naaa?» Piyerə le, v wú: «À mù tà v karbiu!» ¹⁸ Waran yà wulə kv máńá tɛntə wa. Kv mù nə pɪn, joŋwana yun

tìán nəkwiá tùtùnà tə, də Yı diè lià tə nə cì ka nə tə yà kən mən, ba zıga tə yáá, ba ywèrì. Piyerə də yà zıga ba con, v ywèrì mən tə.

(Matıə 26.57-68; Marəkə 14.53-65; Likə 22.63-71)

¹⁹ Yı jəŋwana yun tìán nəkwiá tə bwe Zwezi v karbiá tə, də v kàrà tə yoo yuu wa. ²⁰ Zwezi ma le wá, v wú: «À swìn à sùràn tə pwəne pwəne lià tə mama yía yuu. À yàá kàrì *Zwifə-ba *jéré diè tə wa, də Zwifə-ba Yı *diè tə wa, ku yı bwálá tə nə, Zwifə-ba mama nə yàá kun duən nə. Yá à wà yoo mama sègə, à swìn.

²¹ Bèèèe nə pın, n kúv pıí n bwe nə? N dàń bwe lià tə, ba nə cıgv à sùràn tə, bèèèe yoo nə à swìn ba con. Ba mù nə yəé ku tə, à mù nə swìn». ²² Máná tə, Zwezi nə swìn sùràn təntə v zwèe, də Yı diè liù tə nə cì ka nə tə don, v yà nə zıga Zwezi səpuni nə, farı Zwezi pıpara nə, v ga swìn, v wú: «Bèèèe nə pın, n ma le Yı jəŋwana yun tìán nəkwiá tə nətv?» ²³ Zwezi ma le wá, v wú: «Də ku tə, à nə swìn, tə nə yı yolwan, sə n bırı nəba ku lwanı tə bwálí. Ku dàń nə kúv ya cígá nə à swìn, bèèèe nə pın, n mà nə?»

²⁴ Anə dàń ma pa, ba ja wá, ba kèen də v jìàn ŋoni tə me, ba ja va jəŋwana yun tìán nəkwiá Kayifə con.

Piyerə kúv bwé v swìn də, v yèrì Zwezi

(Matıə 26.71-75; Marəkə 14.69-72; Likə 22.58-62)

²⁵ Ku máná təntə wa, də Simon Piyerə mù zıga mən yáá nə v ywèrì. Ba ma bwe wá,

ba wú: «N mù tà bæ wà tè karbiu tè don, naaa?» D ten ku, v ga swìn, v wú: «À mù tà v karbiu!» ²⁶ *Zwifə-ba Yu *jonwana yun tián nəkwià tütònà tè tütònù don yin lá, v nə yi bæ tè, Piyerə nə za v zɪn tè v gwəŋə, dwíí tíú. Tütònù təntə də kúù bwe Piyerə, v wú: «Ku tà n mù nə, à ni tián kára tè wa də wá, naaa?» ²⁷ Piyerə tè kúù ten ku, də ku tà cígá. Ku máŋá təntə tətə wa nə, cəbɪ kwi.

Ba ja Zwezi ba va Pilatə yáá con

(Matie 27.1-2, 11-30; Marəkə 15.1-15; Likə 23.1-25; Zwan 12.32-33)

²⁸ Ku mù təntə kwa nə, ba kúù ja Zwezi ba nan Kayifə con, ba va yáá tíú tè, pìú nəfarv tè nə lɪ v tún, bürà diè wa. Ku yin jɪv fuən fuən. *Zwifə-ba yun tián tè wà bürà diè tè wa zwɪ ba culu tè yɪɪ. Ba cígà ba tián nə də durən yoo, sə ku pa ba wàní ba dé *Pakə cànà tè. ²⁹ Ku mù nə pɪn, *Pilatə ma nan v yí ba kára wa, v bwe ba, v wú: «Bèèèe nə bæ wà tè cùgù, á nə pìà, sə á swìn á zɪɪ v nə?» ³⁰ Ba ma le wá, ba wú: «Də v yà nə tà yolwanfwanv, nə yà ba ja wá, nə bà nə pa mú». ³¹ Ku mù sugv təntə yuu wa, Pilatə swìn ba con, v wú: «Á tətə jonə wá, á twá á culu tè nə, á bürì v bürà». Zwifə-ba yun tián le wá, ba wú: «Nə ba cwəŋə jə, sə nə gv liù». ³² Zwezi yà dí yáá, v bɪɪ nətv tè, v nə mɛ, sə v tɪ*. Ku mù nə pɪn, ku dàñ ma ya nətv, sə Zwezi sùràn tè nii ma sú.

* **18:32** 18.32 *Romə-ba nə pìà ba gv liù, ba yáá paa wá dagarv yuu wa. Zwifə-ba mù ba liù gv nətv. Ba mù yáá dɪl wá də kapana ba gv. Yá Romə lià yà culi ku mù máŋá təntə wa.

³³ Pilatə dàń pìí v zv b̀r̀r̀a d̀ìè t̀ə wa, v ga bon Zwezi v bwe, v wú: «N mù nè yí Zwifə-ba pìú, naaa?» ³⁴ Zwezi le wá, v wú: «Kv t̀ə, n nè swìn t̀ə, yí n t̀ə t̀ə nè b̀ǹǹ kv, nè à ỳé́ kv yí l̀à nè swìn à yoo n con?» ³⁵ Pilatə ma le, v wú: «À mù tà Zwifə. N mù dwíí t̀ián d̀ə ba Yı jɔŋwana yun t̀ián t̀ə nè ken mú à j̀ián wa. B̀ééé nè n c̀ùg̀ù?» ³⁶ Zwezi le wá, v wú: «À mù p̀àr̀ì t̀ə tà t̀iá ka t̀ə yuu wa. À p̀àr̀ì t̀ə yà nè wulə t̀iá ka t̀ə yuu wa, à t̀ùt̀ùnà yà nè wá ta à yırı, s̀ə ba d̀àn ká ja nè, ba pa Zwifə-ba yun t̀ián nè. À p̀àr̀ì t̀ə dàń nè tà t̀iá ka t̀ə yuu wa». ³⁷ Pilatə dàń ma swìn v con, v wú: «Yá n dàń yí pìú, naaa?» Zwezi le wá, v wú: «M̀ə kv nè n swìn, à yí pìú. Ba l̀urı nè, à bà l̀v wa, s̀ə à swìn c̀ígá t̀ə à bırı. Yá liù t̀ə mama, v nè yí c̀ígá liù, v yàá c̀v̀g̀v à s̀ùr̀àn t̀ə». ³⁸ Pilatə ma bwe wá, v wú: «B̀ééè nè ya c̀ígá t̀ə?»

D nè bwe kv ǹətv t̀ə kwa nè, v k̀ù̀v p̀ìí v nan Zwifə-ba con. D swìn ba con, v wú: «À mù wà yoo mama nı v yuu wa, kv nè m̀ə, s̀ə ba gv wá, kv yırı. ³⁹ Yá kv t̀ə nè ya á yofwamıv, bııı mama *Pakə c̀ànà t̀ə nè yí, à yàá lı b̀àn d̀ìè liù ǹədv, à d̀v̀g̀v. Á dàń p̀iá, s̀ə à d̀v̀g̀v Zwifə-ba p̀iú t̀ə, naaa?» ⁴⁰ Ba k̀ù̀v bubwi, ba wú: «Kv tà v mù! Barabasə nè nè p̀iá, s̀ə n d̀v̀g̀v!» Barabasə t̀ənt̀ə yà yí ŋwìàn, v nè gv l̀à.

19

¹ Kv mù t̀ənt̀ə kwa nè, Pilatə dàń pın nii, s̀ə ba ja Zwezi ba mà d̀ə fıfıran, v yıra lá.

² Pamana tə sva casʊran yupuu, ba pú Zwezi yuu nə, ba ga zu wá də gasɔɔ nəstian mwin.

³ Ba dǎn yǎá va ba yí v yira, ba swìn, ba wú: «Nə jònì mú, Zwifə-ba pùú!» Yá ba farɪ v pɪpara nə.

⁴ Pilatə kùò píí v nan, v swìn Zwifə-ba yun tǎn tə con, v wú: «Á cɔga, à wá lɪ wá, à ja à nan á con kàrá wa, sə kv pa á lwarɪ də, à mù ba yoo mama na v yuu wa, kv nə mɛ, sə ba gv wá kv yiri». ⁵ Zwezi nan bǔrà diè tə wa, də casʊran yupuu tə v yuu nə, də gasɔɔ nəstian mwin tə v yira nə. Pilatə ma swìn ba con, v wú: «Á nəḡə, bɛɛ tə nə!»

⁶ Mǎǎ tə, Yɪ jonwana yun tǎn tə, də Yɪ *diè là tə nə cì ka nə tə, nɪ wá, ba bubwi, ba wú: «Pa, sə ba paa wá dagarv yuu wa! Pa, sə ba paa wá dagarv yuu wa!» Pilatə ma swìn ba con, v wú: «Á tətə jonə wá, á paa dagarv yuu wa. À mù ba yoo mama na v yuu wa, kv nə mɛ, sə ba gv wá kv yiri». ⁷ Zwifə-ba yun tǎn píí ba le, ba wú: «Nə jə culu, yá nə culu təntə yiri nə, v mɛ, sə v ti. Ɔ jɪn v tǎn, v ma jì Yɪ-Biu».

⁸ Mǎǎ tə, Pilatə nə nì sǔràn təntə, fən kùò kwen tə zu wá. ⁹ Ɔ píí v zu bǔrà diè tə wa, v ga swìn Zwezi con, v wú: «N yɪ n nan yèn?» Yá Zwezi wá wá le. Pilatə ma píí v swìn v con, v wú: ¹⁰ «À mù con nə, n ba pià swìn, naaa? N yèrì də, à diàn yí, sə à pa ba paa mú dagarv tə yuu wa? À diàn ma kùò yí, sə à pa ba dɔgv mú, naaa?» ¹¹ Zwezi le Pilatə, v wú: «N ba diàn mama jə à yuu wa, də kv nə tà diàn tə,

Yu nə pɪn mú tə. Kʊ mù nə pɪn, liù tə, ʋ nə jɪn nə, ʋ pa mú, kʊ tíú cʊna tə nə dwə tə mɛ».

¹² Zwezi sʊgʊ tɛntə yɪɪ, Pilatə dɑ́n pìà, sə ʋ dʊgʊ wá. Zwifə-ba tə dɑ́n bubwi, ba wú: «N nə dʊgʊ bɛɛ wà tə, də n kúv tà *Romə-ba pìv nəfarʊ tə dabɛɛ. Liù tə mama, ʋ nə jɪn ʋ tiàn ma jì pìv, kʊ tíú tə yɪ ʋ zɪga pìv nəfarʊ tə nə».

¹³ Pilatə nə nì ba sùràn tɛntə, ʋ pɪn Zwezi nan kàrá wa. ʋ tətə dɑ́n ga nan, ʋ jèé ʋ bwálí tə nə, ʋ nə jɛni, ʋ ma bùrì bùrà tə. Ba yà ja kʊ bwálí tɛntə, ba boŋə <kapana bwálí>. *Ebərə-ba sʊgʊ də yà boŋə kʊ <Gabata>. ¹⁴ Dɪn tɛntə nə nə, Zwifə-ba yàá wulə ba tanɪ *Pakə cànà tə, sə ba zàn tɪa ba dé ka. Kʊ máná tə yɪn ndə yɪcaʊ lugu fugə bələ nə. Pilatə dɑ́n swìn Zwifə-ba con, ʋ wú: «Á nɛŋə, á pìv tə nə!» ¹⁵ Ba dɑ́n bubwi, ba wú: «Á gwɪa wá! Á gwɪa wá! Pa, sə ba paa wá dagarʊ yuu wa!» Pilatə ma swìn ba con, ʋ wú: «Á pa, sə ba paa á pìv tə dagarʊ yuu wa, naaa?» Yu jɔŋwana yun tiàn tə ma le, ba wú: «Nə mù ba pìv don jə, də kʊ nə tà Romə-ba pìv nəfarʊ tə». ¹⁶ Pilatə dɑ́n ma dʊgʊ Zwezi, ʋ pa ba, sə pamana paa wá dagarʊ yuu wa. Ba ma ja wá, ba ja kèéń.

Ba paa Zwezi dagarʊ yuu wa

(Matíə 27.32-56; Marəkə 15.21-41; Likə 23.26-49)

¹⁷ Zwezi tətə nə zɪn ʋ dagarʊ tə, ʋ ja nan tɪv tə wa, ʋ va ʋ yí bwálí tə, ba nə boŋə <yuzʊŋa bwálí>. *Ebərə-ba sʊgʊ də yà boŋə kʊ bwálí tɛntə <Goləguta>. ¹⁸ Mə kʊ bwálí tɛntə wa nə, pamana tə paa Zwezi dagarʊ tə yuu, yá ba ga

paa lià bələ, də ba sùrí v nə daganan yuu. Ba paa liù tē don v vān tē don nə, Zwezi tətə ga wulə ba tətəŋi wa.

19 *Pilātə pɪn, ba púpúní sùràn daborubiə wa, ba kə Zwezi dagarv tē yuu wa. Ba púpúní, ba wú: «*Nazaretə Zwezi, *Zwifə-ba pìú tē».

20 Bwálí tē nə, ba nə paa Zwezi dagarv tē yuu, yà bwələ də tiv tē nii. Kuv m̀ nə pɪn, Zwifə-ba dáá zənzən, ba nə kàrì púpúná təntə. Yá kuv yà yɪ də Ebərə-ba, də Latɪn-ba, də *Gərəkə-ba sugv nə, ba ma púpúní tē. 21 Zwifə-ba Yɪ *jɔŋwana yun tìán tē ma swìn Pilātə con, ba wú: «N nə púpúní, də v ya Zwifə-ba pìú, kuv wà mɛ, sə n yá kuv nətɪ. Kuv mɛ, sə n púpúní, də bɛɛ wà tē nə wú, v yɪ Zwifə-ba pìú». 22 Pilātə ma le ba, v wú: «Kuv tē à nə púpúní, mə kuv nə, à púpúní».

23 Pamana tē nə paa Zwezi ba zwèe, ba tì v gaganan tē, ba tún púlé banɪa. Kuv kwa nə, ba tì púlí nədɪ nədɪ, ba pa pamanɪ mama nə. Ba tì v gandarv tē, kuv nə tà ba gwəŋə ba nyen, kuv yɪ ba zɪɣɪ kuv yuu nə, ba sv ba bà ba yí kuv tɪa con.

24 Ba dāñ swìn duən con, ba wú: «Nə dān ká kàrì kuv, nə pwárá, sə nə lwarɪ liù tē, kuv nə wá ya v nyiən». Kuv nətɪ tē tun, sə kuv pa sùràn tē, tē nə púpúní Yɪ sagɪ tē wa tē, nii ma sù. Kuv púpúní, kuv wú:

«Ba tārì à gaganan, ba ga pwárí à gandarv tē yɪɪ».

Mə kuv m̀ yoo təntə nə, pamana tē tun.

25 Zwezi nuu tē, də v nuu nyánú tē, də Kəlopasə kan Mari, də Mari Madələnə yà zɪga ba bwələ dagarv tē yɪra, ba nə paa Zwezi kuv

yuu wa. ²⁶ Zwezi nuu tē, dē v karbiu tē, v nē swē tē, yà zɪga duən səpuni nē. Zwezi nē nu ba, v swìn v nuu tē con, v wú: «À nuu, nēń, n biú nē!» ²⁷ Kú kwa nē, v kúv swìn v karbiu tē con, v wú: «Nēń, n nuu nē!» Yá kú nē zɪgɪ kú máńá tēntē wa, karbiu tē jon Zwezi nuu Mari, v kē v con.

²⁸ Yìèn tēntē kwa nē, Zwezi yèé dē, yoo mama tun kú zwèe. D dàń swìn, v wú: «Nanyonɪ jē nē». D swìn kú nētɔ tē, sē s̀ràn tē, tē nē púpúní Yɪ sagɪ tē wa, nii ma sù. ²⁹ Sawuru yà zɪga bwálí tēntē wa, kú nii nē sùé dē diven nyonv. Pamana tē dàń ma tì canfinsv, ba lē diven nyonv tēntē wa, ba kē mɪv nii nē, ba nē boŋə <yizopə>, ba ja va, ba kē Zwezi nii nē. ³⁰ Zwezi nē nyua diven nyonv tēntē, v swìn, v wú: «Yoo mama tun kú zwèe». Kú kwa nē, Zwezi kē v yuu tia, mē v tian dē nē.

Pamanv zwèe Zwezi səpuni v póri

³¹ Kú yɪ dɪn tē, *Zwifə-ba yà nē wulə ba tanɪ ba *sié dɪn tē, kú yoo nē cà ba nē. Kú ya Zwifə-ba sié dɪn nēfarv. Kú mù nē pɪn, Zwifə-ba yun tìán yà ba pìà, sē tɪga tē ya daganan tē yuu wa. Ba dàń vèli, ba lòrì *Pilātə, sē v pa ba cwəŋə, sē ba kén lià tē nē, ba nē wulə daganan tē yuu wa. Ba ga cú kú tìán tɪga tē. ³² Pamana tē dàń twi, ba kén lià tē, ba nē paa ba mù dē Zwezi tē nē. Ba kén tēntən liù tē nē, ba zàn ba kén v don tē dē nē. ³³ Ba nē yí Zwezi, ba nɪ dē, v mù tɪga. Kú mù nē pɪn, ba kúv wà v mù nē kén. ³⁴ Yá pamana tē wa liù don ja cwiin, v ma póri Zwezi səpuni, lala dē jana dē níá ga nan

tə lwé tia. ³⁵ Βεε tə, υ nə púpúní yìèn tə tə ya υ ni tə, υ ma υ biri tə aba, sə ku pa á də pa cígá υ sugu tə nə. Yá ku tə, υ nə púpúní tə, yí cígá. Yá υ yèé də ku ya cígá nə, υ swìn. ³⁶ Ku púpúní Yü sagı tə wa, ku wú:

«D yira kuu mama wà mε, sə ku kén».

Yìèn tǝntǝ tun, sə ku pa sùràn tǝntǝ nii sú.

³⁷ Ku tə púpúní Yü sagı tə wa, ku wú:

«Ba wá ywàń, ba na liù tə, ba nə pórí tə».

*Ba ken Zwezi ləbəri wa
(Matie 27.57-61; Marəke 15.42-47; Likə
23.50-56)*

³⁸ Ku kwa nə, Zwuzefə tə, υ nə yí Arimate tíú, zàn υ va υ na *Pilətə. D mù Zwuzefə tə yà yí Zwezi karbiu. D yà sègè υ tiàn, υ nə dəri *Zwifə-ba yun tiàn tə fən yırı. D lòrì cwəŋə Pilətə con, sə υ li Zwezi tıgı tə. Pilətə dǎn ma pa wá cwəŋə. Zwuzefə dǎn vəli υ pa ba ti Zwezi tıgı tə. ³⁹ Nikodemə tə, υ dun nə vəli Zwezi con titın tə nə, də ja tıralı, ku nə yí ndə kilo fitwa nə, υ ja bà. Tıralı tǝntǝ yà yí mirə də alwesə nə, ba guli duən wa, ba ma fwa ku. ⁴⁰ Ba mù bələ tə mε nə ti Zwezi tıgı tə, ba pəpəni də gantwen, ba ga kə tıralı υ nə. Mə nətv nə Zwifə-ba yàá fwa, də ba nə pià, ba gùrì tıgı. ⁴¹ Tìán kárá yà wulə bwálí tə wa, ba nə paa Zwezi dagarv tə yuu. Ba yà kua ləbəri nədun ku mù tiàn kárá tə wa, ba nə tə wà liù mama ku wa ken. ⁴² Ba yà wulə ba kəni Zwifə-ba *sié dun tə sírí. Ləbəri tə bwálí yà ga bwələ. Ku mù nə pın, Zwuzefə də Nikodemə ma ti Zwezi, ba ja va, ba kə ku wa.

20

Zwezi bwin v nan tian wa

(Matie 28.1-8; Marəkə 16.1-8; Likə 24.1-12; Tutunan 2.23-32; 1 Korəntə tian 15.1-28)

¹ *Zwifə-ba *siə dūn tə tükvni nə, jjuv fuən fuən, tia nə fwa gana gana máǵá wa, Mari Madəlenə zàn, v va ləbəri tə nii nə. D nə yí lá nə, v ni də, kapan tə, kv yà nə sun ləbəri tə nii nə, súrí kv yá ləbəri tə nə. ² D dǎn píi v dəri, v va v yí Simon Piyerə, də karbiu tə, Zwezi yà nə swə tə, v swìn ba con, v wú: «Ba li *Yuu-Tiu v ləbəri tə wa, yá nə ga yèrì bwálí tə, ba nə ken wá».

³ Piyerə də karbiu təntə dǎn zàn, ba va ləbəri tə nii nə. ⁴ Ba mə bələ tə yà yí ba dəri, yá karbiu tə don tə dəri lala, v doni Piyerə. D dí yáá, v yí ləbəri tə nii nə. ⁵ D nə kwá tia, sə v ywǎn ləbəri tə wa, v ni gantwen tə, tə tégé tia, yá v wà zwí. ⁶ Simon Piyerə púé v kwa, v yí lá, v lə, v zv ləbəri tə wa. D də kúv ni gantwen tə, tə tégé tia. ⁷ D ni gantwan tə də, ba yà nə baa Zwezi yuu nə, də tə mù pəpəni kv tégé vǎn nə. ⁸ Karbiu tə don tə, v nə dí yáá v yí ləbəri tə nii nə, də dǎn zva ləbəri tə wa. D də ni kv nətv, v ga sèe də, kv yí cíǵá. ⁹ Kv máǵá tə wa, ba yà tə wà lwarí də, Yui sagí tə wa kv birí də, Zwezi mə, sə v píi v bwin v nan tian wa. ¹⁰ Kv kwa nə, karbia tə píi, ba va ba sǎn.

Zwezi birí v tian Mari Madəlenə nə

(Matie 28.9-10; Marəkə 16.9-11)

¹¹ Kv máǵá təntə wa, Mari mù yà zǵa kàrá wa, ləbəri tə nii nə, v kwi. D nə zǵa lá v kwi

nətv tə, v kwá tɪa, sə v ywàñ ləbəri tə wá. ¹² D dàñ nɪ *malɪkɛ bələ, tə nə zua ganpwənə, tə jèé bwálí tə nə, Zwezi tɪgɪ tə yà nə tégé lá. Ka don jèé yuu con, ka don tə də jèé nəɛ con. ¹³ Malɪkɛ tə dàñ ma bwe Mari, tə wú: «Kan, bèèèè nə pɪn, n ma kwi?» Mari pùí v le ba, v wú: «Ba lɪ à *Yuu-Tiu tə, à ga yèrì bwálí tə nə, ba nə ken wá». ¹⁴ D nə swìn kɪ nətv tə, v vəvəri, sə v ywàñ v nɪ Zwezi, də v zàn v zɪga yɪ nə. D yà ga wà lwarɪ də, kɪ yɪ Zwezi. ¹⁵ Zwezi ma swìn v con, v wú: «Kan, bèèèè nə pɪn, n ma kwi? Wàà nə n pìà?» Mari yà buɲa də, kɪ yɪ bɛɛ tə, v nə cì tián kára tə nə. Kɪ mù nə pɪn, v ma swìn bɛɛ tə con, v wú: «Yuu tíú, də kɪ nə yɪ n mù nə tì Zwezi, sə n bɪrɪ nə bwálí tə, n nə ken wá, sə à va à tì wá». ¹⁶ Zwezi le wá, v wú: «Mari!» Də v vəvəri, v ga swìn Zwezi con, v wú: «Rabuni!» Kɪ dèñ nə yɪ <karnyɪna>. ¹⁷ Zwezi ma swìn v con, v wú: «N kúò dàn ká dwen à yɪra, à tə wà à nyɪna Yɪ con vèli. Yá vèli n yí à nubɪa tə, n ga swìn ba con də, à vèli à nyɪna con. Nyɪna tɛntə nə yɪ á də nyɪna. D mù nə yɪ à Yɪ, v ga yɪ á də Yɪ». ¹⁸ Mari Madələnə dàñ vèli, v swìn kɪ v bɪrɪ Zwezi karbɪa tə nə. D swìn ba con də, v nɪ Yuu-Tiu. D ga tún tə tə mama, Zwezi nə swìn v con, v bɪrɪ ba.

*Zwezi bɪrɪ v tián v karbɪa tə nə
(Matìə 28.16-20; Marəkə 16.14-18; Likə
24.36-49)*

¹⁹*Zwifə-ba *sió dɪn tə tɪkɪnɪ dədəni nii nə, Zwezi karbɪa tə yà dəri Zwifə-ba yun tián tə fən. Ba dàñ yà kun duən nə diè don wa, ba ga tagv ka də borbiu. Zwezi dùà v nan ba

tətəŋi wa, diè tə wa, v ga swìn ba con, v wú: «Bıcan sié wá ya də aba!» ²⁰ D nə swìn sùràn təntə kwa nə, v biri ba v jìàn tə, də v səpuni tə. Karbıa tə súó də pupwən, ba nə pıí, ba na *Yuu-Tiu tə yıri. ²¹ Zwezi kúò bwé, v swìn ba con, v wú: «Bıcan sié wá ya də aba. Nətu tə, à nyına Yu nə tun nə, mə nətu nə, à də tɔŋa aba». ²² Sùràn təntə kwa nə, v fwı vuu v kə ba yuu wa, v ga swìn ba con, v wú: «Á joŋə Yu-*Sıŋu tə. ²³ Lìà tə, á nə wá kwen ba cuna, á li ba mù də aba pwərə wa, Yu də wá kwen ba cuna, v li ba mù də wá pwərə wa. Yá lìà tə, á nə wà ba cuna kwen, á li ba mù də aba pwərə wa, Yu də bá ba cuna kwen, v li ba mù də wá pwərə wa».

*Zwezi biri v tìàn Toma nə
(1 Piyərə 1.8-9)*

²⁴ Toma tə, ba nə boŋə <yıycɔ>, v də nə yın karbıa fugə bələ tə wa, wà twá v yà lá, máŋá tə wa, Zwezi nə twi tə. ²⁵ Karbıa tə duən tə dàń ma swìn Toma con, ba wú: «Nə ni *Yuu-Tiu». D ma le ba, v wú: «Də à nə wà cıan tə buran tə ni v jìàn tə wa, à nə wà à jıfba ken v səpuni tə wa, à mù bá pa cígá á sugu tə nə». ²⁶ Dian nana nii nə, Zwezi karbıa tə kúò pıí ba kun duən nə diè təntə wa. Yá Toma də dàń yın lá. Mimie tə yà tagu də borbiu, Zwezi ga bà v zıga ba tətəŋi wa, v ga swìn, v wú: «Bıcan sié wá ya də aba!» ²⁷ Ku kwa nə, v swìn Toma con, v wú: «Kə n jıfba yəbə, sə n ga ywàń à jìàn tə. Làrì n juun, n kə à səpuni tə nə! N dàń yá n tútúná tə nə, sə n sèe cígá tə!» ²⁸ Toma ma le

wá, v wú: «N mò nè ya à Yuu-Tiu dè à Yü!»
 29 Zwezi ma swìn v con, v wú: «Kv yi n nè nì nè, tē nè pìn, n ma kē n waa à nè. Pupwən lià nè yi ba tē, ba nè ken ba waa à nè, dē ba wà nè nì».

Won tē yiri sagi kv tē nè púpúní

30 Zwezi tun Yü diàn mímınan duən tē nè dáá zənzən, v karbia tē yíá yuu. Tē yoo wà púpúní sagi kv tē wa. 31 Yá yìèn tətē yi tē púpúní, sē á pa cígá dē, Zwezi yi *Kərisə, v yi Yü-Biu dē. Yá á dān nè keni á waa v nè wuu, á wá twá dē wá, á ma na mı, kv nè ba zwèe Yü con.

21

*Zwezi biri v tiàn v karbia nè Tiberiyadē múnna tē nii nè
 (Matie 28.16; Like 5.1-11)*

1 Kv kwa nè, Zwezi kúv biri v tiàn karbia tē nè, dē ba wulē Tiberiyadē múnna tē nii nè. Nəḡə nətu tē, v nè biri v tiàn ba.

2 Simon Piyerē yın lá, dē Toma, ba nè boḡə <yıyɔɔ>, Natanayelē dē yın lá, v tiv nè yi Káná Galile nagwanaa tē wa, dē Zebede bia tē, dē Zwezi karbia bələ duən. Ba lià tēntē mama yà nè wulē duən nè. 3 Simon Piyerē ma swìn ba con, v wú: «Á vèli, sē à ja fèlè». Ba dē ma swìn v con, ba wú: «Nè dē wá twá n nè, nè va». Ba dān vèli ba zv níá yuu bori wa. Kv titın tēntē nè, ba wà won mama jın. 4 Tıa nè twi ka purı máḡá wa, Zwezi nan v zıga múnna tē nii nè. D karbia tē yà wà lwarı dē, kv yi v mò. 5 Zwezi ma bwe ba, v wú: «Á bia-ba, á ba wodiu mama

jə, naaa?» Ba pií ba le wá, ba wú: «Nə ba won mama jə!» ⁶ D dān ma swìn ba con, v wú: «Á dila fələ gègèlù tə níá yuu bori tə jizən vān tə yuu, á wá ja fələ». Ba nə dılı fələ gègèlù tə, ba kúv wàrì ku ba pií ba vaŋa ba lı, fələ nə súé ku nii yırı. ⁷ Karbiu tə, Zwezi yà nə swə tə, dān ma swìn Piyerə con, v wú: «Ku yı *Yuu-Tiu!» Simon Piyerə yà yı v zıga swələ. D nə nì də, ku yı Yuu-Tiu, v tì v gānù v zv, v ga vwa v voru v təná nə. Ku kwa nə, v fan v tu níá tə wa. ⁸ Karbia tə duən tə ya ba níá tə nii ŋúná zənzən. Bwálí tə, ba yà nə wulə, də níá tə nii yà yı ndə metərə bíí nə. Ba dān twi də níá yuu bori tə. Ba nə pií ba biàn, fələ gègèlù tə súé də fələ, ba dān ga vaŋa ku.

⁹ Ba nan níá tə wa. Máná tə wa, ba nə nan, ba nı cala tə nə jə mən, fəli də dipen ga tégé tə yuu. ¹⁰ Zwezi swìn ba con, v wú: «Á lta fələ duən, á nə jın síún, á ja bà». ¹¹ Simon Piyerə zva níá yuu bori tə wa, v van fələ gègèlù tə, v ja nan bəbəru tə nii nə. Ku yà súé də fələ kəkərən. Tə mama yın bíí də finu də batwa. Yá də tə nə dáá nətə tə mama, fələ gègèlù tə wà karı. ¹² Zwezi swìn ba con, v wú: «Á biàn, á dé». Fən zva karbia tə mama, sə ba bwe wá, ba na liù tə, v nə yı. Ba yà lwarı də, ku ya Yuu-Tiu nə. ¹³ Zwezi twən v yí lá, v tì dipen tə, də fəli tə, v ma tārì ba.

*Zwezi pií v kə Piyerə v tvtvŋı wa
(Likə 24.34; 1 Piyerə 5.1-4; Zwan 20.30-31)*

14 Mə nəe batwa nə, Zwezi nə biri v tian v karbia tə nə, v nə pii v bwin v nan tian tə wa, kwa nə.

15 Ba nə dí ba zwèe kwa nə, Zwezi swìn Simon Piyerə con, v wú: «Zwɔnasə biú Simon, n swə nə, n doni ba duən tə, ba nə swə nə, naaa?» D ma le wá, v wú: «Cígá, *Yuu-Tiu, n yèé də, à swə mú». Zwezi mù swìn v con, v wú: «Ywàń à pabii tə yoo». 16 D kúv pii v swìn v con, nəe bələ nii nə, v wú: «Zwɔnasə biú Simon, n swə nə, naaa?» D də ma kúv le Zwezi, v wú: «Cígá, Yuu-Tiu, n yèé də, à swə mú». Zwezi ma kúv swìn v con, v wú: «Ywàń à pee tə nə». 17 Zwezi tə kúv pii v swìn v con, nəe batwa nii nə, v wú: «Zwɔnasə biú Simon, n swə nə, naaa?» Piyerə pùé cùgù də, Zwezi nə bwe wá, nəe batwa tə nii nə, də v nə swə wá. D dàń ma le Zwezi, v wú: «Yuu-Tiu, n yèé yoo mama, n yèé də, à swə mú». Zwezi ma swìn, v wú: «Ywàń à pee tə nə. 18 Cígá mama, à mù nə swìn ku n con: Májá tə, n yà nə yɪ balanduru, n tətə yáá nə vwe n tǎńǎ voru. Yá n yà ga vǎli bwálí tə, n nə swə. Yá n nə twi, n bà n kwɪn, n wá zìn n vǎnà, liù don ga vwa n tǎńǎ voru v pa mú. Yá v wá ja mú, v ja va bwálí tə, n nə bá pìà».

19 Zwezi sùràn tǎntə yà yɪ v swìn, sə v ma biri tian tə yiri, Piyerə nə wá tɪ, sə Yu ma na dun. Ku kwa nə, Zwezi swìn v con, v wú: «Twá à nə!»

20 Piyerə dàń vǎvəri, v ywàń v kwa, v na karbiu tə, Zwezi nə swə tə, də v nan ba kwa con, v biàn. Mə v mù karbiu tǎntə nə yà guni

v kə Zwezi con, máǵá tə wa, ba yà nə wulə ba
 dé wodiū tə. U yà ga bwe wá, v wú: «Yuu-Tiu,
 wàà nə yí liù tə, v nə wá ja mú, v pa n dɔŋa
 tə nə?» ²¹ Piyerə nə nɪ wá, v swìn Zwezi con,
 v wú: «Sə v tə mù, Yuu-Tiu, bèèèe nə wá yí v
 mù?» ²² Zwezi ma le wá, v wú: «À nə swə, sə
 v mù ya lá wuu, kv ja vèli máǵá tə, à nə wá
 pìí à bà, kv jə n bɪan nə, naaa? ²³ N mù twá à
 nə!» Kv mù sɔgv təntə, Zwezi nə swìn tə tǎá
 tia mama, lià tə, ba nə yí nubɪa *Kərisə yɪɪ,
 tətəŋi wa, ba swìn də, karbiu təntə mù bá tɪ.
 Zwezi ga wà Piyerə con swìn də, v mù bá tɪ.
 Kv yɪ v swìn v con, v wú: «Də à nə swə, sə v
 mù ya lá, wuu, kv jə vèli máǵá tə, à nə wá
 pìí à bà, kv jə n bɪan nə, naaa?» ²⁴ Mə v mù
 karbiu təntə nə swìn yìèn təntə tə nə tun, v ga
 púpúní tə. Kv mù nə pɪn, nə ma yèé də kv tə,
 v nə púpúní, tə yí cíǵá. ²⁵ Zwezi tə tun yìèn
 duən, tə nə dáá zənzən. Də ba yà nə púpúní
 tə nədu nədu, à buŋa də, saga tə, ba nə wá
 púpúní, yà wàri luv tə tətə wa míámíán.

Yu sɔywáŋó sagɪ
Nuni, Southern: Yu sɔywáŋó sagɪ New Testament
Le Nouveau Testament en Nun

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nuni, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source files dated 8 Feb 2022

d18530a7-7259-5f23-92b6-70e3abe5f3fa